

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

นายกำพล พากักดี
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร
วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร
ผู้วิจัย	นายกำพล พากักดี
สังกัด	สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ปีที่พิมพ์ 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร แบ่งออกเป็น 4 ระยะ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากกลุ่มประชากรทั้งหมด จำนวน 36 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง 2) สร้างและตรวจสอบความเหมาะสมรูปแบบฯ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เลือกแบบเจาะจง 3) นำรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธรไปใช้ ได้แก่ ครู ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร จำนวน 22 คน โดยความสมัครใจ และ 4) ประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร จำนวน 22 คน เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความเหมาะสม แบบสอบถามสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม และแบบสอบถามความเหมาะสมรูปแบบ แบบทดสอบ และแบบสอบถามประสิทธิภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุดคือด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน
2. รูปแบบ ประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ประกอบด้วย หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน หน่วยการพัฒนาที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หน่วยการพัฒนาที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ หน่วยการพัฒนาที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
3. คะแนนประเมินความรู้หลังการเข้าร่วมพัฒนา สูงกว่าคะแนนประเมินความรู้ก่อนการเข้าร่วมพัฒนา และระดับพฤติกรรมก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง หลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินระดับความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
4. ประสิทธิภาพ พบว่า ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : 1. รูปแบบ; 2. การบริหารแบบมีส่วนร่วม; 3. ศูนย์การศึกษาพิเศษ

กิตติกรรมประกาศ

วิจัยฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงยิ่งจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ทุกท่าน ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อความสมบูรณ์ของวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร และครู ที่อนุเคราะห์ในการเป็นกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณครอบครัวและพี่น้องทุกคน ที่สนับสนุนและให้กำลังใจจนงานวิจัยสำเร็จลงได้ด้วยดี มีคุณค่า และประโยชน์สูงสุดอันพึงมีจากการวิจัยนี้ ขอน้อมบูชาดวงวิญญาณของบิดา มารดาและบูรพาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจอันสำคัญให้แก่ผู้วิจัย จนสามารถประสบความสำเร็จในการทำผลงานทางวิชาการในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ของวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่าน ที่ประสพวิทิตาให้มีสติปัญญาและคุณธรรมอันเป็นเครื่องชี้นำความสำเร็จในชีวิต

นายกำพล พากักดี

สารบัญ บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพประกอบ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามของการวิจัย	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.4 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	5
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
1.6 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา.....	14
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม	20
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ	34
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA).....	37
2.5 แนวคิดการประเมินความต้องการความจำเป็น	41
2.6 แนวคิดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion).....	44
2.7 บริบทศูนย์การศึกษาพิเศษ	48
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	63
3.1 ระยะเวลาที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของ การพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร.....	65
3.2 ระยะเวลาที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษา พิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร.....	73
3.3 ระยะเวลาที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษา พิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร.....	77
3.4 ระยะเวลาที่ 4 การประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร.....	82

บทที่	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	89
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	149
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	149
5.2 สรุปผล	149
5.3 อภิปรายผล	151
5.4 ข้อเสนอแนะ	156
บรรณานุกรม	158
ภาคผนวก	165
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ	166
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	170
ภาคผนวก ค คุณภาพเครื่องมือ.....	219
ภาคผนวก ง คู่มือรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร.....	228
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	271
ประวัติผู้วิจัย	273

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม.....	25
ตาราง 2 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม	89
ตาราง 3 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม	90
ตาราง 4 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	92
ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็น โดยรวมรายด้าน	93
ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็น ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน	94
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็น ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ.....	95
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็น ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์.....	97
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็น ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล.....	98
ตาราง 10 ผลการสังเคราะห์ร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดยโสธร.....	109
ตาราง 11 ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) .	117
ตาราง 12 การประเมินผล ตัวชี้วัดความสำเร็จ วิธีการประเมิน และเครื่องมือที่ใช้.....	130
ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร	132
ตาราง 14 ผลการวัดความรู้ความเข้าใจก่อน-หลังการพัฒนา	138
ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประเมินสภาพการดำเนินการก่อนและหลังการพัฒนา โดยรวมรายด้าน	138
ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประเมินสภาพการดำเนิน ก่อนและหลังการพัฒนา หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน	139
ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสภาพการดำเนินการ ก่อนและหลังการพัฒนา หน่วยการพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ.....	140
ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสภาพการดำเนินการ ก่อนและหลังการพัฒนา หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์.....	141

ตาราง	หน้า
ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสภาพการดำเนินการ ก่อนและหลังการพัฒนา หน่วยการพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	142
ตาราง 20 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม	143
ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหาร แบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร.....	144
ตาราง 22 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม	145
ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร....	146
ตาราง 24 ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามความเหมาะสมของ องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม	220
ตาราง 25 ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร.....	221
ตาราง 26 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่ พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร.....	222
ตาราง 27 ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์การศึกษาแนวทาง การพัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำ จังหวัดยโสธร.....	223
ตาราง 28 ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ การบริหารแบบมีส่วนร่วม	224
ตาราง 29 ค่าอำนาจจำแนกค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจการบริหารแบบมี ส่วนร่วม	225
ตาราง 30 ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเพื่อประเมินความ พึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำ จังหวัดยโสธร.....	226
ตาราง 31 ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามประสิทธิภาพของ รูปแบบฯ	227

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ภาพประกอบ 2 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่คาดหวัง.....	64
ภาพประกอบ 3 รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด ยโสธร (ฉบับร่าง).....	116
ภาพประกอบ 4 หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA	125
ภาพประกอบ 5 หน่วยการพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA	126
ภาพประกอบ 6 หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA	127
ภาพประกอบ 7 หน่วยการพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA	128
ภาพประกอบ 8 รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด ยโสธรตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA.....	129
ภาพประกอบ 9 รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด ยโสธร (ฉบับปรับปรุง)	131

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 (ฉบับที่ 3) กำหนดให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (มาตรา 8) จัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของบุคคลครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและหน่วยงานทางการศึกษา โดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ ภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์กร ของกลุ่มบุคคลดังกล่าวมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา ยกย่องผู้ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา รวมทั้งให้บุคคล ครอบครัวชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นองค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาบันประกอบการ สถาบันสังคมอื่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยให้รู้จักการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สิน ทรัพยากรอื่นให้แก่โรงเรียน มีส่วนร่วมกับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษา ตามความเหมาะสม และความจำเป็น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) และแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มุ่งเน้นให้ระบบบริหารจัดการมีความคล่องตัวในการบริหารงานการศึกษามากยิ่งขึ้น มีความโปร่งใส และเป็นที่ยอมรับของผู้รับบริการโครงสร้างของกระทรวงได้รับการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ โดยการกระจายอำนาจลงไปสู่ส่วนภูมิภาคและสถานศึกษา และมีกลไกการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา สถานศึกษาทุกระดับทุกประเภทมีธรรมาภิบาลในการบริหาร โดยการเร่งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา รวมทั้งสนับสนุน ทรัพยากรเพื่อการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมจึงมีความจำเป็นต่อการบริหารสถานศึกษาในปัจจุบัน ซึ่งการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา เป็นผลจากวิวัฒนาการของการบริหารในอดีต ซึ่งในช่วงนั้นเป็นแนวความคิดที่อยู่ในวงจำกัด แต่ในปัจจุบันแนวคิดได้ขยายกว้างออกไป ในอดีตนั้นคนทั่วไปคิดว่าการจัดการศึกษาเป็นเรื่องของทางราชการ เป็นเรื่องของสถานศึกษาหรือครูจะปฏิบัติอย่างไรกับนักเรียนก็สุดแท้แต่ เพราะผู้ปกครองได้ฝากลูกหลานและอนาคตไว้กับสถานศึกษาแล้ว แต่ในปัจจุบันสภาพแวดล้อมได้แปรเปลี่ยนเจริญก้าวหน้า ดังนั้นสถานศึกษาจะอยู่โดดเดี่ยวเหมือนเมื่อก่อนคงไม่ได้ เพราะสังคมนั้นประกอบด้วยระบบต่าง ๆ ที่จะต้องพึ่งพากัน และการศึกษาในวันนี้ถือเป็นเรื่องของทุกคน (Education for All) มิใช่เป็นเรื่องแต่ของทางราชการเหมือนแต่ก่อนอีกแล้ว (เมตต์ เมตต์การุณจิต, 2553) เพราะสถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการอบรมสั่งสอนผู้เรียนให้คิดเป็นแก้ปัญหาเป็น รวมทั้งสามารถหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีทักษะชีวิต ทักษะการประกอบอาชีพ ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะพึงประสงค์ตามที่ประเทศชาติและสังคมโลกต้องการ คุณภาพของการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งจะต้องมีความรู้ความเข้าใจแนวคิด หลักการ และการนำทรัพยากรต่าง ๆ ไปประยุกต์

เพื่อพัฒนาสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “คน” เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นจึงควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาเข้าไปมีส่วนการบริหาร ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติการร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผลตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของทุกคน เพื่อให้การปฏิบัติงานในองค์การประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ (จันทรานี สงวนนาม, 2553)

การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการดำเนินกิจการและการตัดสินใจ ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์การหรือเครือข่าย เพราะมีผลในทางจิตวิทยาเป็นอย่างยิ่ง กล่าวคือ ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมย่อมเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร ความคิดเห็นถูกรับฟังและนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนา และที่สำคัญผู้ที่มีส่วนร่วมจะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการหรือองค์การ ความรู้สึกเป็นเจ้าของจะเป็นพลังในการขับเคลื่อนองค์การและหน่วยงานที่ดีที่สุด (จอมพงศ์ มงคลวนิช, 2556) มีความสำคัญเป็นพลังสำคัญที่ขับเคลื่อนมาสู่ระบบบริหารในโรงเรียนอย่างรวดเร็ว โดยการวางแผนให้ผู้ปกครองประชาชนนักเรียน ทีมงาน และคณะกรรมการโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น (Hack, Candoli และ Ray, 1995) ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3) การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (ประยูร อัครบวร, 2552; จันทรานี สงวนนาม, 2553; ชาติชาย ณ เชียงใหม่, 2553; Fornaroff, 1980; Cohen และ Uphoff, 1981; Hoy และ Miskel, 2001)

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้เป็นแนวทางในการบริหาร เนื่องจากการทำงานในชีวิตจริงงานบางงานไม่สามารถที่จะทำเพียงคนเดียวสำเร็จจะต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางการศึกษา เป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญ ในการบริหารงานของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีเทคนิคและวิธีการบริหารหลากหลายรูปแบบ สามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงสุดและเกิดผลสำเร็จขององค์กร การปฏิรูปการศึกษาจำเป็นต้องใช้ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะนำโรงเรียนบรรลุความสำเร็จตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ของโรงเรียน การเป็นผู้บริหารมีอาชีพจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถและคุณลักษณะเฉพาะ และอาศัยกระบวนการบริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร และทุกฝ่ายทุกสถาบัน ทุกองค์กรที่เกี่ยวข้องภายนอกสถานศึกษาและการบริหารโดยใช้องค์คณะบุคคล (ธีระ รุญเจริญ, 2550) ตลอดทั้งนำการบริหารโดยอาศัยการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานทุกคนแสดงออกถึงแนวคิดต่าง ๆ แต่คงไว้ซึ่งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทำนอง ภูเกิตพิมพ์ (2551) เสนอว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ เป็นการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อและความยึดมั่นของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กร อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับกาลเวลาแต่ละยุคแต่ละสมัยอีกด้วย โดยการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา เพราะทำให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนร่วมเข้าใจสถานการณ์และอุปสรรคมากยิ่งขึ้นเพื่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา

ผู้บริหารสถานศึกษานับว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หากมีการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีประสิทธิภาพจะส่งผลให้การพัฒนาโรงเรียนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงคุณภาพการศึกษาได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมทั้งก้าวสู่การพัฒนาโรงเรียนในยุคสมัยใหม่ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองโดยการใช้หลักการบริหารที่ให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิดร่วมตัดสินใจ รวมถึงการกล้าที่จะเปิดรับความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกที่ต้องการสนับสนุนเพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยความเต็มใจโดยมีเป้าหมายหลักเดียวกันคือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อยกระดับประสิทธิผลของโรงเรียนที่จะส่งผลต่อศักยภาพของผู้เรียนต่อไป การบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงนำมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ หรือเอกชน โดยมุ่งที่จะสร้างความร่วมมือร่วมใจเพื่อให้งานสำเร็จ การให้บุคคลได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นการตัดสินใจ การปฏิบัติงาน การประเมินผลงานล้วนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับองค์กร ถ้าหากการปฏิบัติงานนั้นมีความไม่เข้าใจกันหรือเกิดความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ และไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรแล้ว การบริหารงานขององค์กรก็จะบรรลุผลสำเร็จได้ยาก (ธร สุนทรายุทธ, 2551) สอดคล้องกับ วิบูลร นิลพิบูลย์ (2563) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นนทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นนทบุรีเขต 1 ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นนทบุรีเขต 1 ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นนทบุรีเขต 1 มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับ Mohan (2008) ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของประสิทธิผลในโรงเรียนมัธยมศึกษาประเทศมาเลเซีย เนื่องมาจากปรัชญาการศึกษาแห่งชาติในปี ค.ศ.2000 ทำให้เกิดการพัฒนาด้านการศึกษาอย่างรวดเร็ว ผลการวิจัยพบว่า คุณสมบัติหลักที่ทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีในโรงเรียนมี 5 ประการสำคัญ 1) ผู้บริหารต้องมีความเข้มแข็ง มีจุดมุ่งหมายชัดเจน 2) การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ 3) การมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหารและครู 4) ความเข้มงวดระหว่างผู้บริหารและครู 5) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและนักเรียน

การใช้รูปแบบเป็นนวัตกรรมในการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นวิธีการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ถ่ายทอด ความคิด ความเข้าใจ ตลอดทั้งจินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใด ๆ ให้ปรากฏโดยใช้การสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ เช่น ภาพวาด ภาพเหมือน แผนภูมิ แผนผังต่อเนื่อง หรือสมการทางคณิตศาสตร์ ให้สามารถเข้าใจได้ง่าย และในขณะเดียวกันก็สามารถนำเสนอเรื่องราวหรือประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างกระชับภายใต้หลักการอย่างมีระบบ (เยาวดี วิบูลย์ศรี, 2554) มีความสำคัญทางสังคมศาสตร์ โดยเป็นชุดของข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เราสนใจเพื่อใช้ในการนิยามคุณลักษณะและ หรือบรรยายคุณสมบัติ นั้น ๆ โดยรูปแบบเป็นอะไรบางอย่างที่เราพัฒนาขึ้นมาเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ (Bardo และ Hartman, 1982) สามารถนำไปใช้พัฒนาเกิดผลสำเร็จดังที่ อรุมา บวรศักดิ์ (2561) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับครุวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การประเมินการนำ

ความรู้และทักษะไปสู่การปฏิบัติในหน้าที่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยครูประเมินตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้บังคับบัญชาประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการนิเทศโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ศูนย์การศึกษาพิเศษได้ประกาศจัดตั้งโดยกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 5 แห่ง มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 และในปี พ.ศ. 2542 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้กระทรวงศึกษาธิการจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษระดับ เขตการศึกษา จำนวน 8 แห่ง โดยให้ปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเป็นศูนย์ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมของคณาพิการรวมทั้งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน จัดสื่อ จัดสิ่งอำนวยความสะดวก ให้บริการ และความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้องทำการวิจัยและอบรม บุคลากร รวมถึงการจัดครูเดินสอนแก่คณาพิการ และสถานศึกษา ต่อมาในปี พ.ศ. 2543 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้ง ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอีก 63 แห่ง โดยให้ปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเป็นศูนย์ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมของคณาพิการ รวมทั้งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน จัดสื่อ จัดสิ่งอำนวยความสะดวก ให้บริการ และความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการจัดครูเดินสอนแก่คณาพิการและสถานศึกษา และในปี พ.ศ. 2555 ได้มีการจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษจนครบ 77 จังหวัดทั่วประเทศไทย โดยมีบทบาทหน้าที่ คือ 1) จัด และ ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention: EI) และเตรียมความพร้อมของคณาพิการ เพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นต้น 2) พัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลคน พิการ บุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ 3) จัดระบบและส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการ 4) จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ (Transitional services) 5) ให้บริการฟื้นฟู สมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา 6) เป็นศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ 7) จัดระบบสนับสนุนการจัดการ เรียนร่วม และประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด 8) ภาระหน้าที่อื่นตามที่ กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2555)

จากปัญหาและความสำคัญของปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาผู้ที่มีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการอำนวยความสะดวกการศึกษาให้เป็นไปด้วย ความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ ได้ตระหนักถึงความสำคัญและปัญหาของการบริหารแบบมีส่วนร่วม จึงมีความต้องการที่จะปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ดีขึ้น เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของศูนย์ การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดยโสธรให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างยั่งยืนต่อไป

1.2 คำถามในการวิจัย

1.2.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร อยู่ในระดับใด

1.2.2 รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ควรเป็นอย่างไร

1.2.3 ผลการนำรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ไปใช้เป็นอย่างไ

1.2.4 ผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมใน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร อยู่ในระดับใด

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมใน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร และมีวัตถุประสงค์เฉพาะในการศึกษาวิจัย ดังนี้

1.3.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการ พัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.3.2 เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำ จังหวัดยโสธร

1.3.3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.3.4 เพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมใน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.4 กรอบแนวคิดของการวิจัย

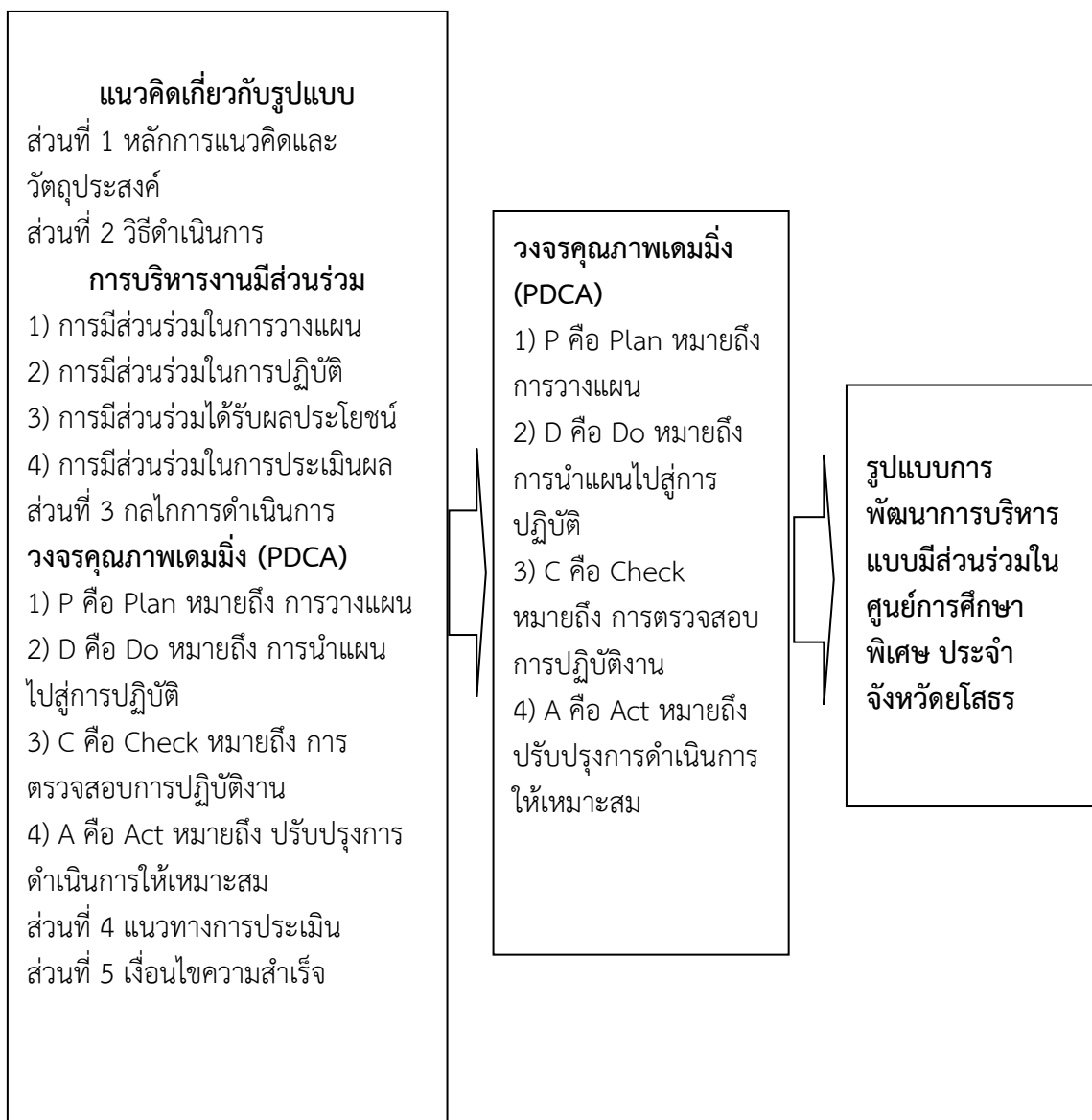
กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์ การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสังเคราะห์ องค์ประกอบและตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยสามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

1.4.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม (ประยูร อัครบวร, 2552; จันทรานี สงวน นาม, 2553; ชาติชาย ณ เชียงใหม่, 2553; Fornaroff, 1980; Cohen และ Uphoff, 1981; Hoy และ Miskel, 2001) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3) การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการ ประเมินผล

1.4.2 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ (ธีระ รุญเจริญ, 2553; ทิศนา แชมมณี, 2557; Brown และ Moberg, 1980; Keeves, 1988) ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและ วัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ

1.4.3 แนวคิดเกี่ยวกับวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) (ฮิโตชิ คูเมะ, 2540; สมาน อัครภูมิ, 2541; ปรีทรศน์ พันธบุรุษย์, 2545; สุธรรม ธรรมทัศนานนท์, 2554; Deming, 1995) วงจร คุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) P คือ Plan หมายถึง การวางแผน 2) D คือ Do หมายถึง การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ 3) C คือ Check หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติงาน และ 4) A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม

จากแนวคิด ทฤษฎีดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดัง
ภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูล/สารสนเทศ สำหรับสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นนโยบายในการบริหารแบบมีส่วนร่วม และเป็นข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร นำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษแบบมีส่วนร่วม ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างยั่งยืนต่อไป

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ในการศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1.1 การศึกษาองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

1.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน

- 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน
- 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ
- 3) การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์
- และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1.1.2 แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

1.1.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ
3. การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ขั้นตอนที่ 1.2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

1.2.1 ขอบเขตเนื้อหา

องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

- 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน
- 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ
- 3) การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์
- และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1.2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบยืนยันและประเมินองค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ขั้นตอนที่ 1.3 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.3.1 ขอบเขตเนื้อหา

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3) การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1.3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด ได้แก่ เป็น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน คณะกรรมการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร จำนวน 5 คน ครู จำนวน 22 คน รวมจำนวน 36 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ขั้นตอนที่ 1.4 การศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.4.1 ขอบเขตเนื้อหา

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ

1.4.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ จำนวน 3 แห่ง แห่งละ 2 คน รวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 6 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.4.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการพัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ในการสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ในการยกร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดำเนินการดังนี้

2.1.1 ผู้วิจัยนำผลจากการศึกษา จากระยะที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มาเป็นข้อมูลในการยกร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ

2.1.2 นำร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร เสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบยืนยันและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ต่อไป

ขั้นตอนที่ 2.2 การตรวจสอบยืนยันรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ในการตรวจสอบยืนยันรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดำเนินการดังนี้

2.2.1 ขอบเขตเนื้อหา

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ

2.2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบยืนยันด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.2.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตรวจสอบ ยืนยันรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์

ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ

ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ

ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน

ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ

ขั้นตอนที่ 2.3 การประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ในการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดำเนินการดังนี้

2.3.1 ขอบเขตเนื้อหา

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ

2.3.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ในการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 3.1 การประเมินความรู้ความเข้าใจ ก่อน-หลัง การพัฒนา

ในการประเมินความรู้ความเข้าใจ ก่อน-หลัง การพัฒนา ดำเนินการดังนี้

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

3.1.2 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร จำนวน 22 คน โดยความสมัครใจ

3.1.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ขั้นตอนที่ 3.2 การประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ในการประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดำเนินการดังนี้

3.2.1 ขอบเขตเนื้อหา

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

3.2.2 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร จำนวน 22 คน โดยความสมัครใจ

3.2.3 ตัวแปรที่ศึกษา

สภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ขั้นตอนที่ 3.3 การประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ในการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดำเนินการดังนี้

3.3.1 ขอบเขตเนื้อหา

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

3.3.2 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร จำนวน 22 คน โดยความสมัครใจ

3.3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ระยะที่ 4 การประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ในการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดำเนินการดังนี้

การประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ในการประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดำเนินการ ดังนี้

4.1 ขอบเขตเนื้อหา

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

4.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร จำนวน 22 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (ที่ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบฯ)

4.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ขอบเขตระยะเวลา

ปีการศึกษา 2564-2565

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.7.1 รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดโยธธร หมายถึง สิ่งที่ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ สำหรับถ่ายทอด ความคิด ความเข้าใจ ตลอดทั้งจินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใด ๆ ให้ปรากฏโดยใช้การสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ แสดงถึงองค์ประกอบการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิด และวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ

1.7.2 การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการดำเนินกิจการและการตัดสินใจ ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์การหรือเครือข่ายผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมย่อมเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารมีการรับฟังการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจและการปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผล โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในกระบวนการ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1.7.2.1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะไว้เป็นการล่วงหน้าเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ มีการประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน สื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการจัดเตรียมแผนงานที่จะทำได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับองค์กรได้มีส่วนร่วมในการวางแผน มีการระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และมีการประเมินความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามแผนและการประเมินผล

1.7.2.2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมจัดกิจกรรมหรือโครงการรวมถึงได้เข้าร่วมโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร มีส่วนร่วมสนับสนุนทรัพยากรงบประมาณ ร่วมกันประสานงานในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น และมีส่วนร่วมในการบริหารให้คนในองค์กรสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้

1.7.2.3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดสรรประโยชน์ผลของกิจกรรม หรือผลของการ ตัดสินใจที่เกิดขึ้นร่วมรับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์เชิงปริมาณ ร่วมรับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์และเชิงคุณภาพ พิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม และร่วมรับผิดชอบทั้งทางบวกและทางลบจากการบริหารงาน

1.7.2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การควบคุมหรือติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ รวมถึงการตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ ร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา และนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

1.7.3 สภาพปัจจุบัน หมายถึง สภาพการปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดโยธธร

1.7.4 สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง สภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.7.5 ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร หมายถึง สถานศึกษาที่การจัดการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมของคนพิการตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการ และจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากร และชุมชน รวมทั้งจัดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง

1.7.6 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เป็นสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศในการบริหารแบบมีส่วนร่วม

1.7.7 ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ หมายถึง ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ สถานศึกษาที่เป็นสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศในการบริหารแบบมีส่วนร่วม

1.7.8 ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 มีจำนวน 9 คน เลือกแบบเจาะจง ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม กลุ่มที่ 2 มีจำนวน 9 คน เลือกแบบเจาะจง เป็นผู้ร่วมในการสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบยืนยันและประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.7.9 การประเมินความเหมาะสม หมายถึง การประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบ ตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มที่ 1

1.7.8 การประเมินความเป็นไปได้ หมายถึง การประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มที่ 2

1.7.10 การประเมินประสิทธิภาพ หมายถึง การประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยผู้เข้ารับการพัฒนา

1.7.11 การประเมินผลความพึงพอใจ หมายถึง การประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยผู้เข้ารับการพัฒนา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด ยโสธร ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)
- 2.5 แนวคิดการประเมินความต้องการความจำเป็น
- 2.6 แนวคิดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
- 2.7 บริบทศูนย์การศึกษาพิเศษ
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2551) ได้เสนอความหมายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้านนับตั้งแต่ บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรมเพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลและอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคม

ปรียาพร วงศอนุตรโรจน์ (2553) ได้เสนอความหมายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดกิจกรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554) ได้เสนอความหมายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของบุคคลและกลุ่ม ผู้บริหาร เป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของงานที่เกิดขึ้น รวมทั้งการบริหารยังถือเป็นศาสตร์ที่มี วิทยาการที่สามารถเรียนรู้ได้ และเป็นทั้งศิลป์ที่มีลักษณะเกี่ยวกับการปฏิบัติ การประยุกต์ศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อ มาใช้ในการบริหาร

วิโรจน์ สารัตนะ (2557) ได้เสนอความหมายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การ จัดการศึกษาแนวใหม่ที่มุ่งให้สังคมทุกส่วนมีส่วนร่วม และรับผิดชอบการจัดการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต

โดยมีเครือข่ายแหล่งการเรียนรู้โดยการกระจายอำนาจให้สถานศึกษามีความคล่องตัวและตัดสินใจที่จะดำเนินงานในขอบเขตที่รับผิดชอบ โดยให้ประชาชนองค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมในเรื่องต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

Hoy และ Cecil (2001) ได้เสนอความหมายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารบุคลากรทางการศึกษา ครู นักเรียน เพื่อให้ความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียน ให้บุคคลทั้ง 3 กลุ่ม เห็นด้วยและดำเนินการตามข้อตกลงที่วางไว้และพึงยึดปฏิบัติโดยเคร่งครัด

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกัน ดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้านนับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และคุณธรรมเพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือของบุคคลและกลุ่ม ผู้บริหารเป็นผู้ที่ต้องรับผิดชอบต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวของงานที่เกิดขึ้น รวมทั้งการบริหารยังถือเป็นศาสตร์ที่มีวิทยาการที่สามารถเรียนรู้ได้ และเป็นทั้งศิลป์ที่มีลักษณะเกี่ยวกับการปฏิบัติ การประยุกต์ศาสตร์ต่าง ๆ เพื่อมาใช้ในการบริหารเพื่อให้ความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียน

2.1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

สมคิด บางโม (2544) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นแหล่งพัฒนาประชากรของประเทศที่สำคัญยิ่ง เนื่องจากกว่าสถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่ใช้คน เงิน วัสดุอุปกรณ์จำนวนมาก เพื่อใช้ในการพัฒนาคน หากการจัดการบริหารงานในสถานศึกษาขาดประสิทธิภาพ ผลผลิตของสถานศึกษา คือ นักเรียนที่สำเร็จออกไปย่อมมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การพัฒนาประเทศล่าช้าตามไปด้วย

ศิริพงษ์ เสาภายน (2548) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่า มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเจริญต่อคุณภาพของผลิตทางการศึกษาและต่อการพัฒนาการทุก ๆ ด้านของมนุษย์ที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ เพราะถ้าหากไม่มีการบริหารแล้วการดำเนินงานของสถานศึกษา อาจจะต้องพบกับอุปสรรคมากมายจนไม่สามารถดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

ปรียาพร วงศอนุตรโรจน (2553) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่า เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงานนักบริหารที่ดีต้องรู้จักบริหารงานนั้น จะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์เพราะว่าการดำเนินงานมิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว

ธีระ รุญเจริญ (2553) ได้เสนอความสำคัญการบริหารสถานศึกษา ไว้ว่า ในการจัดการศึกษามีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพจึงจะทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ ในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งต้องอาศัยองค์การปฏิบัติงานหลัก คือ สถานศึกษาซึ่ง

หมายรวมถึงการปฏิบัติงานและภารกิจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เป็นอย่างดีและผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำการปฏิรูปการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความเจริญต่อคุณภาพของผลิตทางการศึกษาและต่อการพัฒนาการทุก ๆ ด้านของมนุษย์ที่เป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ และเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าหากไม่มีการบริหารแล้วการดำเนินงานของสถานศึกษาอาจจะต้องพบกับอุปสรรคมากมายจนไม่สามารถดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

2.1.3 ขอบเขตของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอขอบเขตของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้เสนอขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 และกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาโดยตรง ดังนั้นสถานศึกษาจึงได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถานศึกษาโดยกำหนดขอบข่ายการบริหารงานของสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา ที่มุ่งเน้นให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้กับสถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร และการจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยขอบข่ายและภารกิจงานตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ ดังนี้

1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ

1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

1.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

1.9 การนิเทศการศึกษา

1.10 การแนะแนว

- อื่น
- 1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
 - 1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
 - 1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กร
 - 1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
 - 1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
 - 1.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
 - 1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
2. การบริหารงานงบประมาณ
- เพื่อให้สถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหาร มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน โดยมี ขอบข่ายและภารกิจ ดังนี้
- 2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี
 - 2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง
 - 2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
 - 2.4 การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
 - 2.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
 - 2.6 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
 - 2.7 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
 - 2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
 - 2.9 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
 - 2.10 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
 - 2.11 การวางแผนพัสดุ
 - 2.12 การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือ สิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี
 - 2.13 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
 - 2.14 การจัดหาพัสดุ
 - 2.15 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
 - 2.16 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

- 2.17 การเบิกเงินจากคลัง
- 2.18 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- 2.19 การนำเงินส่งคลัง
- 2.20 การจัดทำบัญชีการเงิน
- 2.21 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- 2.22 การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3. การบริหารงานบุคคล

เป็นภารกิจที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระ ภายใต้กฎระเบียบเป็นไปตามหลักกรรมมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคง และก้าวหน้าในวิชาชีพที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยขอบข่ายและภารกิจ มีดังนี้

- 3.1 การวางแผนอัตรากำลัง
- 3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
- 3.4 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.5 การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
- 3.6 การลาทุกประเภท
- 3.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- 3.8 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 3.9 การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- 3.10 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- 3.11 การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
- 3.12 การออกจากราชการ
- 3.13 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- 3.14 การจัดทำ บัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- 3.15 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.16 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- 3.17 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 3.18 การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.19 การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต

3.20 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

4. การบริหารงานทั่วไป

เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้การบริหาร และการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงาน ที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยทั้งนี้ให้เน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ จัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีขอบข่ายภารกิจ ดังนี้

4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

4.3 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

4.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4.8 การดำเนินงานธุรการ

4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

4.10 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

4.11 การรับนักเรียน

4.12 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา

4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย

4.14 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

4.15 การทัศนศึกษา

4.16 งานกิจการนักเรียน

4.17 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

4.18 การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

4.19 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

4.20 การรายงานผลการปฏิบัติงาน

4.21 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

4.22 แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2558) ได้เสนอขอขยายการบริหารสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 บัญญัติไว้ใน

มาตรา 39 ว่าให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ สถานศึกษาโดยตรง ดังนั้น ขอบข่ายงานการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงประกอบด้วย 4 งานหลัก คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานการบริหารบุคคล และงานการบริหารทั่วไป

สรุปได้ว่า การบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีขอบข่ายงานอยู่ 4 งาน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป โดยทุกรายละเอียดขอบข่ายงานได้รับการกระจายอำนาจ จากต้นสังกัดอย่างชัดเจนเพื่อให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารและการ จัด การศึกษา มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน และผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ และเกิดผลสำเร็จแก่สถานศึกษา

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2.2.1 ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

จันทราณี สงวนนาม (2553) ได้เสนอความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ทั้งในด้านการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจและการ ปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผล

เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2553) ได้เสนอความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ผู้นำให้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการตัดสินใจที่ผู้นำและพนักงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ รูปแบบนี้ เหมาะสมกับพนักงานที่ชอบทำงานโดยการควบคุมตนเอง เพราะพนักงานชอบที่จะมีอำนาจในการกระทำ ของตนเอง

สถาบันพระปกเกล้า (2553) ได้เสนอความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในความหมายที่แคบ คือ การพิจารณาถึงการมีส่วนร่วมช่วยเหลือโดย สมัยครใจโดยประชาชนต่อโครงการใดโครงการหนึ่งของโครงการสาธารณะต่าง ๆ ที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อ การ พัฒนาชาติแต่ไม่ได้หวังจะให้ประชาชนเปลี่ยนแปลงโครงการ หรือวิจารณ์เนื้อหาของโครงการ

2. การมีส่วนร่วมในความหมายที่กว้าง หมายถึง การให้ประชาชนในชนบทรู้สึกตื่นตัว เพื่อที่จะทราบถึงการรับความช่วยเหลือและตอบสนองต่อโครงการพัฒนา ขณะเดียวกันก็สนับสนุนความคิด ริเริ่มของคนในท้องถิ่น

3. ในเรื่องของการพัฒนาชนบท การมีส่วนร่วม คือ การให้ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องใน กระบวนการตัดสินใจ กระบวนการดำเนินการ และร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการพัฒนา นอกจากนี้ยัง เกี่ยวข้องกับความพยายามที่จะประเมินผลโครงการนั้น ๆ ด้วย

4. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนานั้นอาจเข้าใจอย่างกว้าง ๆ ได้ว่า คือ การที่ ประชาชนได้เข้าร่วมอย่างแข่งขันในกระบวนการตัดสินใจต่าง ๆ ในเรื่องที่จะมีผลกระทบต่อเขา

5. การมีส่วนร่วมในชุมชน หมายถึง การที่ประชาชนจะมีทั้งสิทธิและหน้าที่ที่จะเข้าร่วม ในการแก้ปัญหาของเขา มีความรับผิดชอบมากขึ้นที่จะสำรวจตรวจสอบ ความจำเป็นในเรื่องต่าง ๆ การ

ระดมทรัพยากรท้องถิ่น และเสนอแนวทางใหม่ ๆ เช่น เกี่ยวกับการก่อตั้งและดำรงรักษาองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่น

6. การมีส่วนร่วมนั้น เป็นกระบวนการดำเนินการอย่างแข่งขัน ซึ่งหมายถึงว่า บุคคลหรือกลุ่มที่มีส่วนร่วมนั้นได้เป็นผู้มีความริเริ่มและได้มุ่งใช้ความพยายาม ตลอดจนความเป็นตัวของตัวเองที่ดำเนินการตามความริเริ่มนั้น

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556) ได้เสนอความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง เป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการดำเนินกิจการและการตัดสินใจ ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์กรหรือเครือข่าย เพราะมีผลในทางจิตวิทยาเป็นอย่างยิ่ง กล่าวคือ ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมย่อมเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร ความคิดเห็นถูกรับฟังและนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนา และที่สำคัญผู้ที่มีส่วนร่วมจะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการหรือองค์การ ความรู้สึกเป็นเจ้าของจะเป็นพลังในการขับเคลื่อนองค์กรและหน่วยงานที่ดีที่สุด

Likert (1961) ได้เสนอความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายและการตัดสินใจ กระทำโดยกลุ่มผู้บริหารมีความเชื่อมั่นไว้วางใจผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเต็มที่ การติดต่อสื่อสารไม่เพียงแต่จากบนลงล่าง (downward communication) และจากล่างขึ้นบน (upward communication) แต่ยังมีการติดต่อสื่อสารตามแนวนอน (horizontal communication) ระหว่างเพื่อนร่วมงานที่อยู่ในระดับเดียวกัน ในการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารไม่เพียงแต่ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่จะพยายามให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความรู้สึกว่าพวกเขามีความสำคัญความเกี่ยวข้องระหว่างผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชาจะเป็นไปอย่างตรงไปตรงมาภายในบรรยากาศของความเป็นมิตรภาพ องค์การที่เป็นทางการและองค์การที่ไม่เป็นทางการจะเข้ากันได้เป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการดำเนินกิจการและการตัดสินใจ ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์กรหรือเครือข่าย ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมย่อมเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารมีการรับฟังการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจและการปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผล โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในกระบวนการ

2.2.2 ความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

จันทร์ธานี สงวนนาม (2553) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

1. ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหารและผู้ร่วมงานในองค์กร
2. ลดความขัดแย้งและเพิ่มความไว้วางใจในการทำงานให้มากขึ้น
3. สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน
4. ผู้ร่วมงานมีสุขภาพจิตที่ดีและมุ่งมั่นทำงาน
5. สร้างความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร
6. ลดค่าใช้จ่ายและทรัพยากร
7. เพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งบประมาณ

8. พนักงานรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

1. เป็นการบริหารหรือการพิจารณาแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างหลากหลายที่เป็นไปอย่างรอบคอบถี่ถ้วน เนื่องจากเป็นการระดมแนวคิดจากกลุ่มบุคคลที่มีความแตกต่างกันทั้งความรู้และประสบการณ์

2. เป็นการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกันเพื่อมิให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีอำนาจมากเกินไปจะนำไปสู่การใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้องและอาจเกิดผลเสียแก่องค์กรได้

3. เป็นการขจัดปัญหาให้การดำเนินนโยบายใด ๆ มีผลประโยชน์ต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมากหรือน้อยเกินไปซึ่งจะก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรมในการดำเนินการได้

4. ก่อให้เกิดการประสานงานที่ดี และมีประสิทธิภาพในการบริหารงาน

5. การรวมตัวของบุคคลจะก่อให้เกิดพลังที่เข้มแข็งและสามารถขับเคลื่อนกิจกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์โดยทุกคนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของ

Likert (1961) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 8 ข้อ ดังนี้

1. ผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสดงความคิดเห็นและเสนอข้อแนะนำในการถกเถียงปัญหาต่าง ๆ ได้

2. เกิดกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยผู้บังคับบัญชากระตุ้นจิตใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงานด้านต่าง ๆ ขององค์กร เกิดแรงกระตุ้นเกื้อกูลต่อองค์กร เพื่อการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้การสื่อสารภายในองค์กรมีความคล่องตัวโดยเป็นไปอย่างอิสระในทิศทางเดียวกัน มีการสื่อสารที่ถูกต้องและเชื่อถือได้

4. ผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา มีการสื่อสารโต้ตอบกันอย่างเปิดเผยอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับเป้าหมายขององค์กร การปฏิบัติงานและกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์กร

5. เป็นการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมยอมรับในการปฏิบัติงานในทุกกลุ่ม ทุกระดับขององค์กร

Gordon (1987) ได้สรุปถึงคุณค่าของการมีส่วนร่วมไว้ 7 ประการ คือ

1. ทำให้เกิดการยอมรับต่อความคิดของฝ่ายบริหารได้มากขึ้น

2. เกิดความร่วมมือระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการสูงขึ้น

3. ลดอัตราการเปลี่ยนงาน

4. ลดการขาดงาน

5. ลดการร้องเรียนและข้อข้องใจต่าง ๆ ลง

6. ทำให้ยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงได้มากขึ้น

7. มีเจตคติต่องานและหน่วยงานดีขึ้น

Hack, Candoli และ Ray (1995) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า ความต้องการมีส่วนร่วมในปัจจุบันมีมากขึ้นเรื่อย ๆ และมากกว่าในอดีตที่ผ่านมาจะเป็นพลังสำคัญที่

ขับเคลื่อนมาสู่ระบบบริหารในโรงเรียนอย่างรวดเร็ว โดยการวางแผนให้ผู้ปกครองประชาชนนักเรียน ทีมงาน และคณะกรรมการโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญคือ ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหาร และผู้ร่วมงานในองค์กร ก่อให้เกิดการประสานงานที่ดี และมีประสิทธิภาพในการบริหารงาน ทำให้เกิดการยอมรับต่อความคิดของฝ่ายบริหารได้มากขึ้น และส่งเสริมการมีเจตคติต่องานและหน่วยงานดีขึ้น อีกทั้งเป็นการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกันเพื่อมิให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีอำนาจมากเกินไปจะนำไปสู่การใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้องและอาจเกิดผลเสียแก่องค์กรได้

2.2.3 องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

ประยูร อัครบวร (2552) ได้เสนอองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

1. มีส่วนร่วมในการวางแผน ประกอบด้วย การรับรู้เข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผน และร่วมวางแผนกิจกรรม

2. มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ/ดำเนินการ ประกอบด้วย การเกี่ยวข้องกับการดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ และการตัดสินใจ

3. มีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์เป็นการมีส่วนร่วมในการจัดสรรประโยชน์ผลของกิจกรรม หรือผลของการตัดสินใจที่เกิดขึ้น

4. มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

จันทรานี สงวนนาม (2553) ได้เสนอองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

1. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน

3. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ชาติชาย ณ เชียงใหม่ (2553) ได้เสนอองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโครงการ

3. การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

Fornaroff (1980) ได้เสนอองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

1. การวางแผน ซึ่งรวมถึงการตัดสินใจในการกำหนดเป้าหมาย กลวิธี ทรัพยากรที่ต้องใช้ ตลอดจนการติดตามประเมินผล

2. การดำเนินงาน

3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

Cohen และ Uphoff (1981) ได้เสนอองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มโครงการ โดยมีการอภิปรายถึงปัญหาและความต้องการ มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การกำหนดทางเลือกว่าควรจะทำโครงการหรือกิจกรรมใดบ้าง และการตัดสินใจว่าจะทำโครงการหรือกิจกรรมใด และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจยังครอบคลุมไปถึงการตัดสินใจในระหว่างการดำเนินโครงการ

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในทรัพยากรต่าง ๆ ให้กับโครงการทั้งในด้านการเงิน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ และการมีส่วนร่วมในการบริหารและประสานงานโครงการต่าง ๆ

3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Evaluation) การมีส่วนร่วมประเภทนี้มีสองนัย คือเป็นทั้งการร่วมรับประโยชน์และร่วมรับผลเสียเนื่องจากโครงการพัฒนา ผลประโยชน์ที่ได้รับ ได้แก่ ผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ คือ การมีรายได้และทรัพย์สินเพิ่มขึ้นและมั่นคงขึ้นหรือการมีสาธารณูปโภค ที่เพียงพอ มีประสิทธิภาพหรือคุณภาพดี ผลประโยชน์ด้านสังคม ได้แก่ การได้รับการศึกษาหรือรู้หนังสือมากขึ้น รวมทั้งการให้บริการสังคมอื่น ๆ มากขึ้นและมีคุณภาพดีขึ้นผลประโยชน์ส่วนบุคคล ได้แก่ การมีความนับถือตนเองมากขึ้น มีพลังอำนาจทางการเมืองมากขึ้นและมีความรู้สึกถึงความมีประสิทธิภาพของตนเอง

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Benefits) เป็นการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินโครงการทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ รูปแบบการมีส่วนร่วมประเมินอย่างเป็นทางการ เช่น การประชุมเพื่อทบทวนและประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมา การร่วมเป็นคณะกรรมการหรือคณะกรรมการในการประเมินผล หรือการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ ในการวิจัยประเมินผลสำหรับการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอย่างไม่เป็นทางการ เช่น การประชุมกลุ่มย่อยอย่างไม่เป็นทางการ หรือการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินของโครงการ

Hoy และ Miskel (2001) ได้เสนอการบริหารแบบมีส่วนร่วมว่าถ้าผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับความไว้วางใจให้ตัดสินใจนอกเหนือความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย และถ้าผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับความไว้วางใจให้ตัดสินใจในสิ่งที่เข้าสนใจในองค์การแล้ว การมีส่วนร่วมก็จะเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางในองค์การ เรียกสถานการณ์แบบนี้ว่าสถานการณ์แบบประชาธิปไตย (Democratic Situation) แต่ถ้าการตัดสินใจนอกเหนือความรับผิดชอบมีน้อยสถานการณ์ความขัดแย้ง (Conflictual Situation) ก็อาจเกิดขึ้นและการมีส่วนร่วมก็จะอยู่ในขอบเขตที่จำกัด การดำเนินภารกิจก็จะขาดความสอดคล้อง ถ้าการตัดสินใจไม่สอดคล้องกับผู้ใต้บังคับบัญชา และทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาขาดความรู้ความชำนาญแล้ว การหลีกเลี่ยงการตัดสินใจในงานที่ตนรับผิดชอบก็จะเกิดขึ้นนี้คือ สถานการณ์ที่ขาดการให้ความร่วมมือ แท้ที่จริงแล้วการมีส่วนร่วมในลักษณะเช่นนี้จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความไม่พึงพอใจเพราะไม่ได้รับความสนใจจากองค์การ ซึ่งกระบวนการมีส่วนร่วมประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมปรึกษาหารือหรือการวางแผน
2. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
3. การมีส่วนร่วมปฏิบัติการ

จากการศึกษาองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์ ดังตาราง 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

องค์ประกอบของการบริหาร แบบมีส่วนร่วม	นักวิชาการ/ นักการศึกษา						ความถี่
	ประยูร อัครบวร (2552)	จันทร์ธานี สงวนนาม (2553)	ชาติชาย ณ เชียงใหม่ (2553)	Fornaroff (1980)	Cohen และ Uphoff (1981)	Hoy และ Miskel (2001)	
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน	✓			✓		✓	3
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น		✓					1
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ			✓		✓		2
4. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
5. การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
6. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	✓		✓	✓	✓		4

จากตาราง 1 ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบมาสังเคราะห์หรือผนวกรวมโดยพิจารณาองค์ประกอบที่ตรงกันหรือสอดคล้องกันกำหนดเกณฑ์ความถี่มากกว่าร้อยละ 50 ของนักวิชาการ นักการศึกษา และพิจารณาความเหมาะสมและการนำไปใช้ในการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยองค์ประกอบที่มีความถี่เป็น 1-2 ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และองค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จึงสรุปองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3) การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในแต่ละองค์ประกอบมาศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดความหมายและตัวบ่งชี้ สำหรับนำไปนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน

1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมในการวางแผน

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมในการวางแผนไว้ ดังนี้

อรทัย ก๊กผล (2552) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานว่าจะจัดกิจกรรมหรือโครงการอะไรจะแบ่งงานกันอย่างไร ใช้งบประมาณมากน้อยเพียงใดจะจัดหางบประมาณมาจากที่ใดและใครจะเป็นผู้ดูแลรักษา

ฉลาด จันทรสมบัติ (2554) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง กระบวนการที่องค์การหรือหน่วยงานดำเนินการเพื่อให้ได้ผลที่ต้องการในอนาคต โดยการตัดสินใจล่วงหน้าในการเลือกวิธีทำงานที่ดีที่สุดมีประสิทธิภาพมากที่สุด ให้บรรลุผลตามที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด และเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนสามารถปรับปรุงแก้ไขได้อยู่เสมอ

อดิน ระพีพัฒน์ (2554) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง การวางแผนดำเนินกิจกรรม โดยให้เจ้าหน้าที่นักพัฒนาทำหน้าที่เป็นเพียงเพื่อนของประชาชนในการช่วยกันวางแผน เพราะถ้าเราไม่ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในขั้นวางแผนนี้โอกาสที่ชาวบ้านจะได้รับการศึกษาและพัฒนาตนเองในการวางแผนดำเนินงานก็จะหมดไป

Arnstein (1969) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง เป็นระดับที่เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารแบบสองทางในการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์และ ความต้องการในการพัฒนาสุขภาพของกลุ่มเป้าหมาย การสร้างความเข้าใจและพัฒนาแนวทางในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของชุมชน

Koontz, Harold และ O'Donnell (1972) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง การตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร ทำเมื่อใด และใครเป็นผู้กระทำการวางแผนเป็นสะพานเชื่อมช่องว่างจากปัจจุบันไปสู่อนาคตตามที่ต้องการ และทำให้สิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นตามต้องการ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะไว้เป็นการล่วงหน้าเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ มีการประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน สื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการจัดเตรียมแผนงานที่จะทำได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับองค์กรได้มีส่วนร่วมในการวางแผน มีการระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และมีการประเมินความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามแผนและการประเมินผล

1.2 ตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการวางแผน

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการวางแผนไว้ ดังนี้

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2551) ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการวางแผน ประกอบด้วย

1. กำหนดวัตถุประสงค์ในสิ่งที่ต้องการเฉพาะ
2. กำหนดตำแหน่งที่ต้องการประเมินสถานการณ์ปัจจุบันที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ วิธีการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์นั้นรู้ถึงจุดแข็งของงานที่ต้องการ และจุดอ่อนที่ต้องแก้ปัญหา
3. จัดเตรียมแผนงานร่วมกันพัฒนาหลักฐานโดยคำนึงถึงสถานะในอนาคต เป็นการสร้างภาพทางเลือกเกี่ยวกับอนาคต เพื่อที่จะระบุสิ่งที่จะช่วยให้ความก้าวหน้าต่อวัตถุประสงค์
4. วิเคราะห์และระบุทางเลือกในการปฏิบัติ การระบุและประเมินการปฏิบัติอย่างรอบคอบ การเลือกทางเลือกที่บรรลุวัตถุประสงค์และอธิบายถึงขั้นตอนที่ต้องการปฏิบัติเพื่อให้สามารถติดตามทางเลือกของการปฏิบัติได้
5. ประเมินความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามแผนและการประเมินผล เป็นการปฏิบัติตามแผนการและวัดความก้าวหน้าของแผน โดยมีการประเมินผลลัพธ์ และการปรับแผนเท่าที่จำเป็น

อรทัย ก๊กผล (2552) ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการวางแผน ประกอบด้วย

1. ระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประเด็นที่ห่วงกังวล
2. คาดการณ์ระดับของการโต้เถียงและความไม่ลงรอยของประเด็นหรือโครงการ
3. ระบุวัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจ
4. ระบุเงื่อนไขพิเศษของชุมชนหรือประเด็นที่อาจกระทบต่อรูปแบบการมีส่วนร่วม
5. การเลือกรูปแบบและกิจกรรมการมีส่วนร่วมที่สอดคล้องกับสถานการณ์ตามขั้นตอนการตัดสินใจ

6. เขียนแผนการมีส่วนร่วม

จรัส อติวิทยากรณ์ (2553) ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการวางแผน ประกอบด้วย

1. วัตถุประสงค์ความเป็นเอกเทศการกำหนดรูปแบบการปฏิบัติงานตามแผนที่ดี ระยะเวลา ดำเนินการตามแผน ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้อง
2. ประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน สื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. อยู่บนฐานของเป้าหมายในการสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าให้มากที่สุด
4. จัดเตรียมแผนงานที่จะทำให้ได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับองค์กรได้มีส่วนร่วมในการวางแผน
5. ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
6. มีความยืดหยุ่น สามารถตอบสนององสถานะแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้

สุธี ขวัญเงิน (2559) ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการวางแผน ประกอบด้วย

1. กำหนดแผนงานหรือวิธีการปฏิบัติงานเฉพาะไว้เป็นการล่วงหน้าเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ
2. ใช้ดุลพินิจพิจารณาความเป็นไปได้ของผลสำเร็จที่ต้องการและมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติ

3. จัดเตรียมแผนงานที่จะทำให้ได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

Kenicki และ Williams (2006) ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการวางแผน ประกอบด้วย

1. กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะเจาะจง
2. ประเมินความเป็นไปได้และปรับปรุงแผน
3. มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติและมีความยืดหยุ่น
4. ระบุทางเลือกและผลสำเร็จต้องเป็นทางเดียวกัน
5. กำหนดระยะเวลา ประเมินความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามแผนและการประเมินผล

สรุปได้ว่า จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการวางแผนผู้วิจัยนำตัวบ่งชี้ที่สอดคล้องหรือใกล้เคียงกันมาผนวกรวมกันเพื่อความสะดวกในการนำไปปฏิบัติ จึงสรุปตัวบ่งชี้ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ประกอบด้วย

1. กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะไว้เป็นการล่วงหน้าเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ
2. ประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน สื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. จัดเตรียมแผนงานที่จะทำให้ได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับองค์กรได้มีส่วนร่วมในการวางแผน
4. ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
5. ประเมินความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามแผนและการประเมินผล

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติไว้ ดังนี้

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง ผู้บริหารเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมงานบางคน บางกลุ่มหรือทั้งหมดร่วมคิด อาจจะเป็นทั้งทางตรงและทางอ้อม การร่วมคิดมีประโยชน์หลายประการต่อองค์กรโดยทั่วไปก่อให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน เป็นการเปิดใจของผู้บริหาร อย่างไรก็ตาม การคิดเป็นกระบวนการขั้นต้นของการดำเนินงาน สำหรับการเริ่มต้นด้วยการคิดก็คือการแสดงความเป็นเจ้าของตั้งแต่เริ่มต้นเพื่อการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน

อรทัย ก๊กผล (2552) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง การให้ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ เต็มกำลังความรู้ความสามารถของตนเอง

อดิน ระพีพัฒน์ (2554) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง การลงทุนและปฏิบัติงาน ถึงแม้ว่าชาวชนบทในชุมชนจะยากจนหรือขาดแคลนทรัพยากร แต่ชุมชนก็มีทรัพยากรที่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงานได้ อย่างน้อยชุมชนก็มีแรงงานของตนเอง เป็นขั้นต่ำสุดที่จะเข้าร่วมได้ ในหลาย ๆ แห่งของชุมชนการลงทุน และปฏิบัติงานจะทำให้เขาเกิดความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของจะทำให้ชุมชนเกิดความรัก และความหวงแหน

Arnstein (1969) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง เป็นการร่วมกันจัดทำกิจกรรมหรือการดำเนินการตามแผน ที่กำหนดไว้ของชุมชน ร่วมกับผู้รับผิดชอบโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย ที่วางไว้

William Erwin (1976) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหาของตนเอง

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมจัดกิจกรรมหรือโครงการรวมถึงได้เข้าร่วมโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร มีส่วนร่วมสนับสนุนทรัพยากรงบประมาณ ร่วมกันประสานงานในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น และมีส่วนร่วมในการบริหารให้คนในองค์กรสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้

2.2 ตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติไว้ ดังนี้

นรินทร์ชัย พัฒนพงศา (2547) ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ประกอบด้วย

1. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานว่าเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้

2. ร่วมกันประสานงานในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ

ธ สุนทรายุทธ (2551) ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ประกอบด้วย

1. ร่วมดำเนินงาน
2. ร่วมสนับสนุนทางด้านทรัพยากร
3. ร่วมในประสานงาน
4. ร่วมในการขอความช่วยเหลือ

อรทัย ก๊กผล (2552) ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ประกอบด้วย

1. ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการ
2. ร่วมสนับสนุนทรัพยากรงบประมาณ
3. ร่วมในการปรับปรุงกระบวนการทำงาน

เสาวนีย์ เตือนเด่น และคณะ (2558) ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ประกอบด้วย

1. การมีส่วนร่วมในการจัดโครงการกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงได้เข้าร่วมโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร

2. การได้ร่วมสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานตามแผนงานที่วางไว้

3. มีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น

Cohen และ Uphoff (1981) ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติประกอบด้วย

1. ร่วมสนับสนุนทรัพยากรหรือการบริจาคเงินและวัสดุต่าง ๆ

2. มีส่วนร่วมในการบริหารให้คนในองค์กรสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้

3. ร่วมประสานงานและขอความช่วยเหลือ

สรุปได้ว่า จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ผู้วิจัยนำตัวบ่งชี้ที่สอดคล้องหรือใกล้เคียงกันมาผนวกรวมกันเพื่อความสะดวกในการนำไปปฏิบัติ จึงสรุปตัวบ่งชี้ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกอบด้วย

1. ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการ

2. ร่วมสนับสนุนทรัพยากรงบประมาณ

3. ร่วมกันประสานงานในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ

4. มีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น

5. มีส่วนร่วมในการบริหารให้คนในองค์กรสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้

3. การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

3.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ไว้ ดังนี้
 ธีร สุนทรายุทธ (2551) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ หมายถึง การคำนึงถึงผลประโยชน์เชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม

ประยูร อัครบวร (2552) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ หมายถึง เป็นการมีส่วนร่วมในการจัดสรรประโยชน์ ผลของกิจกรรม หรือผลของการ ตัดสินใจที่เกิดขึ้น

อรทัย ก๊กผล (2552) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ หมายถึง การที่ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมของชุมชนแล้วย่อมที่จะได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งอาจไม่จำเป็นที่จะต้องอยู่ในรูปของเงิน วัสดุสิ่งของ แต่อาจเป็นความสุขสบายความพอใจในสภาพของความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นก็ได้

Arnstein (1969) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ หมายถึง เป็นการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเสมอภาค ผู้ได้รับผลประโยชน์คือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยประโยชน์ที่ได้รับจะมีความแตกต่างกัน ตามสถานภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

Cohen และ Uphoff (1981) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ หมายถึง เป็นทั้งการร่วมรับประโยชน์และร่วมรับผลสืบเนื่องในทางลบจากโครงการพัฒนา ผลประโยชน์ที่ได้รับ ได้แก่ ผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ คือ การมีรายได้และทรัพย์สินเพิ่มขึ้นและมั่นคงขึ้นหรือการมีสาธารณูปโภค ที่เพียงพอ มีประสิทธิภาพหรือคุณภาพดี ผลประโยชน์ด้านสังคม ได้แก่ การได้รับการศึกษาหรือรู้หนังสือมากขึ้น รวมทั้งการให้บริการสังคมอื่น ๆ มากขึ้นและมีคุณภาพดีขึ้นผลประโยชน์ส่วนบุคคล ได้แก่ การมีความนับถือตนเองมากขึ้น มีพลังอำนาจทางการเมืองมากขึ้นและมีความรู้สึกถึงความมีประสิทธิภาพของตนเอง

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการจัดสรรประโยชน์ผลของกิจกรรม หรือผลของการ ตัดสินใจที่เกิดขึ้นร่วมรับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์เชิงปริมาณ ร่วมรับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์และเชิงคุณภาพ พิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม และร่วมรับผิดชอบทั้งทางบวกและทางลบจากการบริหารงาน

3.2 ตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ไว้ ดังนี้
สำนักมาตรฐานการศึกษา (2545) ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ ประกอบด้วย

1. รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์เชิงปริมาณ
2. รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์และเชิงคุณภาพ
3. พิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม

ธ สุนทรายุทธ (2551) ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ ประกอบด้วย

1. รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์เชิงปริมาณ
2. รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์และเชิงคุณภาพ
3. พิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม

เสาวนีย์ เตือนเด่น และคณะ (2558) ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ ประกอบด้วย

1. นำแผนการดำเนินงานไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามความต้องการ
2. นำความรู้มาใช้ในการสร้างผลงานที่ดี และทำกิจกรรมร่วมกัน
3. ร่วมรับผิดชอบการดำเนินการ
4. พิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม

Cohen และ Uphoff (1981) ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ ประกอบด้วย

1. รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์เชิงปริมาณ
2. รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์และเชิงคุณภาพ

3. ร่วมรับผิดชอบทั้งทางบวกและทางลบจากการบริหารงาน
Shadid และคณะ (1982) ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

ประกอบด้วย

1. รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์เชิงปริมาณ
2. รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์และเชิงคุณภาพ
3. ร่วมรับผิดชอบทั้งทางบวกและทางลบจากการบริหารงาน

สรุปได้ว่า จากการศึกษาการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ ผู้วิจัยนำตัวบ่งชี้ที่สอดคล้องหรือใกล้เคียงกันมาผนวกรวมกันเพื่อความสะดวกในการนำไปปฏิบัติ จึงสรุปตัวบ่งชี้ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ ประกอบด้วย

1. รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์เชิงปริมาณ
2. รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์และเชิงคุณภาพ
3. พิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม
4. ร่วมรับผิดชอบทั้งทางบวกและทางลบจากการบริหารงาน

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

4.1 ความหมายของการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

นักวิชาการ นักการศึกษาได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมในการประเมินผลไว้ ดังนี้
สำนักมาตรฐานการศึกษา (2545) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการพัฒนา เป็นขั้นที่ประชาชนเข้าร่วมประเมินว่าการพัฒนาที่ได้กระทำไปนั้นสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด

อรทัย ก๊กผล (2552) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง ร่วมกันติดตามประเมินผล ตลอดเวลาที่ทำงานร่วมกันประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบถึงปัญหาอุปสรรคและร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้งานหรือภารกิจดังกล่าวสามารถสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย

อคิน ระพีพัฒน์ (2554) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่สำคัญยิ่งเพราะ ถ้าหากการติดตามและการประเมินผลการมีส่วนร่วมของชุมชน เพราะชุมชนจะได้รับทราบผลการปฏิบัติว่างานที่ท าไปจะได้รับประโยชน์อย่างไรหรือไม่

Arnstein (1969) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง เป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าร่วมตรวจสอบ และติดตามผลการดำเนินงานหรือโครงการ ว่าบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ เพียงใด เพื่อให้ชุมชนได้รับทราบปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการ และหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินการได้สิ่งสำคัญที่จะต้องสังเกตคือ ความเห็น ความชอบ และความคาดหวัง จะมีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มได้

Cohen และ Uphoff (1981) ได้เสนอความหมายของการมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง เป็นการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานกิจกรรมรวมทั้งเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การควบคุมหรือติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ รวมถึงการตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ ร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา และนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

4.2 ตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการประเมินผลไว้ ดังนี้
 อรทัย ก๊กผล (2552) ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประกอบด้วย

1. ติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ
2. ตรวจสอบถึงความสำเร็จ
3. ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ
4. ร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหาเพื่อให้งานหรือภารกิจดังกล่าว สามารถสำเร็จ

ลุล่วงตามเป้าหมาย

พินสุตา สิริธรรังศรี (2558) ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประกอบด้วย

1. ติดตามและประเมินผลเพื่อตรวจสอบความสำเร็จ
2. ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ
3. นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกัน

เสาวนีย์ เตือนเด่น และคณะ (2558) ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประกอบด้วย

1. ติดตามผลการดำเนินงานร่วมกันขององค์กรอยู่เสมอ
2. มีส่วนร่วมในการประเมินผลสำเร็จของการดำเนินงานขององค์กร
3. นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกัน

Arnstein (1969) ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประกอบด้วย

1. ควบคุมการดำเนินงาน
2. ตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์
3. หาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินการ

Cohen และ Uphoff (1981) ได้เสนอตัวบ่งชี้ของการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประกอบด้วย

1. ควบคุมการดำเนินงานกิจกรรม

2. ตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินกิจกรรม

3. ปรับตัวหรือปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานในการมีส่วนร่วมต่อไป

สรุปได้ว่า จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผู้วิจัยนำตัวบ่งชี้ที่สอดคล้องหรือใกล้เคียงกันมาผนวกรวมกันเพื่อความสะดวกในการนำไปปฏิบัติ จึงสรุปตัวบ่งชี้ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประกอบด้วย

1. ติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ
2. ตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์
3. ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ
4. ร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา
5. นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกัน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

2.3.1 ความหมายของรูปแบบ

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความหมายของรูปแบบไว้ ดังนี้

รัตน์ะ บัวสนธ์ (2552) ได้เสนอความหมายของรูปแบบ จำแนกออกเป็น 3 ความหมาย ดังนี้ 1) แผนภาพหรือภาพร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริง รูปแบบในความหมายนี้มักเรียกทับศัพท์ภาษาไทยว่า “โมเดล” ได้แก่ โมเดลบ้าน โมเดลรถยนต์ โมเดลเสื้อ เป็นต้น 2) แบบแผนความสัมพันธ์ของตัวแปร หรือสมการทางคณิตศาสตร์ที่รู้จักกันในชื่อที่ เรียกว่า “Mathematical Model” และ 3) แผนภาพที่แสดงถึงองค์ประกอบการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่งรูปแบบในความหมายนี้บางที่เรียกกันว่า ภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบการสอน รูปแบบการบริหาร รูปแบบการประเมิน เป็นต้น

อุทัย บุญประเสริฐ (2552) ได้เสนอความหมายของรูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างของความเกี่ยวข้องระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยเข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2554) ได้เสนอความหมายของรูปแบบ หมายถึง วิธีการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ถ่ายทอด ความคิด ความเข้าใจ ตลอดทั้งจินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใด ๆ ให้ปรากฏโดยใช้การสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ เช่น ภาพวาด ภาพเหมือน แผนภูมิ แผนผังต่อเนื่อง หรือสมการทางคณิตศาสตร์ ให้สามารถเข้าใจได้ง่าย และในขณะเดียวกันก็สามารถนำเสนอเรื่องราว หรือประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างกระชับภายใต้หลักการอย่างมีระบบ

ทิตินา แคมมณี (2555) ได้เสนอความหมายของรูปแบบ หมายถึง เป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เป็นคำอธิบาย เป็นแผนผังไดอะแกรม หรือ แผนภาพเพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น รูปแบบเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอบหาคำตอบความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลาย

Bardo และ Hartman (1982) ได้เสนอความหมายของรูปแบบ หมายถึง เป็นสิ่งที่ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ไม่ใช่การบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียด ซึ่งถ้าทำเช่นนั้นจะทำให้รูปแบบหรือแบบจำลองด้อยลงไป ส่วนการที่จะระบุรูปแบบหรือแบบจำลองใด ๆ จะต้องประกอบด้วยรายละเอียดมากน้อยเพียงใด และควรมีองค์ประกอบอะไรบ้างนั้น ไม่มีข้อกำหนดตายตัวซึ่งจะขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์และวัตถุประสงค์ของผู้สร้างรูปแบบนั้นว่าต้องการอธิบายปรากฏการณ์นั้นอย่างไร

สรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ สำหรับถ่ายทอด ความคิด ความเข้าใจ ตลอดทั้งจินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใด ๆ ให้ปรากฏโดยใช้การสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ แสดงถึงองค์ประกอบการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

2.3.2 ความสำคัญของรูปแบบ

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญของรูปแบบไว้ ดังนี้

อุทุมพร จามรมาน (2544) ได้เสนอความสำคัญของรูปแบบ ไว้ว่า มีความสำคัญในการแสดงโครงสร้างของความสัมพันธ์ของหน่วยต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งรูปแบบมีมากกว่าหนึ่งมิติหรือหลายตัวแปร โดยจะเชื่อมโยงแสดงความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันของตัวแปรต่าง ๆ ในเชิงความสัมพันธ์และเชิงเหตุผล

Good (1973) ได้เสนอความสำคัญของรูปแบบ ไว้ว่า 1) เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและทำซ้ำ 2) เป็นแบบอย่างสำหรับการเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างในการออกเสียงภาษาต่างประเทศเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนแบบ 3) เป็นแผนภาพหรือภาพสามมิติซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใด ๆ หรือหลักการหรือแนวคิด และ 4) เป็นชุดปัจจัยหรือองค์ประกอบหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันรวมตัวเป็นตัวประกอบและเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคมอาจเขียนในรูปคณิตศาสตร์หรือเขียนบรรยายก็เป็นไปได้

Bardo และ Hartman (1982) ได้เสนอความสำคัญของรูปแบบ ไว้ว่า มีความสำคัญทางสังคมศาสตร์ โดยเป็นชุดของข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เราสนใจ เพื่อใช้ในการนิยามคุณลักษณะและ หรือบรรยายคุณสมบัติ นั้น ๆ โดยรูปแบบเป็นอะไรบางอย่างที่เราพัฒนาขึ้นมาเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ

สรุปได้ว่า รูปแบบ มีความสำคัญ คือ แสดงโครงสร้างของความสัมพันธ์ของหน่วยต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งรูปแบบมีมากกว่าหนึ่งมิติหรือหลาย ตัวแปร โดยจะเชื่อมโยงแสดงความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันของตัวแปรต่าง ๆ ในเชิงความสัมพันธ์และเชิงเหตุผล เพื่อใช้ในการนิยามคุณลักษณะและ หรือบรรยายคุณสมบัติ นั้น ๆ โดยรูปแบบเป็นอะไรบางอย่างที่เราพัฒนาขึ้นมาเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ

2.3.3 องค์ประกอบของรูปแบบ

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบไว้ ดังนี้

ธีระ รุญเจริญ (2553) ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบไว้ 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ 5) แนวทางการประเมินผลรูปแบบ 6) เงื่อนไขของรูปแบบ

ทิตินา แคมมณี (2557) ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 องค์ประกอบคือ 1) วัตถุประสงค์ แนวคิด 2) บริบทและเงื่อนไข 3) ยุทธศาสตร์ 4) กระบวนการดำเนินงาน 5) ผลที่ได้รับจากการนำรูปแบบไปใช้

Brown และ Moberg (1980) ได้สังเคราะห์รูปแบบขึ้น และได้นำเสนอองค์ประกอบดังนี้ 1) สภาพแวดล้อม (Environment) 2) เทคโนโลยี (Technology) 3) โครงสร้าง (Structure) 4) กระบวนการจัดการ (Management Process) และการตัดสินใจสั่งการ (Decision Making)

Keeves (1988) ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. ส่วนนำ ได้แก่ สภาพแวดล้อม หลักการแนวคิด วัตถุประสงค์ ผลลัพธ์ ตลอดจนการรวบรวมปัญหา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเป็นอันดับแรก นำไปสู่การทำนาย (Prediction) และการทดสอบ

2. การจัดร่างโครงสร้าง ต้องมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationship) ซึ่งสามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้

3. การนำไปทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลการนำไปใช้ ทำให้มีการปรับปรุงคุณภาพในการปฏิบัติงานซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ การทดลองย้อนหลังโดยใช้ข้อมูลย้อนกลับ และการทดลองใช้ในปัจจุบัน

4. มีเงื่อนไข หรือ มองเห็นภาพแห่งความสำเร็จ

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบองค์ประกอบของรูปแบบ 5 ส่วนข้างต้นเป็นกรอบสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

2.3.4 ลักษณะของรูปแบบที่ดี

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอลักษณะของรูปแบบที่ดีไว้ ดังนี้

วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2553: 6) ได้เสนอลักษณะของรูปแบบที่ดีไว้ ดังนี้

1. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างตัวแปรมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงธรรมดา อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงก็มีประโยชน์ในช่วงของการพัฒนารูปแบบ

2. รูปแบบควรนำไปสู่การทำนายผลที่ตามมา ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์โดยเมื่อทดสอบรูปแบบแล้วถ้าปรากฏว่าไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ รูปแบบนั้นต้องถูกยกเลิก

3. รูปแบบควรอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาได้อย่างชัดเจน

4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างความคิดรวบยอด (Concept) ใหม่ และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรใหม่ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ในเรื่องที่กำลังศึกษา

5. รูปแบบในเรื่องใด จะเป็นเช่นไรขึ้นอยู่กับกรอบของทฤษฎีในเรื่องนั้น ๆ

Keeves (1988) ได้เสนอลักษณะของรูปแบบที่ดีไว้ ควรจะมีข้อกำหนด (Requirement)

4 ประการ คือ

1. รูปแบบ ควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural Relationship) มากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันแบบรวม ๆ (Associative Relationship)

2. รูปแบบ ควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถถูกตรวจสอบได้โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ได้

3. รูปแบบ ควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้น นอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย

4. รูปแบบ ควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

สรุปได้ว่า ลักษณะของรูปแบบที่ดี คือ ควรประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างตัวแปรมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงธรรมดา นำไปสู่การทำนายผลที่ตามมา อธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาได้อย่างชัดเจน และเป็นเครื่องมือในการสร้างความคิดรวบยอด

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

2.4.1 ความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)ไว้ ดังนี้

วรภัทร์ ภูเจริญ (2541) ได้เสนอความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) หมายถึง ระบบการบริหารงานที่มีคุณภาพเป็นที่รู้จักแพร่หลายระดับหนึ่ง ประกอบด้วยขั้นตอนการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) การนำผลการประเมินย้อนกลับไปปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Action) การใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่งต้องดำเนินการอย่างมีวินัยให้ครบวงจร หมุนเวียนไปไม่มีหยุดหย่อน

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542) ได้เสนอความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) หมายถึง กิจกรรมพื้นฐานในการบริหารคุณภาพนั้นมิใช่เพียงแค่การปรับแก้ผลลัพธ์ที่เบี่ยงเบนออกไปจากเกณฑ์มาตรฐานให้กลับมาอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการเท่านั้น แต่เพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงในแต่ละรอบของ PDCA อย่างต่อเนื่องเป็นระบบและมีการวางแผน PDCA ที่มีวนได้สูงขึ้นเรื่อย ๆ

วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2545) ได้เสนอความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) หมายถึง เป็นกิจกรรมที่จะนำไปสู่การปรับปรุงงานและการควบคุมอย่างเป็นระบบอันประกอบด้วย การวางแผน

(Plan) การนำแผนไปปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) กล่าวคือ จะเริ่มจากการวางแผน การนำแผนที่วางไว้มาปฏิบัติ การตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และหากไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ หมายความว่า จะต้องทำการทบทวนแผนการโดยเริ่มต้นใหม่อีกครั้งหนึ่งและทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและทำให้ระดับผลลัพธ์สูงขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น การกระทำตามวงจรคุณภาพ จึงเท่ากับการสร้างคุณภาพที่น่าเชื่อถือมากขึ้นโดยจุดเริ่มต้นของวงจรคุณภาพอยู่ที่การพยายามตอบคำถามให้ได้ว่าทำอะไรจึงจะดีขึ้น

สรุปได้ว่า วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) หมายถึง ระบบการบริหารงานที่มีคุณภาพเป็นที่รู้จักแพร่หลายระดับหนึ่ง ในการบริหารคุณภาพนั้นมิใช่เพียงแค่การปรับแก้ผลลัพธ์ที่เบี่ยงเบนออกไปจากเกณฑ์มาตรฐานให้กลับมาอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการเท่านั้น แต่เพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงในแต่ละรอบ มุ่งสู่การปรับปรุงงานและการควบคุมอย่างเป็นระบบ

2.4.2 ความสำคัญของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ไว้ ดังนี้

อีโตชิ คูเมะ (2540) ได้เสนอความสำคัญของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ไว้ว่า การบริหารคุณภาพวงจรเดมมิ่ง และได้นำมาใช้กับทุกกิจกรรม จึงรู้จักกันอย่างแพร่หลาย PDCA การบริหารงาน การจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ

สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์ (2544) ได้เสนอความสำคัญของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ไว้ว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการประกอบด้วย การดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do or implementation) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานหรือประเมิน (Check or evaluation) การปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Act or adjust) เรียกว่า วงจรการบริหารงานแบบวงจรคุณภาพ (PDCA)

วิฑูรย์ สิมะโชคติ (2545) ได้เสนอความสำคัญของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ไว้ว่า การกระทำตามวงจรคุณภาพ จึงเท่ากับการสร้างคุณภาพที่น่าเชื่อถือมากขึ้นโดยจุดเริ่มต้นของวงจรคุณภาพอยู่ที่การพยายามตอบคำถามให้ได้ว่าทำอะไรจึงจะดีขึ้น

สรุปได้ว่า วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) มีความสำคัญ คือ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการประกอบด้วย การดำเนินงาน 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานหรือประเมิน (Check) การปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Act)

2.4.3 ขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ดังนี้

อีโตชิ คูเมะ (2540) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) โดยมีการดำเนินการ

ดังนี้

1. Plan คือ การวางแผน เป็นการเริ่มต้นของโครงการ หรืองานเป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าเมื่อเกิดการผิดพลาดมีความสามารถรับมือได้ เพื่อให้การปรับปรุงงานและแก้ปัญหาอุปสรรค ทำงานอย่างรอบคอบเป็นไปตามเป้าหมายหรือแผน แผนที่ดีประกอบด้วย SMART มีลักษณะ ดังนี้

S = Specific เฉพาะเจาะจง มีความชัดเจน

M = Measurable สามารถวัดได้

A = Attainable สามารถบรรลุผลได้สำเร็จ

R = Realistic พื้นฐานของความเป็นจริง

T = Timely มีกรอบเวลากำหนดการวางแผนที่ดี

2. Do คือ ปฏิบัติตามแผน การปฏิบัติตามแผนนั้นต้องเป็นไปตามขั้นตอนตามแนวทางที่วางแผนไว้ โดยพิจารณาใคร่ครวญก่อนลงมือปฏิบัติ

3. Check คือ ตรวจสอบ การทำงานนั้นนอกจากจะทำให้เสร็จแล้วจะต้องมีการตรวจสอบว่า ผลที่ปฏิบัติได้ผลคุ้มค่าเพียงไร มีข้อมูลใหม่ ๆ เกิดขึ้นบ้าง

4. Act คือ การดำเนินการให้เหมาะสมหลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการต่าง ๆ ตามขั้นตอน กรณีผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ให้วิเคราะห์และพิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไรโดยมองทางเลือกใหม่ ใช้ความพยายามให้มากขึ้น ขอความร่วมมือจากผู้อื่น หรือเปลี่ยนเป้าหมายใหม่

สมาน อัครภูมิ (2541) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 คือ P-Planning (การวางแผน) คือ การกำหนดขึ้นล่วงหน้าว่าเป้าหมายเป็นอย่างไร และจะมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น หน้าที่ของการวางแผนจะต้องระบุผลงานที่ต้องการและหนทางที่จะทำได้ผลงานนั้น การวางแผนเป็นการตัดสินใจของปัจจุบันจะเลือกวิธีการกระทำเพื่อให้ได้ผลตามความต้องการของอนาคต

ขั้นที่ 2 คือ D-Do (สภาพตามแผน) คือ การนำเอาแผนมาปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมาย และกำหนดของเวลา เพื่อให้เกิดผลตามที่กำหนดไว้ของแผน

ขั้นที่ 3 คือ C-Check (การตรวจสอบประเมินผล) คือ กระบวนการตรวจสอบสภาพงานเปรียบเทียบกับเป้าหมายหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ ติดตามกำกับดูแลความก้าวหน้าของงาน

ขั้นที่ 4 คือ A-Action (การปรับปรุงงาน) คือ การนำผลจากการประเมินผลมาปรับปรุงงานแก้ไขงานเพื่อพัฒนาให้งานบรรลุตามเป้าหมาย

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan-P)

ขั้นที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do-D)

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check-C)

ขั้นที่ 4 การแก้ไขปัญหา (Act-A)

ปริทรรศน์ พันธุภรยงก์ (2545) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) ดังนี้

P (Plan) คือ จะเริ่มนับจากการแสวงหาจุดที่เป็นปัญหา ระหว่างระดับความแตกต่างจุดที่มุ่งหวังและสภาพที่เป็นจริง เมื่อจับจุดที่เป็นปัญหาได้แล้ว จัดทำแผนมาตรการในการแก้ไข แล้วจึงเข้าสู่ขั้น D หรือ do ต่อไป

D (Do) คือ การปฏิบัติตามแผนมาตรการแก้ไขแผนใหม่ล่าสุด เพราะแผนคือสิ่งที่ปรับปรุงแก้ไขได้อยู่เสมอ ต้องแน่ใจว่าแผนที่จะลงมือปฏิบัตินั้นเป็นแผนที่ล่าสุดจริง ๆ

C (Check) คือ การเปรียบเทียบระหว่างผลลัพธ์กับค่าเป้าหมายเสมอ

A (Act) คือ การปฏิบัติหลังการตรวจสอบ ซึ่งเป็นไปได้หลายประการ ดังนี้

1. ในกรณีที่ผลลัพธ์ต่ำกว่าเป้าหมายจะต้องมีการทบทวนแผนของมาตรการแก้ไข แล้วดูสิ่งที่ยังคงเป็นปัญหาอยู่นั้นมีสิ่งใดที่ปฏิบัติได้ทันทีให้ลงมือปฏิบัติเลย ส่วนสิ่งที่ปฏิบัติไม่ได้ทันทีให้สะท้อนสู่แผนการแก้ไขปัญหารอบต่อไป

2. ในกรณีที่ผลลัพธ์ดีกว่าเป้าหมาย จะต้องมีการทบทวนการกำหนดเป้าหมายว่าต่ำเกินไปหรือไม่ ควรมีการปรับเป้าหมายให้ดีกว่าเดิมหรือไม่ ผลลัพธ์เหนือกว่าความคาดหมายโดยปัจจัยภายนอกอื่น ๆ หรือไม่

3. ในกรณีที่ผลลัพธ์ได้ตรงตามเป้าหมายให้ทบทวนดูว่าได้มีการปฏิบัติตามแผนมาตรการแก้ไขครบถ้วนหรือไม่ ถ้าใช่ แสดงว่าแผนนี้ถูกต้องและควรกำหนดเป็นวิธีการปฏิบัติงานมาตรฐานเพื่อรักษาให้ผลลัพธ์คงอยู่ในระดับที่ต้องการต่อไป

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

P คือ Plan หมายถึง การวางแผน โดยเลือกปัญหาและตั้งเป้าหมายร่วมกันทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน

D คือ Do หมายถึง การนำแผนหรือวิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้กำหนดไว้ร่วมกันไปใช้ในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน เป็นการนำแผนแก้ปัญหาไปสู่การปฏิบัติ

C คือ Check หมายถึง การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยนำข้อมูลก่อนการดำเนินงานและหลังการดำเนินงานมาเปรียบเทียบกัน

A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม

Deming (1995) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

Plan คือ กำหนดสาเหตุของปัญหา จากนั้นวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือทดสอบเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น

Do คือ การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติเป็นการนำร่องในส่วนย่อย

Check คือ ตรวจสอบเพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนหรือหากมีสิ่งใดที่ทำผิดพลาดหรือได้เรียนรู้อะไรมาแล้วบ้าง

Act คือ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง หากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจหรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผน ให้ทำซ้ำวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว

สรุปได้ว่า วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ P คือ Plan หมายถึง การวางแผน D คือ Do หมายถึง การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ C คือ Check หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติงาน A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม

2.5 แนวคิดการประเมินความต้องการความจำเป็น

2.5.1 ความหมายของการประเมินความต้องการความจำเป็น

นักวิชาการ ได้เสนอความหมายของการประเมินความต้องการความจำเป็น ดังนี้

สุวิมล ว่องวาณิช (2550) ได้เสนอความหมายของการประเมินความต้องการความจำเป็น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทแรก การนิยามตามโมเดลความแตกต่าง และประเภทที่สอง การนิยามโมเดลการแก้ปัญหา

1. การนิยามโมเดลความแตกต่าง (Discrepancy Model) หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่มุ่งหวังกับสิ่งที่มีอยู่จริง นิยามนี้ยังสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกกำหนดความต้องการจำเป็นในลักษณะของความแตกต่างของผลที่เกิดขึ้น แต่ไม่ได้กำหนดว่าต้องมีความแตกต่างกันเท่าใด จึงจะถือว่าเป็น “ความต้องการจำเป็น” กลุ่มที่สอง กำหนดความต้องการจำเป็นว่าเป็นความแตกต่างของผลที่เกิดขึ้นก็ได้หรือไม่ใช่ก็ได้ แต่เกณฑ์การพิจารณาจะเป็นความต้องการจำเป็นหรือไม่ ให้พิจารณาจากประโยชน์ที่ได้รับ หากความต้องการจำเป็นได้รับการตอบสนองหรือความเสียหาย หรือผลเสียที่เกิดขึ้น หากความต้องการจำเป็นไม่ได้รับการตอบสนอง นิยามตามโมเดลนี้เรียกว่า “Performance Needs”

2. การนิยามโมเดลการแก้ปัญหา (Solution Model) หมายถึง สิ่งที่ต้องการและจำเป็นต้องทำให้ได้ หรือทำให้เกิด หรือทำให้มี ซึ่งหากไม่ได้รับจะอยู่ในสภาพที่ไม่พึงประสงค์นิยามโมเดลนี้เรียกว่า “Treatment Needs”

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2550) ได้เสนอความหมายของการประเมินความต้องการความจำเป็น หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ควรจะเป็นและสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หากมีความขัดแย้งระหว่างความแตกต่างที่พบก็จะชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น ในองค์กรหรือหน่วยงาน ผู้บริหารวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อหาความสามารถที่ต้องพัฒนาของบุคลากรโดยนำความสามารถมาตรฐาน (สิ่งที่ควรจะเป็น) ในการดำเนินงานลบด้วยความสามารถที่บุคลากรมีอยู่จริง (สิ่งที่เป็นอยู่) จะได้ความสามารถที่ต้องการพัฒนา (ความแตกต่าง) ซึ่งจะนำไปสู่การจัดหลักสูตรฝึกอบรมบุคลากรต่อไป

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการในการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ คาดหวังให้เกิดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางาน ซึ่งจะนำไปสู่การจัดหลักสูตรฝึกอบรมบุคลากรเพื่อพัฒนางานต่อไป

2.5.2 ความสำคัญของความต้องการความจำเป็น

นักวิชาการ ได้เสนอความสำคัญของการประเมินความต้องการความจำเป็น ดังนี้

สุวิมล ว่องวาณิช (2550) ได้เสนอความสำคัญของการประเมินความต้องการความจำเป็นไว้ว่า เป็นกระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะเช่นใด และประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่ามีลักษณะเช่นใด จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง การประเมินความต้องการความจำเป็นทำให้ได้ข้อมูลที่น่าไปสู่การเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการศึกษาหรือการเปลี่ยนแปลงผลที่เกิดขึ้นปลายทาง การเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการประเมินความต้องการความจำเป็นจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และเป็นการเปลี่ยนแปลงทางบวก

Witkin (1995) ได้เสนอความสำคัญของการประเมินความต้องการความจำเป็นไว้ว่า เป็นกระบวนการที่เป็นระบบ เพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลังและการตัดสินใจ

สรุปได้ว่า ความสำคัญของความต้องการความจำเป็น มีความสำคัญเป็นกระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะเช่นใด และประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่ามีลักษณะเช่นใด จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง เพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลัง

2.5.3 ขั้นตอนการประเมินความต้องการความจำเป็น

นักวิชาการ ได้เสนอขั้นตอนของการประเมินความต้องการความจำเป็น ดังนี้

สุวิมล ว่องวาณิช (2550) ได้เสนอขั้นตอนการประเมินความต้องการความจำเป็นไว้ว่า 3 ขั้นตอน คือ

1. การระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification)
2. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Analysis)
3. การกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาความต้องการจำเป็น (Needs Solution)

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2550) ได้เสนอขั้นตอนการประเมินความต้องการความจำเป็นไว้ดังนี้

1. ขั้นก่อนการประเมิน (Reassessment) ในขั้นแรกนี้เป็นขั้นตอนของการสำรวจ (Exploration) ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

- 1.1 การวางแผนสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น
- 1.2 การนิยามหรือการกำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไป สำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น

จำเป็น

1.3 กำหนดขอบเขตหลักของการประเมินความต้องการจำเป็นหลักและ/ หรือประเด็นที่ต้องการประเมิน

1.4 กำหนดรายละเอียดและข้อมูลความต้องการตามขอบเขตที่จะประเมิน ซึ่งรวมถึงกลุ่มเป้าหมายในการประเมิน

1.5 ตัดสินใจกำหนดเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล แหล่งข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูล ผลที่ได้จากขั้นตอนนี้ คือ แผนเบื้องต้นสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น และนำไปใช้ในขั้นที่ 2 และ 3

2. ขั้นประเมิน (Assessment) หลังจากสำรวจความต้องการจำเป็นต่าง ๆ แล้ว ในขั้นนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล (data gathering) ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

2.1 สรุปตัดสินใจกำหนดเกี่ยวกับบริบท ขอบเขต และสิ่งที่เกี่ยวข้องในการประเมินความต้องการจำเป็น

2.2 เก็บรวบรวมข้อมูลของความต้องการ ซึ่งในขั้นนี้ยอมทำให้ทราบความต้องการของผู้รับบริการหรือกลุ่มเป้าหมาย

2.3 หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในเบื้องต้นระยะแรก

2.4 วิเคราะห์หาสาเหตุของความต้องการจำเป็นหรือประเด็นปัญหา

2.5 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ผลที่ได้ในขั้นประเมินคือความต้องการจำเป็นหรือปัญหาที่ต้องการแก้ไขตามลำดับความสำคัญในระยะแรก

3. ขั้นหลังการประเมิน (Post assessment) เมื่อได้ผลการประเมินความต้องการจำเป็นแล้ว ในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่ง คือ การนำผลการประเมินไปใช้ (Utilization) ประกอบด้วย

3.1 จัดเรียงลำดับ (Set Priority) ความสำคัญของความต้องการจำเป็น ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญและทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์

3.2 พิจารณาทางเลือกสำหรับการแก้ปัญหาจากข้อที่ 1 ทำให้ทราบปัญหาที่เร่งด่วนที่สุด ถ้าหากไม่นำมาแก้ปัญหา ก็จะสูญเปล่าในการทำการประเมิน ดังนั้น จึงต้องช่วยกันพิจารณาหาทางเลือกสำหรับแก้ปัญหา

3.3 พัฒนาแผนการปฏิบัติเพื่อใช้ในการดำเนินงานต่อไป

3.4 ประเมินผลของการประเมินความต้องการจำเป็น

3.5 รายงานผลการประเมินความต้องการจำเป็น

Witkin (1995) ได้เสนอขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น ดังนี้

ระยะที่ 1 ก่อนการประเมิน (การสำรวจ) เป็นระยะการเตรียมการก่อนประเมินความต้องการจำเป็น ได้แก่ การกำหนดแผนการดำเนินการ การกำหนดจุดมุ่งหมายหลักการ กำหนดขอบเขตหรือประเด็นของความต้องการจำเป็น รวมถึงการกำหนดข้อมูลที่จะรวบรวม แหล่งที่มาของข้อมูล วิธีการ ระดับความสามารถในการใช้ข้อมูล

ระยะที่ 2 การประเมิน (การเก็บรวบรวมข้อมูล) เป็นระยะการเก็บข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น การจัดลำดับความต้องการจำเป็นก่อนหลังขั้นแรก การวิเคราะห์สาเหตุระดับที่ 1,2 และ 3 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 3 หลังการประเมิน (การนำไปใช้ประโยชน์) เป็นระยะการใช้ผลประเมินความต้องการจำเป็นก่อนหลังในทุกระดับที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ การพิจารณาแนวทางแก้ปัญหา การพัฒนาแผนปฏิบัติงานการแก้ปัญหา การประเมินความต้องการจำเป็น การเผยแพร่ผลที่ได้รับ

สรุปได้ว่า ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น เริ่มจากการกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดขอบเขตหรือประเด็นในการประเมิน กำหนดวิธีการประเมินความต้องการจำเป็น นำข้อมูลมาวิเคราะห์สังเคราะห์จัดเรียงลำดับ รายงานและนำผลการประเมินความต้องการจำเป็นไปใช้ประโยชน์ต่อไป

2.6 แนวคิดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

2.6.1 ความหมายของการสนทนากลุ่ม

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความหมายของการสนทนากลุ่มไว้ ดังนี้

วรรณิ แกมเกตุ (2551) ได้เสนอความหมายของการสนทนากลุ่ม หมายถึง การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก แบบหนึ่ง เป็นการสัมภาษณ์และสนทนาแบบเจาะประเด็นด้วยการเชิญผู้เข้าร่วมสนทนารวมเป็นกลุ่มอย่างเจาะจงตามคุณสมบัติที่นักวิจัยกำหนด แล้วเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสนทนา ตอบตอบปัญหา อภิปรายร่วมกันแลกเปลี่ยนทัศนะกันอย่างกว้างขวางในประเด็นต่าง ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะเจาะจง เพื่อที่จะหาข้อมูลที่ถูกต้องตรงประเด็นสำหรับตอบคำถามวิจัยเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

อรุณี อ่อนสวัสดิ์ (2551) ได้เสนอความหมายของการสนทนากลุ่ม หมายถึง การร่วมพูดคุยกันอย่างสนทนาสนมระหว่างผู้นำการสนทนาและผู้ร่วมสนทนา หรือระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญหรือผู้รู้ การสนทนากลุ่มควรมีสมาชิกในวงสนทนา 7-8 คน เพื่อให้มีการโต้แย้งได้พอเหมาะ ผู้นำการสนทนาต้องกำหนดประเด็นคำถามล่วงหน้า โดยมีคำถามหลักหรือคำถามประเด็นหลักของการศึกษาการเตรียมประเด็นคำถาม คำถามทุกข้อต้องประกอบด้วยตัวแปร นำตัวแปรสร้างคำถามที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน คำถามแต่ละข้อต้องตั้งสมมุติฐานย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้คำตอบในเชิงเหตุผล

รัตนะ บัวสนธ์ (2551) ได้เสนอความหมายของการสนทนากลุ่ม หมายถึง การให้บุคคลากรกลุ่มหนึ่งที่นักวิจัยคัดเลือกมาสนทนาได้ตอบ แสดงความรู้สึกรู้สึกนึกคิดซึ่งกันและกันและกันในประเด็นต่าง ๆ ที่นักวิจัยกำหนดขึ้นมาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย การสนทนากลุ่มจัดเป็นการรวบรวมข้อมูลที่เป็นการผสมเทคนิควิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์รายบุคคลกล่าวคือ นักวิจัยสามารถที่จะทำการสังเกตพฤติกรรมอากัปกริยาของบุคคลในกลุ่มสนทนาได้และในขณะเดียวกันนักวิจัยก็อาจจะทำการซักถามบุคคลใดบุคคลหนึ่งในประเด็นใด ๆ ที่สงสัยก็ได้

Patton (2002) ได้เสนอความหมายของการสนทนากลุ่ม หมายถึง เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจะได้ฟังคำตอบของคนอื่น ๆ ในกลุ่ม และในขณะเดียวกันก็อาจให้ข้อมูลของตนเพิ่มเติมในส่วนที่เป็นคำตอบที่ตนต้องการนำเสนอ ซึ่งสมาชิกในกลุ่มอาจไม่เห็นด้วยกับความเห็นของเพื่อนสมาชิกก็ได้ทั้งนี้เพราะการสนทนากลุ่มไม่ต้องการความเห็นหรือคำตอบที่เป็นเอกฉันท์ ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จึงเป็นข้อมูลที่มีคุณภาพสูง โดยที่ผู้เข้าร่วมกลุ่ม 1 คน อาจเสนอความเห็นในมุมมองของตนภายในกลุ่มที่อาจมีความเห็นแตกต่าง ซึ่งเป็นข้อมูลที่อยู่ในบริบททางสังคมที่แท้จริง

Merriam (2009) ได้เสนอความหมายของการสนทนากลุ่ม หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพที่เน้นการสัมภาษณ์หรือการสนทนาของบุคคลที่มีความรู้ มีประสบการณ์ในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง

สรุปได้ว่า การสนทนากลุ่ม หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพที่เน้นการสัมภาษณ์หรือการสนทนาของบุคคลที่มีความรู้ มีประสบการณ์ในประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่นักวิจัยคัดเลือกมาสนทนาโต้ตอบ แสดงความรู้สึกรู้สึกนึกคิดซึ่งกันและกันในประเด็นต่าง ๆ ที่นักวิจัยกำหนดขึ้นมาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้วยเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกแบบหนึ่ง ด้วยการเชิญผู้เข้าร่วมสนทนารวมเป็นกลุ่มอย่างเจาะจงตามคุณสมบัติที่นักวิจัยกำหนด

2.6.2 ประโยชน์ของการสนทนากลุ่ม

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอประโยชน์ของการสนทนากลุ่ม ไว้ดังนี้

เพ็ญพักตร์ อุทิศ (2547) ได้ได้เสนอประโยชน์ของการสนทนากลุ่ม มีดังนี้

1. ผู้เก็บข้อมูล เป็นผู้ได้รับการฝึกอบรมเป็นอย่างดี
 2. เป็นการนั่งสนทนาระหว่างนักวิจัยกับผู้รู้ ผู้ให้ข้อมูลหลายคนที่เป็นกลุ่มจึงก่อให้เกิดการเสวนากันในเรื่องที่สนใจ ไม่มีการปิดบังคำตอบที่ได้จากการถกประเด็นซึ่งกันและกันถือว่าเป็นการถกเถียงซึ่งแนวความคิดและเหตุผล โดยไม่มีการตีประเด็นปัญหาผิดไปเป็นอย่างอื่น
 3. การสนทนากลุ่มเป็นการสร้างบรรยากาศเสวนาให้เป็นกันเอง ระหว่างผู้นำการสนทนากับสมาชิกกลุ่มสนทนาหลาย ๆ คนพร้อมกัน จึงลดภาวะการแข็งอายออกไป ทำให้สมาชิกกล้าคุยกล้าแสดงความคิดเห็น
 4. การใช้วิธีการสนทนากลุ่ม ได้ข้อมูลละเอียดและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาได้สำเร็จหรือได้ดียิ่งขึ้น
 5. คำตอบจากการสนทนากลุ่ม มีลักษณะเป็นคำตอบเชิงเหตุผลคล้าย ๆ กับการรวบรวมข้อมูลแบบคุณภาพ
 6. ประหยัดเวลาและงบประมาณของนักวิจัยในการศึกษา
 7. ทำให้ได้รายละเอียด สามารถตอบคำถามประเภท ทำไมและอย่างไรได้อย่างแตกฉานลึกซึ้ง และในประเด็นหรือเรื่องที่ไม่ได้คิดหรือเตรียมไว้ก่อนได้
 8. เป็นการเผชิญหน้ากันในลักษณะกลุ่มมากกว่าการสัมภาษณ์ตัวต่อตัวทำให้มีปฏิริยาโต้ตอบกันได้
 9. การสนทนากลุ่มจะช่วยบ่งชี้อิทธิพลของวัฒนธรรมและคุณค่าต่าง ๆ ของสังคมนั้นได้ เนื่องจากสมาชิกของกลุ่มมาจากวัฒนธรรมเดียวกัน
 10. สภาพการสนทนากลุ่ม ช่วยให้เกิดและได้ข้อมูลที่เป็นจริง
- รัตนะ บัวสนธิ์ (2551) ได้เสนอประโยชน์ของการสนทนากลุ่ม มีดังนี้
1. ประหยัดงบประมาณและสามารถดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว

2. ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นความจริงจำนวนมาก และเป็นข้อมูลที่อยู่ในรูปภาษาพูดของผู้ร่วมสนทนากลุ่มโดยตรง ข้อมูลที่ได้จึงเป็นการเปิดเผยความจริงในประเด็นเดียวกัน

3. การสนทนากลุ่มเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคคลหลาย ๆ คนไปพร้อมกัน ทำให้ผู้ร่วมสนทนากลุ่มกล้าแสดงความคิดเห็น

4. เหมาะสมยิ่งสำหรับเก็บข้อมูลบุคคลที่อ่านหนังสือไม่ออก

5. สามารถใช้วิธีการที่สะท้อนกลับคำถามของผู้ร่วมสนทนาเพื่อเป็นการยืนยันคำตอบ และช่วยในการตีความคำตอบที่ถูกต้อง

6. เพื่อประเมินผลโครงการทางการศึกษาที่ได้ดำเนินไปแล้ว

7. เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือการวิจัยบางประเภท เช่น แบบสอบถาม รวมทั้งใช้เป็นแนวทางในการหาคำตอบเพิ่มเติมให้กับงานวิจัยทางการศึกษาบางเรื่อง เพื่อให้ได้คำตอบที่ชัดเจนมากขึ้น

นางนภัส คู่ขวัญ เทียงกลม (2551) ได้เสนอประโยชน์ของการสนทนากลุ่ม มีดังนี้

1. การอภิปรายกลุ่มเป็นการวิจัยที่เหมือนกับการวิจัยเชิงคุณภาพอื่น ๆ ที่สามารถได้ข้อมูลที่ลึกมากกว่าที่สมาชิกคิด และยังบ่งชี้ได้ว่าทำไมจึงคิดเช่นนั้น

2. สามารถค้นพบฉันทามติ และความต้องการประสบการณ์ความชอบและการสนับสนุนของสมาชิกที่หลากหลาย

3. ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์กลุ่ม เช่น สมาชิกสามารถสร้างความคิดจากความคิดและข้อเสนอแนะของสมาชิกอื่นในกลุ่ม

4. ได้ข้อเสนอแนะที่คาดคิดมาก่อน และมุมมองใหม่ ๆ จะค้นพบโดยง่าย

5. การประสานใจที่พร้อมเพรียงระหว่างผู้ดำเนินการอภิปราย และสมาชิก

ในกลุ่มจะสามารถให้กำลังใจสมาชิกให้สามารถแสดงความรู้สึกลึกซึ้งยิ่งขึ้นและจริงจัง

Morgan (1988) ได้เสนอประโยชน์ของการสนทนากลุ่ม มีดังนี้ การจัดสนทนากลุ่มมีประโยชน์ในการดึงเอาข้อมูลในวิธีที่ผู้วิจัยสามารถค้นหาคำตอบจากประเด็นคำถามที่เกิดขึ้นจากผลที่เกิดขึ้นช่องว่างระหว่างสิ่งที่บุคคลในกลุ่มพูดและสิ่งที่บุคคลทำจะถูกยอมรับว่าเป็นความจริงได้ดีกว่า ถ้าความเข้าใจและความหมายที่หลากหลายถูกแสดงโดยผู้ร่วมกลุ่มสนทนาจะก่อให้เกิดการอธิบายที่หลากหลายเกี่ยวกับพฤติกรรมและทัศนคติที่ชัดเจนขึ้น

สรุปได้ว่า การสนทนากลุ่มมีประโยชน์ คือ เป็นการดึงเอาข้อมูลในวิธีที่ผู้วิจัยสามารถค้นหาคำตอบจากประเด็นคำถามที่เกิดขึ้นจากผลที่เกิดขึ้นช่องว่างระหว่างสิ่งที่บุคคลในกลุ่มพูดและสิ่งที่บุคคลทำจะถูกยอมรับว่าเป็นความจริงได้ดีกว่า ถ้าความเข้าใจและความหมายที่หลากหลายถูกแสดงโดยผู้ร่วมกลุ่มสนทนาจะก่อให้เกิดการอธิบายที่หลากหลายเกี่ยวกับพฤติกรรมและทัศนคติที่ชัดเจนขึ้น ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นความจริงจำนวนมาก และเป็นข้อมูลที่อยู่ในรูปภาษาพูดของผู้ร่วมสนทนากลุ่มโดยตรง ข้อมูลที่ได้จึงเป็นการเปิดเผยความจริงในประเด็นเดียวกันข้อมูลละเอียดและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้สำเร็จโดยผู้ร่วมกลุ่มสนทนาจะก่อให้เกิดการอธิบายที่หลากหลายเกี่ยวกับพฤติกรรมและทัศนคติที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.6.3 ขั้นตอนของการสนทนากลุ่ม

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอขั้นตอนของการสนทนากลุ่ม ไว้ดังนี้

ชาย โพธิ์สิตา (2547) ได้เสนอขั้นตอนการสนทนากลุ่มย่อย มีดังนี้

1. กำหนดปัญหาการวิจัยหรือประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่ม
2. กำหนดกรอบการเลือกตัวอย่าง
3. กำหนดผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม
4. สร้าง/ทดสอบแนวคำถาม
5. เลือกกลุ่มตัวอย่างหรือผู้ทรงคุณวุฒิ
6. จัดการสนทนากลุ่ม
7. จัดระเบียบข้อมูล
8. วิเคราะห์ข้อมูล
9. เขียนรายงาน

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549) ได้เสนอขั้นตอนในการจัดการสนทนากลุ่ม ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์
2. กำหนดกลุ่มเป้าหมายของผู้ให้ข้อมูล
3. ตัดสินใจว่าจะทำกี่กลุ่ม
4. วางแผนเรื่องระยะเวลาและตารางเวลา
5. ออกแบบแนวคำถาม
6. ทดสอบแนวคำถามที่สร้างขึ้น
7. ทำความเข้าใจกับผู้ดำเนินการสนทนา
8. คัดเลือกผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนา
9. การจัดเตรียมการทำสนทนากลุ่ม
10. จัดกลุ่มสนทนา
11. ประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

รัตน์ บัณฑิต (2551) ได้เสนอขั้นตอนในการจัดการสนทนากลุ่ม ดังนี้

1. ผู้ร่วมสนทนา หรือสมาชิกที่ได้รับตามคุณสมบัติ หรือตามตัวแปรที่สอดคล้องกับเงื่อนไขตามที่ผู้วิจัยต้องการ

2. ผู้จัดบันทึก และผู้ให้บริการทั่วไปเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่จะบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสนทนาทั้งข้อมูลที่เป็นคำพูดของสมาชิกในกลุ่มสนทนาทุกคำพูดเท่าที่จะจดได้ทัน และข้อมูลที่ไม่ใช่คำพูดแต่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นขณะสนทนา เช่น อากัปกริยา ท่าทางการแสดงสีหน้าของผู้สนทนาเมื่อทำการโต้ตอบ หรือการนั่งเงียบ เป็นต้น ข้อมูลดังกล่าวจะช่วยให้การตีความสรุปรายงานวิจัยต่อไป ทั้งนี้ในการจัดบันทึก ผู้จัดบันทึกจะต้องใส่ชื่อสมาชิกที่ผู้พูด หรือผู้แสดงอากัปกริยาดังกล่าวด้วยเพื่อป้องกันการลืม ผู้จัดบันทึกยังอาจช่วยเตือนพิธีกรกรณีลืมประเด็นคำถามบางประเด็น ตลอดจนการช่วยให้พิธีกรแจกคำถามได้ทั่วถึงกับสมาชิกทุกคน

3. ผู้ให้บริการทั่วไป เป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ให้บริการในด้านต่าง ๆ ในการสนทนาเพื่อให้การดำเนินการสนทนาเป็นไปอย่างราบรื่นโดยไม่ติดขัด เช่น การให้บริการน้ำดื่ม กาแฟ ขนม หรือของขบเคี้ยว การบันทึกเทป และการเปลี่ยนเทปบันทึก รวมทั้งการป้องกันบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสนทนาเข้ามารบกวนขัดจังหวะการสนทนา

สรุปได้ว่า การสนทนากลุ่ม มีขั้นตอนดังนี้ กำหนดวัตถุประสงค์ สร้างข้อคำถามหรือเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย กำหนดคุณสมบัติผู้ทรงคุณวุฒิ นัดหมายการสนทนา ดำเนินการสนทนากลุ่ม จัดบันทึกข้อมูลที่ได้รับบริการวิพากษ์ และวิเคราะห์สรุปรายงานข้อมูลจากการสนทนา

2.7 บริบทศูนย์การศึกษาพิเศษ

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ (2547) เสนอว่า ศูนย์การศึกษาพิเศษได้ประกาศจัดตั้งโดยกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 5 แห่ง มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 และในปี พ.ศ. 2542 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้กระทรวงศึกษาธิการจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษระดับ เขตการศึกษา จำนวน 8 แห่ง โดยให้ปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเป็นศูนย์ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมของคณพิการรวมทั้งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน จัดสื่อ จัดสิ่งอำนวยความสะดวก ให้บริการ และความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้องทำการวิจัยและอบรมบุคลากร รวมถึงการจัดครูเดินสอนแก่คณพิการ และสถานศึกษา ต่อมาในปี พ.ศ. 2543 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้ง ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดอีก 63 แห่ง โดยให้ปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเป็นศูนย์ให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมของคณพิการรวมทั้งสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน จัดสื่อ จัดสิ่งอำนวยความสะดวก ให้บริการ และความช่วยเหลือที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการจัดครูเดินสอนแก่คณพิการและสถานศึกษา และในปี พ.ศ. 2555 ได้ มีการจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษชนจนครบ 77 จังหวัดทั่วประเทศไทย โดยมีบทบาทหน้าที่ คือ 1) จัดและ ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention: EI) และเตรียมความพร้อมของคณพิการ เพื่อเข้าสู่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นต้น 2) พัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลคณ พิการ บุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคณพิการ 3) จัดระบบและส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคณพิการ 4) จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคณพิการ (Transitional services) 5) ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคณพิการโดยครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา 6) เป็นศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคณพิการ 7) จัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนร่วม และประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคณพิการในจังหวัด 8) ภาระหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1 งานวิจัยในประเทศ

ประเสริฐศักดิ์ เทินไธสง (2559) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก การวิจัยครั้งนี้ใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา ดำเนินการ 4 ระยะ ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้ 1) การศึกษาองค์ประกอบของระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องประเมินองค์ประกอบของระบบที่ได้โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน 2) การศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการพัฒนา ระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นผู้บริหาร ครูวิชาการ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนผู้ปกครองและผู้แทนผู้นำชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 1,810 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความต้องการจำเป็น 3) การพัฒนาระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก โดยการศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีระบบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิ ภาพและมีวิถีปฏิบัติที่ดีกว่าระบบและประเมินความเหมาะสมของระบบและคู่มือดำเนินการตามระบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน 4) การศึกษาผลการใช้ระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก โดยการนำระบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 1 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบของระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก มี 21 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า 6 องค์ประกอบ กระบวนการ 6 องค์ประกอบ ผลผลิต 7 องค์ประกอบ และข้อมูลป้อนกลับ 2 องค์ประกอบ ผลการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่ามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ 2. ผลการศึกษาระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ด้านข้อมูลป้อนกลับ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านผลผลิต และด้านกระบวนการ ตามลำดับ 3. ระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า มี 6 องค์ประกอบ กระบวนการ มี 6 องค์ประกอบ ผลผลิต มี 7 องค์ประกอบ ผลการประเมินระบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่าโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ผลการประเมินมาตรฐานความเป็นไปได้ มาตรฐานความเหมาะสม มาตรฐานความเป็นประโยชน์ และมาตรฐานความถูกต้อง พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ และผลการประเมินคู่มือดำเนินการตามระบบ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 4. ผลการนำระบบไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก พบว่า 1) คุณภาพห้องเรียนโดยรวมมีคะแนนสูงกว่าร้อยละ 80 2) แหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียนมีคุณภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ครูมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ที่สุด 4) ครูมีพฤติกรรมการสอนที่ดีโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 5) นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับดีและดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 94.21 6) ครูนักเรียน ผู้ปกครอง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 7) ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อระบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

กนกวรรณ บุราณสาร (2560) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผู้บริหาร จำนวน 152 คน ครูผู้สอน จำนวน 327 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา และแบบสอบถามแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าอำนาจจำแนกรายข้อได้ค่าระหว่าง 0.22-0.78 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1. สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า 1) แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 เป็นรูปแบบที่มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ปฏิบัติได้ มีประโยชน์ และควรนำไปทดลองใช้ในสถานศึกษาอื่นๆ ต่อไป 2) รูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ หลัก 5 ด้าน และองค์ประกอบย่อย 20 ข้อ 3) คุณภาพรูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมและสอดคล้องทุกข้อ

มาติกา ประชารักษ์สกุล (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษา 3) พัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษา ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินความเหมาะสม เก็บข้อมูลจาก ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 354 คน จาก 59 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 26 ตัวชี้วัด 2. สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก 3. แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้ 1) ด้านงานวิชาการ ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการกำหนด

นโยบายเป้าหมาย วัตถุประสงค์ วางแผนและบริหารจัดการวิชาการของสถานศึกษา ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะมาตรฐานทางวิชาการของสถานศึกษา และคุณภาพของการจัดการศึกษา มีส่วนร่วมในการสรรหา ตรวจสอบคุณภาพของเอกสารตำราเรียน การจัดการสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาตลอดจนการพัฒนาวิชาการรอบด้านทั้งด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัยของนักเรียน สนับสนุนหรือจัดหาและให้ข้อเสนอแนะในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 2) ด้านการบริหารงานบุคคล ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงานบริหารบุคคล โดยวางแผนและให้ข้อเสนอแนะในการกำหนดกรอบอัตราค่าจ้าง การสรรหาผู้ปฏิบัติหน้าที่ประเมินผลการปฏิบัติงานพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกด้าน รวมถึงการยกย่องเชิดชูเกียรติของครูและการให้ข้อเสนอแนะในการประพฤตินเป็นแบบอย่างที่ดี 3) ด้านงานการบริหารทั่วไปชุมชนควรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงานการบริหารทั่วไป โดยวางแผน ตรวจสอบ ให้ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานและการพัฒนางานบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ครอบคลุมงานธุรการงานทะเบียน งานกิจการนักเรียนงานอาคารสถานที่ งานการเงินและพัสดุ และงานด้านอื่น ๆ 4) ด้านงานงบประมาณ ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงานงบประมาณ โดยวางแผนตรวจสอบ ติดตาม และให้ข้อเสนอแนะการใช้เงินงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ และทรัพย์สินของสถานศึกษาให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด ช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุน การระดมทุน และจัดหางบประมาณอุดหนุนสถานศึกษาจากภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน การจัดซื้อ-จัดจ้างและการดูแลทรัพย์สินของสถานศึกษา

อัญชัน ขุนนาแก้ว (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ประเภทสามัญเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในจังหวัดชลบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและประเมินรูปแบบการนิเทศภายในยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในจังหวัดชลบุรีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 360 คนจากการเปิดตารางของ Krejcie & Morgan จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามความต้องการในการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) แบบวัดการรับรู้ทักษะและเจตคติของครูที่มีต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ประเภทสามัญเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในจังหวัดชลบุรีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่า t-test Dependent ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า 1) สภาพปัจจุบันและความต้องการการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ประเภทสามัญมีระดับการปฏิบัติการโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากตามลำดับได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนและ ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 2) รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ ประเภทสามัญเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน DGPA ได้แก่ (1) Direct Assistance (2) Group Development (3) Professional Development (4) Action Research (5) Curriculum Development 3) ผลการประเมินรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชน ขนาดใหญ่ ประเภทสามัญเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ผลการประเมินการรับรู้ทักษะและเจตคติของครูผู้สอน ที่มีต่อรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา

เอกชนขนาดใหญ่ประเภทสามัญ พบว่า ครูผู้สอนมีการรับรู้ทักษะอยู่ในระดับดีและเจตคติอยู่ในระดับที่ดีอย่างมากต่อรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ประเภทสามัญ

อรอุมา บวรศักดิ์ (2561) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ 2) พัฒนารูปแบบการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับครูวิทยาศาสตร์ ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และ 3) ศึกษาผลการนำรูปแบบไปใช้ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 384 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน และครูวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองคาย เขต 2 ที่สมัครใจเข้าร่วมพัฒนา จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.94 แบบประเมิน แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบทดสอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เทคนิค Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็นเรียงลำดับได้ดังนี้ หลักการนิเทศ การประเมินผลและปรับปรุงงาน และการให้ความรู้และวิธีการเรียนรู้ 2) รูปแบบการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา คือ ARPED Model มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบหลัก คือ การประเมินสภาพการณ์ปัจจุบัน (Assessment : A) การสร้างความสัมพันธ์ (Relationship Building : R) การสร้างแนวปฏิบัติการณ์นิเทศการสอน (Practice : P) ประกอบด้วย (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) กระบวนการนิเทศ ประกอบด้วย 3.1) ประชุมก่อนสังเกตการสอน 3.2) สังเกตเหตุการณ์สำคัญในการจัดการเรียนรู้ 3.3) การไตร่ตรองสะท้อนคิด 3.4) การเป็นพี่เลี้ยงและการสอนงาน และ 3.5) การประเมินผลและปรับปรุงงาน การประเมินผล (Evaluation) และ การพัฒนาและปรับปรุงงาน (Development) ผลการประเมินความเหมาะสมและการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการนำรูปแบบไปใช้ พบว่า (1) ครูวิทยาศาสตร์มีปฏิกริยาตอบสนองต่อรูปแบบการนิเทศการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) การประเมินความรู้และทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณก่อนการพัฒนา มีค่าเฉลี่ย 34.60 คิดเป็นร้อยละ 86.50 และหลังการพัฒนามีค่าเฉลี่ย 37.00 คิดเป็นร้อยละ 92.50 (3) การประเมินทักษะการนิเทศและการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยครูประเมินตนเองก่อนการพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และหลังการพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4) การประเมินการนำความรู้และทักษะไปสู่การปฏิบัติในหน้าที่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยครูประเมินตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้บังคับบัญชาประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (5) การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการนิเทศโดยรวมอยู่ในระดับมาก

สุภัททา อินทรศักดิ์ (2561) ได้วิจัยเรื่อง การนำเสนอรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพการดำเนินการวิจัยมี 3 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแบบมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา

จำนวน 407 คน และครูอนามัย จำนวน 407 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) สร้าง/ตรวจสอบรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโดยการจัดประชุมสนทนากลุ่ม ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ซึ่งใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และ 3) ประเมินรูปแบบด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความถูกต้อง และด้านการใช้ประโยชน์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 127 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพและปัญหาการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงความคิดเห็นด้านการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีการปฏิบัติสูงสุดในองค์ประกอบที่ 9 ต่ำสุดองค์ประกอบที่ 2 และด้านปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาสูงสุดในองค์ประกอบที่ 4 และต่ำสุดองค์ประกอบที่ 9 และครูอนามัยแสดงความคิดเห็นด้านการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากโดยมีการปฏิบัติสูงสุดองค์ประกอบที่ 9 และต่ำสุดองค์ประกอบที่ 1 และด้านปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับน้อยโดยมีปัญหาสูงสุดในองค์ประกอบที่ 9 และต่ำสุดในองค์ประกอบที่ 2 2) รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมี 3 องค์ประกอบ คือ 2.1) แนวคิดและหลักการ ได้แก่ กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้เกิดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรค เพื่อให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพไปใช้ได้ 2.2) วัตถุประสงค์ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพร่วมกับภาคีเครือข่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 2.3) การนำไปใช้ครอบคลุมนโยบายโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพโดยมีคู่มือสามารถนำไปใช้ได้จริงตามบริบทของสถานศึกษา และ 3) ผลการประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความถูกต้อง และด้านการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากทุกด้าน

จรรย์ น่วมมะโน (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยดำเนินการเป็น 3 ระยะเวลา ระยะเวลาที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ 354 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบประเมิน และแบบสอบถาม ระยะเวลาที่ 2 พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์วิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) 7 คน กลุ่มผู้เชี่ยวชาญวิพากษ์และตรวจสอบร่างรูปแบบ 21 คน และกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิยืนยันรูปแบบ 9 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบประเมิน ระยะเวลาที่ 3 ประเมินผลการใช้รูปแบบ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและรองผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายวิชาการหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอนภาษาอังกฤษ 21 คน และนักเรียน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบทดสอบ แบบประเมิน และแบบสอบถามสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผล

การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการพัฒนาในรูปแบบ มี 7 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 กลไกการดำเนินงาน องค์ประกอบที่ 4 เนื้อหาการนิเทศภายใน องค์ประกอบที่ 5 กระบวนการนิเทศภายใน ประกอบด้วย การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analyzing : A) การวางแผนการนิเทศ (Planning : P) การปฏิบัติการนิเทศ (Doing : D) และประเมินผลการนิเทศ (Evaluating : E) องค์ประกอบที่ 6 การประเมินรูปแบบ และ องค์ประกอบที่ 7 เงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบไปใช้ 3) ผลการประเมินการใช้รูปแบบฯ พบว่า (1) ผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจของครูผู้รับการนิเทศในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ครูผู้รับการนิเทศมีความรู้สูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศภายใน (2) ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้รับการนิเทศ หลังได้รับการนิเทศภายในมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศภายใน และครูผู้รับการนิเทศ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก (3) ผลการประเมินความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (4) ผลการประเมินความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ (5) ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

จรรยา ธรรมนำศีล (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาของเด็กปฐมวัย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาของเด็กปฐมวัย โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบ และตัวชี้วัดการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาของเด็กปฐมวัย เป็นการศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบด้วยการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก และการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศโดยมีวิธีการเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจงและมีข้อบ่งชี้ในการคัดเลือก เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสังเคราะห์เอกสารแบบสัมภาษณ์ ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาของเด็กปฐมวัยเป็นการพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาของเด็กปฐมวัย ด้วยการตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นโดยการสัมภาษณ์อ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบตรวจสอบและยืนยันร่างรูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้น ระยะที่ 3 การประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาของเด็กปฐมวัย เป็นการศึกษาผลการนำรูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับโรงเรียนบ้านหนองขามสมบูรณ์ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย ที่ได้มาแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยเป็นดังนี้ 1) องค์ประกอบและตัวชี้วัดของรูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาของเด็กปฐมวัย แบ่งได้ 6 องค์ประกอบหลัก 16 องค์ประกอบย่อย 37 ตัวชี้วัด 2) รูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อม

ภาษาของเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

3) ผลการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาของเด็กปฐมวัยพัฒนาขึ้นสรุปผล ดังนี้ 3.1) ผลการเรียนรู้จากการประชุมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ผู้ร่วมพัฒนามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกคน ซึ่งมีคะแนนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา 3.2) ผลการเรียนรู้จากการทำงานร่วมกับผู้อื่น ที่ส่งผลต่อความสามารถของผู้สอนภาพรวมอยู่ในระดับดีและส่งผลถึงความสามารถของผู้นิเทศ ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก 3.3) ผลของการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่มีต่อการพัฒนาตัวตนทั้งของครูผู้สอนและผู้นิเทศ จากการประเมินแบบ 360 องศา ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก

จุฑามาศ พันสวรรค์ (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่
- 2) พัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่
- 3) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่

ประชากรหรือกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่ ตัวแทนผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่ ตัวแทนนักวิชาการและครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางส่วนปัญหาของการมีส่วนร่วม คือ คณะกรรมการสถานศึกษาบางคนติดภารกิจไม่สามารถมาประชุมได้อีกทั้งยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา 2. รูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่ 3 รูปแบบ คือ 1) สร้างการเรียนรู้ชุมชนทางวิชาชีพ 2) เพิ่มช่องทางการติดต่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ ไลน์ เฟซบุ๊ก วารสาร 3) การสร้างความตระหนัก ได้แก่ การประชุมคณะกรรมการก่อน-หลัง 4 ครั้ง/ปี 3. ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่ คือ จำนวนโครงการที่มีมากเกินไป ทำให้ครูและบุคลากรมีภาระงานเพิ่มมากขึ้น

สามารถ ผ่องศรี (2562) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนภาษาไทยโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 10 จังหวัด ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิและกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การเปรียบเทียบกับตารางกำหนดขนาด ตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan จำนวน 132 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 264 คน กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารและ

ครูผู้สอนภาษาไทยที่นำรูปแบบการนิเทศไปใช้ในชั้นเรียน 8 คน และนักเรียน 189 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ 2) แบบสัมภาษณ์ 3) แบบประเมินร่างรูปแบบการนิเทศ 4) แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ 5) แบบประเมินสมรรถนะการนิเทศการจัดการเรียนรู้ 6) แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ 7) แบบประเมินความพึงพอใจ 8) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการพัฒนา รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีองค์ประกอบหลัก 5 ประการ คือ (1) หลักการของรูปแบบ (2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ (3) กระบวนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิผล มี 6 ขั้นตอน คือ การศึกษาสภาพปัจจุบัน (Survey = S) การจัดการให้ความรู้ (Educate = E) การวางแผนการนิเทศ (Plan = P) การปฏิบัติการนิเทศ (Implement = I) การสะท้อนผลการนิเทศ (Reflect = R) และ การประเมินผล (Evaluation = E) (4) การประเมินรูปแบบ และ (5) เงื่อนไขความสำเร็จของการนำรูปแบบไปใช้ 3) ผลการประเมินการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน ประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า (1) ครูผู้รับการนิเทศมีความรู้ความเข้าใจของในการ จัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิผลสูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น (2) ครูผู้รับการ นิเทศมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิผลสูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศตามรูปแบบที่ พัฒนาขึ้น (3) ครูผู้นิเทศมีความสามารถในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิผลอยู่ในระดับดี (4) ครูผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มี ประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในระดับมากที่สุด (5) ผลการ ประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา เอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับมากที่สุด

อนงค์นาถ เคนโพธิ์ (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบ และ ตัวชี้วัดการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา เป็นการศึกษาและ วิเคราะห์องค์ประกอบด้วยการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก และ การศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ โดยมีวิธีการเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง และมีข้อบ่งชี้ในการ คัดเลือก เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสังเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ ศึกษาองค์ประกอบ ตัวชี้วัดการนิเทศ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อ เสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้วยการตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นโดยการสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือที่ ใช้เป็นแบบตรวจสอบและยืนยันร่างรูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นและ 3) เพื่อศึกษาผลการนำรูปแบบการ นิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาไปใช้ เป็นการศึกษาผลการนำ รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับโรงเรียนบ้านขุนด่านซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย ที่ได้มาแบบเจาะจงแบบมีข้อ บ่งชี้และเป็นการสรุปภาพรวมของการใช้รูปแบบการนิเทศที่พัฒนา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา แบ่งได้ 4 องค์ประกอบหลัก 12 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) ด้านการสร้างปฏิสัมพันธ์ มี 3 ตัวชี้วัด 2) ด้านวัฒนธรรมองค์กร มี 3 ตัวชี้วัด 3) ด้านการปฏิบัติมี 3 ตัวชี้วัด และ 4) การประเมินสู่การพัฒนา มี 3 ตัวชี้วัด ได้เป็นรูปแบบการนิเทศแบบ ROAD องค์ประกอบและตัวชี้วัดมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 2) รูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้นแบบ ROAD มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก 3) ผลการใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้นแบบ ROAD ดังนี้ 3.1) ผลการเรียนรู้โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ผู้ร่วมพัฒนามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกคน ซึ่งมีคะแนนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา 3.2) การสังเกตชั้นเรียน ที่ส่งผลต่อความสามารถของผู้สอน ภาพรวมอยู่ในระดับปรับปรุง และส่งผลถึงความสามารถของผู้นิเทศ ภาพรวมอยู่ในระดับดี 3.3) ผลของการใช้รูปแบบการนิเทศแบบ ROAD ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อมรภาค ปิ่นกำลัง (2562) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม 2) แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนเรียนรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน 63 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน ประกอบด้วย คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่ง 1 คน ครูหรือพี่เลี้ยงเด็กพิการ จำนวน 1 คน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 189 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามแนวคิดของสวอนสเบิร์ก (Swansburg) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ความยึดมั่นผูกพัน ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันและการไว้วางใจกัน 2. แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ดังนี้ 1) การไว้วางใจกัน ส่งเสริมการยอมรับและเชื่อถือในความรู้ ความสามารถของผู้ร่วมงาน ให้ความเชื่อมั่นไว้วางใจผู้ร่วมงาน การให้เกียรติซึ่งกันและกัน ผู้บริหารให้ความเป็นกันเองแก่ผู้ร่วมงาน 2) ความยึดมั่นผูกพัน ให้การสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง เพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและเป็นระบบ 3) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ด้วยการเปิดโอกาสผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงาน มีการวางแผนการดำเนินงานและประเมินผล โดยใช้วิธีการประชุมปรึกษาหารือ ร่วมกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ และสร้างความตระหนักในการทำงานร่วมกัน 4) ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสผู้ร่วมงานได้แสดงความสามารถในการปฏิบัติงาน แสดง

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานควบคุมการปฏิบัติงานของทีมงาน เพื่อความร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและการบริหารการศึกษาของโรงเรียนตามแผนดำเนินงานของโรงเรียนต่อไป

อัญชิสรา แก้ววิเศษ (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีจุดมุ่งหมายคือ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา และ 3) เพื่อการพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาซึ่งการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 248 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1) แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ 2) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ 3) แบบสัมภาษณ์ 4) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยดังนี้ 1. ผลการประเมินองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาพบว่า ทั้งองค์ประกอบและตัวบ่งชี้มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด 2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษามีสภาพปัจจุบันทั้งโดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3. แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ได้แก่ 3.1) ด้านการวางแผน สถานศึกษาต้องให้ความรู้ด้านบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาด้วยวิธีการต่าง ๆ มีการติดต่อประสานงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอเพื่อการเข้าร่วมประชุมวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์ แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาสถานศึกษาระยะสั้นและระยะยาวร่วมวางแผนในการระดมทุนและทรัพยากรทางการศึกษา ร่วมวางแผนงานในการพัฒนาครูและบุคลากรในสถานศึกษา 3.2) ด้านการดำเนินการ เป็นแกนนำในการระดมทุน ดำเนินการประสานให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นวิทยากรเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและการเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริม ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ประสานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3.3) ด้านการประเมินและติดตามผลการทำงานของโรงเรียน ติดตามการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปี ผลการประเมินแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาจากผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ธีรกุล พงษ์จงมิตร (2563) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 และ 2) พัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร ครูและประธานคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 256 คน ใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้นและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. ผลการพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 1 พบว่า มีทั้งหมด 6 ด้าน 30 แนวทาง ได้แก่ การสร้างองค์กรประชาชน มี 5 แนวทาง การสร้างเครือข่ายในการติดต่อสื่อสารกัน มี 5 แนวทาง การจัดฝึกอบรมให้องค์กรประชาชน มี 5 แนวทาง การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน มี 5 แนวทาง การกำหนดกรอบกิจกรรม มี 5 แนวทางและการติดตามประเมินผล มี 5 แนวทางและการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

วิบูลกร นิลพิบูลย์ (2563) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 จำนวน 28 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 5 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มงานหรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวน 1 คน ครูจำนวน 2 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 140 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามแนวคิดของ สวอนส์เบิร์ก (Swansburg) และประสิทธิผลของโรงเรียนตามแนวคิดของ มอทท์ (Mott) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ความยึดมั่น ผูกพัน ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน การไว้วางใจกัน และการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ความสามารถในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาโรงเรียน ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีเจตคติทางบวก และความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 มีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Johnson (2004) ได้วิจัยเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อแผนการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิผลในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าผลการแนะนำในปัจจุบันควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เหมาะสมกับเป้าประสงค์ การสำรวจประสิทธิผลของแผนงานของโรงเรียนจะสามารถนำมาใช้ได้กับฝ่ายกิจกรรมการป้องกันการศึกษาและผู้มีวิชาชีพเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาที่แสวงหาแผนงานการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพที่มุ่งให้ความสำคัญกับความก้าวหน้าของนักเรียน

Mohan (2008) ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของประสิทธิผลในโรงเรียนมัธยมศึกษาประเทศมาเลเซีย เนื่องมาจากปรัชญาการศึกษาแห่งชาติในปี ค.ศ.2000 ทำให้เกิดการพัฒนาด้านการศึกษาอย่างรวดเร็ว กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย คือ ผู้บริหาร และครู เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสำรวจความคิดเห็นโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่าคุณสมบัติหลักที่ทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิผลและประสิทธิผลที่ดีในโรงเรียนมี 5 ประการสำคัญ 1) ผู้บริหารต้องมีความเข้มแข็ง มีจุดมุ่งหมายชัดเจน 2) การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ 3) การมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหารและครู 4) ความเข้มงวดระหว่างผู้บริหารและครู 5) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและนักเรียน

Ariful (2014) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียนมัธยมเป็นแนวคิดที่ค่อนข้างใหม่ในมุมมองของการศึกษาบังคลาเทศ การก่อตัวของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน (SMC) และโปรแกรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการโดยโรงเรียนมัธยมได้สร้างโอกาสสำหรับผู้ปกครองที่เป็นสมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในโรงเรียนมัธยมในบังคลาเทศ ในบทความรายงานกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมในบังคลาเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อการเข้าถึงการรับรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในบังคลาเทศเพื่อสำรวจว่าผู้ปกครองจะได้รับมีส่วนร่วมในการศึกษาของเด็กและวิธีการที่โรงเรียนมัธยมมีการใช้กลยุทธ์ที่แตกต่างในรูปแบบความร่วมมือกับผู้ปกครอง วิธีการเชิงคุณภาพที่ใช้ในที่เก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ในเชิงลึกจาก 7 ผู้มีส่วนได้เสียที่แตกต่างกันของสังคมและนโยบาย พ่อแม่แนะนำปัญหาที่พบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนเรียนรู้และประสบความสำเร็จและเอื้อต่อการพัฒนาโรงเรียน เพื่อสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองโรงเรียนที่ใช้กลยุทธ์ที่จำกัด เช่น จัดประชุมผู้ปกครองและรูปแบบของคณะกรรมการผู้ปกครองโรงเรียนก็มักจะใช้โทรศัพท์และอีเมลในการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง การขาดความตระหนักของทั้งพ่อแม่และโรงเรียนการเรียนการสอนและสิ่งที่มีมากเกินไปจะพบว่าเป็นความท้าทายที่สำคัญของพ่อแม่ที่เกี่ยวข้องในระดับมัธยมศึกษา นอกจากนี้ยังระบุพื้นที่ที่แตกต่างกันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองรวมทั้งการแนะนำรายงานความคืบหน้าระบบโน้ตบุ๊ก, โปรแกรมให้คำปรึกษาการเยี่ยมบ้านและการชุมนุมประจำปีและโครงการวัฒนธรรมจะต้องมีการพัฒนาต่อไปเพื่อที่จะสร้างความร่วมมือที่แข็งแกร่งระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียน

Becerra (2014) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทความเข้าใจระหว่าง ผู้บริหารกับตัวแทนของชุมชนในการวินิจฉัยปัญหาเขาได้พบว่า การตัดสินใจใด ๆ ที่เกี่ยวกับโรงเรียน ผู้บริหารและตัวแทนชุมชนจะต้องร่วมมือกันทุกฝ่ายจะต้องทำความเข้าใจโครงการทางการศึกษาตามหน้าที่บทบาทและนโยบายที่ตกลงกันไว้ และนอกจากนั้นยังพบอีกว่า ผู้บริหารจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างของชุมชนอีกทั้งจะต้องพร้อมที่จะเข้าร่วมกับชุมชนได้ทุกโอกาส ทิศนคติ ไปทางที่พึงประสงค์ของแต่ละฝ่าย เป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งในการที่จะ

เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในการเข้าร่วมของชุมชนหรือประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับการตัดสินใจจะต้อง มีการฝึกอบรมและเตรียมการก่อนพอสมควรผู้บริหารจะต้องเป็นบุคคลที่ยอมรับตัวเองและไม่ควร ที่จะคาดหวังเกี่ยวกับผลที่จะได้รับสูงเกินไปในการเข้าร่วมกับชุมชนแต่ละครั้ง

Marie (2014) ได้วิจัยเรื่อง ธรรมชาติของความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษ เฉพาะกรณีโรงเรียน และชุมชนของชาวนามิเบีย มีจุดประสงค์สนับสนุนงานประชาสัมพันธ์ การศึกษาชุมชน คือการร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนและชุมชนรอบข้าง ซึ่งได้ช่วยเพิ่มคุณภาพและ ความสัมพันธ์ทางการศึกษา ซึ่งก่อนชาวยุโรป เข้ามาติดต่อนามิเบีย (Namibia) ชุมชนได้เป็นตัวแทนทางการศึกษาโดยตรงและขั้นต้น คือฝึกให้คนหนุ่มสาว มีความรับผิดชอบช่วยเหลือกันในกลุ่ม ในชวงปี 1800 การศึกษาในยุโรปได้เริ่มมีบทบาทการศึกษาในชุมชน ปัจจุบันกระทรวงศึกษาและ วัฒนธรรมของ นามิเบีย (MBEC) ได้ร่วมมือกันกับผู้ลงทุนทางการศึกษาและการ คำนควานี้ชี้ให้เห็น ว่าการร่วมมือระหว่างผู้ลงทุนทางการศึกษา จะทำให้จุดประสงค์ทางการศึกษาของชาติ ประสบผลสำเร็จได้

Murphy (2014) ได้วิจัยเรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐซิดนีย์ การศึกษาค้นคว้า พบว่าผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์บริหารจัดการโดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียน และมีผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องนั้น ทำให้เกิดการยอมรับจากผู้ปกครองนักเรียนและยึดถือการเปลี่ยนแปลง โรงเรียนจะต้องมาจากแนวคิดของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมิใช่คนใดคนหนึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า การมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษาของ สถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ผู้บริหารจะต้องให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ผู้ปกครอง ซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุดและคาดหวังให้ลูกหลานของตนได้รับการศึกษาที่เหมาะสมตรงตามความต้องการการประสานงาน ติดต่อสื่อสารจะเป็นการสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ ยุทธศาสตร์ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชน โดยการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันให้ ความสัมพันธ์และเป็นมิตรกับชุมชนให้เกียรติความคิดเห็นของ ชุมชนที่เสนอต่อโรงเรียนพยายามทำให้ ชุมชนเกิดความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของโรงเรียน โดยเฉพาะ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุนกิจกรรมการศึกษา ให้สนองต่อ ความต้องการของชุมชนไม่ว่า จะเป็นด้านงบประมาณอาคารสถานที่ในการพัฒนาจึงจะเป็นการพัฒนาที่เป็น ระบบมีความต่อเนื่อง สอดคล้องกับวิถีการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Barnes (2015) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของผู้ปกครองนักเรียน พบว่า การมีส่วนร่วมกับการเรียนการสอนของโรงเรียน โดยอุดมคติแล้วผู้ปกครองต้องการมีบทบาทที่โรงเรียนหรือ ในชั้นเรียน แม้ว่าจริง ๆ แล้วการมีส่วนร่วมของพวกเขา จะไม่เป็นไปตามอุดมคติดังกล่าว และได้พบว่า ผู้ปกครองยังมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับโรงเรียนที่บ้านด้วยการศึกษาค้นคว้าให้หลักฐาน เพิ่มเติมว่าบิดามารดาชาวอเมริกัน-แอฟริกันเห็น คุณค่าของการศึกษา และเห็นว่าโรงเรียนจำเป็นต้อง ตระหนักถึงความคาดหวังด้านการศึกษาและวัฒนธรรมของผู้ปกครองด้วย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า รูปแบบการบริหาร แบบมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการดำเนินงานและการตัดสินใจ ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์กรหรือเครือข่าย ผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมย่อมเกิดความภาคภูมิใจที่ได้

เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารที่มีการรับฟังการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจและการปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผล โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในกระบวนการ ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหารและผู้ร่วมงานในองค์กร ก่อให้เกิดการประสานงานที่ดี และมีประสิทธิภาพในการบริหารงาน ทำให้เกิดการยอมรับต่อความคิดของฝ่ายบริหารได้มากขึ้น และส่งเสริมการมีเจตคติต่องานและหน่วยงานดีขึ้น อีกทั้งเป็นการถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกันเพื่อมิให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีอำนาจมากเกินไปจะนำไปสู่การใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้องและอาจเกิดผลเสียแก่องค์กรได้ ส่วนใหญ่จะประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3) การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยมีการขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จด้วยกระบวนการของวงจรคุณภาพเดมมิง PDCA อันจะก่อให้เกิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนและสถานศึกษาต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ผู้วิจัยกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) และแบ่งการดำเนินการออกเป็น 4 ระยะดังต่อไปนี้

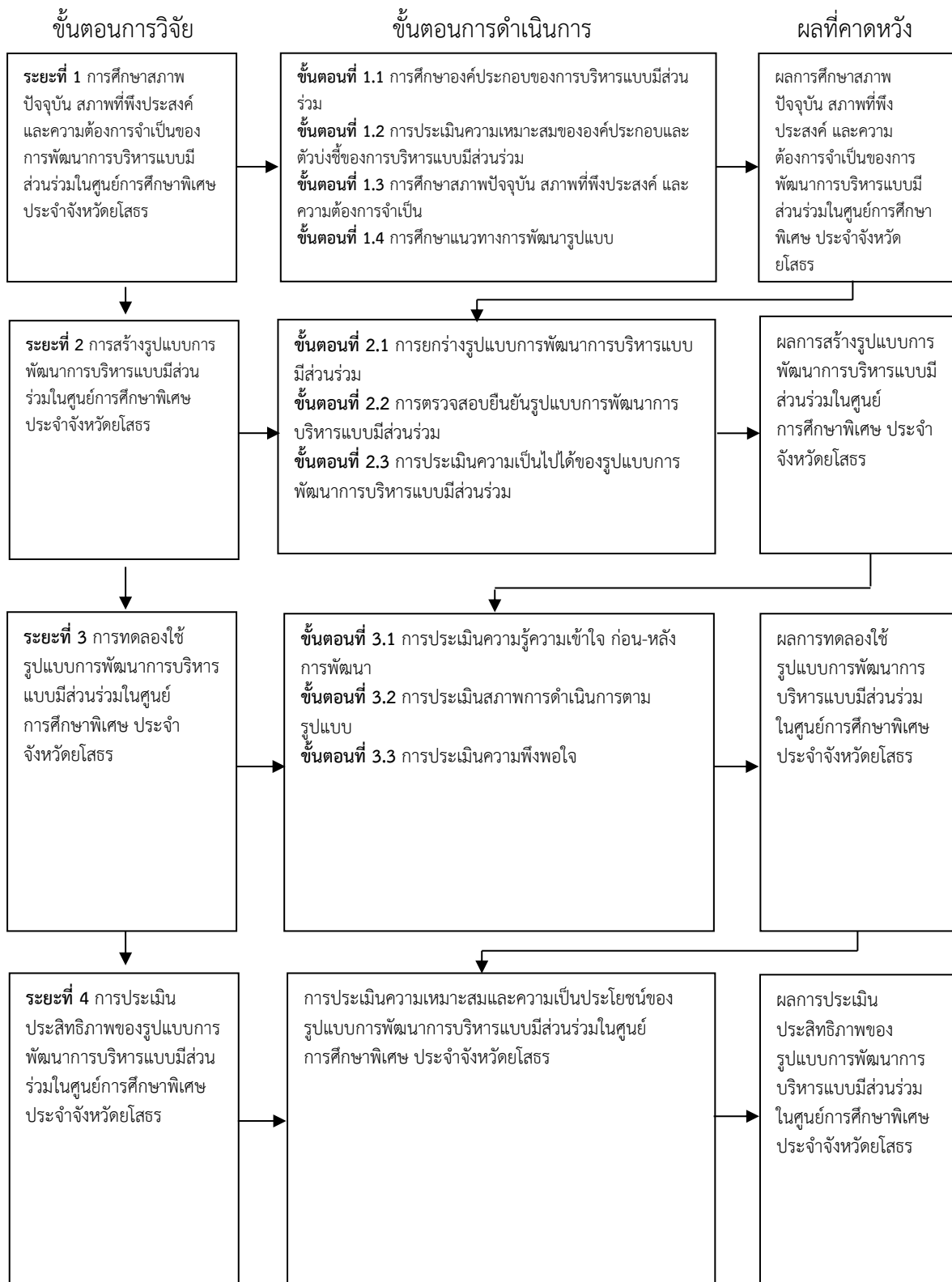
3.1 ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

3.2 ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

3.3 ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

3.4 ระยะที่ 4 การประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ขั้นตอนการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่คาดหวังดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่คาดหวัง

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1.1 การศึกษาองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วมดำเนินการ ดังนี้

1. วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษา แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประเภทของเครื่องมือ

แบบสังเคราะห์เอกสาร

3.2 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสังเคราะห์เอกสารและวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

3.3 การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างแบบสังเคราะห์เอกสาร เป็นตารางเพื่อตรวจสอบความถี่องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม จากแบบสังเคราะห์เอกสาร

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 1.2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดำเนินการ ดังนี้

1. วิธีการดำเนินการวิจัย

1.1 ผู้วิจัยนำร่างองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไข โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2 ผู้วิจัยนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม พร้อมเอกสารการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อตรวจสอบยืนยันและประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิไว้ 3 กลุ่ม ดังนี้

2.1 คณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐหรือเอกชน ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก สอนในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีผลงานทางวิชาการหรืองานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

2.2 ผู้บริหารการศึกษา ที่มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญ

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาหรือศึกษานิเทศก์ ที่สำเร็จการศึกษาปริญญาโทหรือปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา หรือสาขาวิชาเกี่ยวกับการศึกษา

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ในการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำนวน 9 คน ประกอบด้วย

1) รองศาสตราจารย์ ดร.อุดมพันธ์ พิษณุประเสริฐ อาจารย์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ธร สิงห์พันธ์ อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล โพธิ์กลิ่น อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

4) นางภัทริยารรณ พันธุ์น้อย ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5) ดร.วุฒิศักดิ์ เหล็กคำ อดีตผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

6) นายชัชวาล พิษสิงห์ ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดยโสธร

7) นางเงาแข เตือดขุนทด ผู้อำนวยการโรงเรียนฉะเชิงเทราปัญญานุกูล

8) ดร.เชษฐพงษ์ สุขปาน ผู้อำนวยการโรงเรียนไร่ใต้ประชาคม อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

9) ดร.ปัญญา ตรีเลิศพจน์กุล ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประเภทของเครื่องมือ

แบบสอบถามความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้

3.2 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

5 หมายถึง มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

- 4 หมายถึง มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสม อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1 ผู้วิจัยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความเหมาะสมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ จากเอกสารตำรา

3.3.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความเหมาะสมและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

3.3.3 ผู้วิจัยนำเครื่องมือเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญ ดังรายชื่อต่อไปนี้

1) ดร.รุ่งโรจน์ ตรงสกุล

อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

2) นางภัทริยารรณ พันธุ์น้อย

ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

3) ดร.อนงค์ พิษสิงห์

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา

4) ดร.วุฒิศักดิ์ เหล็กคำ

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาสงเคราะห์และการศึกษาพิเศษ

5) ดร.ณรงค์ ศิริเมือง

ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต

โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+1 หมายถึง สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

-1 หมายถึง ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 – 1.00

3.3.5 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.6 ผู้วิจัยจัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อประเมินฉบับสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยทำหนังสือจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธรเพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแบบสอบถามความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมและเอกสารการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ด้วยตนเอง ถึงผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการติดตามแบบสอบถามความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมกลับคืนจากการติดตามของผู้วิจัยได้ 9 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากผู้ทรงคุณวุฒินำไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อทราบความเหมาะสมและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ได้รับกลับคืนมาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อ รายด้าน และโดยรวม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แปลความหมายตามเกณฑ์โดยใช้ค่าเฉลี่ยกลาง (Midpoint) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 1.3 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดำเนินการดังนี้

1. วิธีการดำเนินการวิจัย

1.1 ผู้วิจัยนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม จากขั้นตอนที่ 1.2 มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและสร้างแบบสอบถาม สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธรไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมด ได้แก่ เป็น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน คณะกรรมการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร จำนวน 5 คน ครู จำนวน 22 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประเภทของเครื่องมือ

แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์

3.2 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง วุฒิ การศึกษา และประสบการณ์ทำงาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่ได้จากการศึกษาประเมินความเหมาะสมจากผู้ทรงคุณวุฒิในขั้นตอนที่ 1.2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และได้กำหนดน้ำหนักคะแนนตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) คือ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ตามขั้นตอนดังนี้

3.3.1 ผู้วิจัยนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมมาสร้างเป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยยึดวัตถุประสงค์การวิจัยและจากนิยามศัพท์เป็นหลัก

3.3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ไปตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อคำถาม (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม) เกณฑ์การตัดสินค่า

IOC มีค่า 0.60-1.00 พบว่า แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00

3.3.3 ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ไปทดลอง (Try Out) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 4 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน และครู จำนวน 15 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามแต่ละข้อ ที่มีที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ คือ ตั้งแต่ 0.20–1.00 มาคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) เกณฑ์ที่กำหนดคือตั้งแต่ 0.71 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) พบว่า แบบสอบถามสภาพปัจจุบันมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.90 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.52-0.87 แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.93 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.54-0.88

3.3.5 ผู้วิจัยนำปรับปรุงและจัดพิมพ์แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยทำหนังสือจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาของกลุ่มประชากร

4.2 ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามถึงกลุ่มประชากร โดยผู้วิจัยดำเนินการด้วยตนเอง จำนวน 36 ฉบับ

4.3 กลุ่มประชากรส่งแบบสอบถามคืน โดยการติดตามของผู้วิจัย จำนวน 36 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่างจากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละแล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

2) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อ รายด้าน และโดยรวม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แปลความหมายตามเกณฑ์โดยใช้ค่าเฉลี่ยกลาง (Midpoint) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

คะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.2.2 การวิเคราะห์ความต้องการความจำเป็น (Need Assessment) ได้นำข้อมูลผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ มาหาดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการความจำเป็น

ขั้นตอนที่ 1.4 การศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1. วิธีการดำเนินการวิจัย

1.1 ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ความต้องการความจำเป็น (Need Assessment) ในตอนที่ 3 นำมาเป็นกรณีศึกษาโดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) 3 โรงเรียน รวมจำนวน 6 คน

1.2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย โดยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงกลุ่มเป้าหมาย เพื่อขอศึกษาข้อมูล

1.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเอง

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จากสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำนวน 3 แห่ง แห่งละ 2 คน รวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 6 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่

- 1) โรงเรียนน่านปัญญานุกูล จังหวัดน่าน
- 2) โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี
- 3) โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 28 จังหวัดยโสธร

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ประเภทของเครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์

3.2 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ ตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ผู้วิจัยศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากเอกสารตำรา

3.3.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาความ

ต้องจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร จากขั้นตอนที่ 1.3

3.3.3 ผู้วิจัยนำเครื่องมือเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม) ได้ค่า IOC ทุกข้อคำถามเท่ากับ 1.00

3.3.4 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.5 ผู้วิจัยจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวม

ข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

4.1 ผู้วิจัยทำหนังสือจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร เพื่อนำไปส่งถึงกลุ่มเป้าหมายในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ จำนวน 6 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าฝ่ายวิชาการจากสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จจากการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำนวน 3 แห่ง แห่งละ 2 คน รวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 6 คน

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และนัดหมายวันสัมภาษณ์

4.3 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์พร้อมทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

4.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วมจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปประเด็น

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล มาสรุปประเด็นและนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ในการสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีวิธีการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1. วิธีการดำเนินการวิจัย

1.1 ผู้วิจัยวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดและหลักการในการร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร และการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1.1 และ 1.2 ยกร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร (ฉบับที่1) ผู้วิจัยกำหนดกรอบสาระของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร เป็นแนวทางเชิงโครงสร้างความคิดที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3) การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ และ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1.4 ผู้วิจัยได้สร้างคู่มือรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร สำหรับนำไปทดลองใช้ในระยะที่ 3

ขั้นตอนที่ 2.2 การตรวจสอบยืนยันรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1. วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบและคู่มือรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ตรวจสอบยืนยันโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งเป็น 3 กลุ่ม จำแนกเป็นอาจารย์หรือนักวิชาการด้านการบริหารการศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

2.1 อาจารย์หรือนักวิชาการด้านการบริหารการศึกษา มีคุณสมบัติ ดังนี้

2.1.1 สำเร็จการศึกษาในระดับดุษฎีบัณฑิตขึ้นไป สาขาการบริหารการศึกษา

- 2.1.2 มีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่า รองศาสตราจารย์
- 2.1.3 มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งอาจารย์ไม่น้อยกว่า 10 ปี
- 2.2 ผู้บริหารการศึกษา มีคุณสมบัติ ดังนี้
- 2.2.1 สำเร็จการศึกษาในระดับมหาบัณฑิตขึ้นไปสาขาการบริหารการศึกษา
- 2.2.2 มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่า ชำนาญการพิเศษ
- 2.2.3 มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งอาจารย์ไม่น้อยกว่า 10 ปี
- 2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาหรือศึกษานิเทศก์ มีคุณสมบัติ ดังนี้
- 2.3.1 สำเร็จการศึกษาในระดับมหาบัณฑิตขึ้นไปสาขาการบริหารการศึกษา
- 2.3.2 มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่า เชี่ยวชาญ
- 2.3.3 มีประสบการณ์เป็นผู้บริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี
- 1) รองศาสตราจารย์ ดร.อุดมพันธุ์ พิชญ์ประเสริฐ อาจารย์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
- 2) ดร.ช่อม กรไกร อดีตศึกษาธิการภาค 18 กระทรวงศึกษาธิการ
- 3) ดร.วุฒิสักดิ์ เหล็กคำ อดีตผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
- 4) นางภัทริยาวรรณ พันธุ์น้อย ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
- 5) ดร.อนงค์ พิขสิงห์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา
- 6) นายวิจิตร พิมพพรรณ ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์
- 7) นางเงาแซ เตือดขุนทด ผู้อำนวยการโรงเรียนฉะเชิงเทราปัญญาอนุกุล
- 8) ดร.สุริยัน พรหมจำปา ผู้อำนวยการโรงเรียนอุบลวิทยาคม อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
- 9) ดร.ปัญญา ตรีเลิศพจน์กุล ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.1 ประเภทของเครื่องมือ
- แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
- 3.2 ลักษณะของเครื่องมือ
- แบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร
- 3.3 การสร้างและหาคูณภาพเครื่องมือ
- 3.3.1 ผู้วิจัยศึกษาวิธีการสร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากเอกสารตำรา
- 3.3.2 ผู้วิจัยสร้างแบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร
- 3.3.3 ผู้วิจัยจัดพิมพ์แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ฉบับสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยทำหนังสือจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร เพื่อเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ในการขอความอนุเคราะห์เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการ การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน มีขั้นตอนในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ดังนี้ กำหนดวัตถุประสงค์ สร้างข้อคำถามหรือเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย กำหนดคุณสมบัติผู้ทรงคุณวุฒิ นัดหมายการสนทนา ดำเนินการสนทนากลุ่ม จัดบันทึกข้อมูลที่ได้รับการวิพากษ์ และวิเคราะห์สรุปรายงานข้อมูลจากการสนทนา

5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มาวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปประเด็น

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปประเด็นจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ขั้นตอนที่ 2.3 การประเมินรูปแบบการพัฒนากาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1. วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ไปปรับปรุงแก้ไขรูปแบบและคู่มือรูปแบบการพัฒนากาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร แล้วหลังจากนั้นดำเนินการให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน (ชุดเดิม) ประเมินรูปแบบการพัฒนากาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยมีประเด็นสำคัญสำหรับการประเมิน คือ ความเป็นไปได้

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน (ชุดเดียวกันกับการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion))

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ประเภทของเครื่องมือ

แบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ

3.2 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

5 หมายถึง มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1 ผู้วิจัยศึกษากรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

3.3.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

3.3.3 ผู้วิจัยจัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ฉบับสมบูรณ์ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยทำหนังสือจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร เพื่อเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในการขอความอนุเคราะห์เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการ การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

4.3 ผู้วิจัยปรับปรุงรูปแบบฯ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4.4 ผู้วิจัยนำรูปแบบฯ และแบบสอบถามเพื่อประเมินการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มาให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเป็นไปได้

4.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบฯ ที่ได้ไปจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อ รายด้าน และโดยรวม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แปลความหมายตามเกณฑ์โดยใช้ค่าเฉลี่ยกลาง (Midpoint) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ในการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีวิธีการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 3.1 การประเมินความรู้ความเข้าใจ ก่อน-หลัง การพัฒนา

1. วิธีดำเนินการวิจัย

1.1 จากการดำเนินงานในขั้นระยะที่ 2 ได้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร และจัดทำคู่มือเป็นรูปเล่ม นำไปใช้ในการพัฒนา

1.2 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อน-หลังการพัฒนา เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ (แบบทดสอบเป็นชุดเดียวกัน) ให้กลุ่มเป้าหมายทำแบบทดสอบ ในวันแรกของการประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นการทดสอบก่อนการ (Pre-test) และวันสุดท้ายของการประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการทดสอบหลังการพัฒนา (Post-test)

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร จำนวน 22 คน โดยความสมัครใจ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ประเภทของเครื่องมือ

3.1.1 คู่มือรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

3.1.2 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อน-หลัง การพัฒนา

3.2 ลักษณะของเครื่องมือ

3.2.1 คู่มือรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

3.2.2 แบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก ก ข ค ง จำนวน 20 ข้อ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

3.3 การสร้างเครื่องมือ

3.3.1 คู่มือรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ผู้วิจัยได้คู่มือรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร พัฒนามาจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ปรับปรุงแก้ไข จัดทำเป็นรูปเล่มคู่มือ

3.3.2 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อน-หลังการพัฒนา

3.3.2.1 ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการสร้างแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือกร่วม จำนวน 25 ข้อ ต้องการใช้ จำนวน 20 ข้อ

3.3.2.2 ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ร่วม เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม) เพื่อตรวจสอบหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป พบว่า ข้อสอบปรนัยจำนวน 20 ข้อ ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.80-1.00

3.3.2.3 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ร่วม เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม) เพื่อตรวจสอบหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป พบว่า ข้อสอบปรนัยจำนวน 20 ข้อ ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.80-1.00

3.3.2.4 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.2.5 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ไปทดลอง (Try Out) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ไม่ใช่กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในโรงเรียนที่ได้รับการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในกลุ่มสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กลุ่ม 4 จำนวน 30 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน และครู จำนวน 15 คน แล้วนำแบบทดสอบที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบทดสอบแต่ละข้อที่มีที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ คือ ตั้งแต่ 0.20-1.00 มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ (KR-20) เกณฑ์ที่กำหนดคือตั้งแต่ 0.71 ขึ้นไป ความยาก (p) เกณฑ์ที่กำหนดคือค่าระหว่าง 0.20 - 0.80 (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) พบว่า ข้อสอบปรนัยจำนวน 20 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นของทดสอบ เท่ากับ 0.91 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.51-0.85 ความยาก (p) เท่ากับ 0.25-0.65

3.3.2.6 ผู้วิจัยจัดพิมพ์แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ฉบับสมบูรณ์ โดยแบบทดสอบก่อน-หลัง การพัฒนาเป็นชุดเดียวกันใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยทำหนังสือจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร เพื่อขอความร่วมมือเข้าร่วมการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ

4.2 ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อนการพัฒนา (Pre-test) เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ให้กลุ่มเป้าหมายทำแบบทดสอบและส่งก่อนวันประชุมเชิงปฏิบัติการ

4.3 การศึกษาดด้วยตัวเอง ผู้วิจัยนำเอกสารที่ได้พัฒนาขึ้น ให้กลุ่มเป้าหมายศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ประกอบ กำหนดระยะเวลาภายใน 12 ชั่วโมง โดยมอบภาระงานให้ส่งสรุปบทเรียนที่ได้ศึกษาเอกสาร จำนวน 4 หน้า ส่งในวันสุดท้ายของการเข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการ

4.4 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ ความสำคัญ ประโยชน์และความจำเป็นที่นำเอารูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มาใช้ จำนวน 3 วัน 18 ชั่วโมง มีการประเมินระดับพฤติกรรมก่อนการพัฒนา และในรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการด้วยการบรรยาย การสาธิต การลงมือปฏิบัติ การนำเสนอผลงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสรุปอภิปรายผลโดยคณะวิทยากร

4.4 การศึกษาดูงาน สถานศึกษาที่มีผลสำเร็จในการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำนวน 1 วัน 6 ชั่วโมง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและทักษะประสบการณ์การพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยการเลือกแบบเจาะจง คือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 10 จังหวัดอุบลราชธานี

4.5 การบูรณาการแบบสอดแทรกการปฏิบัติงาน จำนวน 84 ชั่วโมง ผู้วิจัยกำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 3.2

5. การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดทำข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากผลการทดสอบก่อนพัฒนามาตรวจสอบความถูกต้องและสมบูรณ์ของกระดาษคำตอบแล้ววิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และร้อยละ

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากผลการทดสอบก่อนพัฒนามาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และร้อยละ

ขั้นตอนที่ 3.2 การประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1. วิธีการดำเนินการวิจัย

1.1 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเพื่อประเมินสภาพตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ให้กลุ่มเป้าหมายตอบแบบสอบถาม ในวันแรกของการประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินสภาพก่อนการพัฒนา

1.2 จากการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้นการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ผู้วิจัยจัดให้มีการประชุมสะท้อนผลและนำแบบสอบถามเพื่อประเมินสภาพหลังการพัฒนา (แบบสอบถามสภาพเป็นชุดเดียวกัน) ตามรูปแบบในวันสุดท้ายของการพัฒนาตามระยะเวลา

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร จำนวน 22 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (ที่ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบฯ)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ประเภทของเครื่องมือ

แบบสอบถามเพื่อประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบ

3.2 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

5 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างเครื่องมือ

3.3.1 ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบ

3.3.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบ

3.3.3 ผู้วิจัยจัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบฉบับสมบูรณ์ โดยแบบสอบถามเพื่อประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบก่อนการพัฒนา-หลังการพัฒนาเป็นชุดเดียวกันใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอความร่วมมือเข้าร่วมการพัฒนาตามรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ และมีการนิเทศติดตามหลังจากการพัฒนาตามรูปแบบฯ ครบตามระยะเวลาที่กำหนด

4.2 กลุ่มเป้าหมายการบูรณาการในการปฏิบัติงานการบริหารแบบมีส่วนร่วม ควบคู่กับการปฏิบัติงานหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ ด้วยการ PLC วิถีสุนทรียสนทนา นำเสนอสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 1 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 15.30 น.-16.30 น. คือวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์เป็นเวลา 32 สัปดาห์

4.3 การนิเทศ ติดตามและประเมินผล แบบมีส่วนร่วม และจัดประชุมสะท้อนผลการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ร่วมกับวิทยากรและผู้วิจัย ดำเนินการนิเทศติดตามผลการพัฒนา

4.4 กลุ่มเป้าหมายรับการนิเทศและประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบโดยผู้นิเทศก์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามไปจัดกระทำวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบ ที่ได้รับกลับคืนมาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามระดับพฤติกรรม ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อ รายด้าน และโดยรวม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แปลความหมายตามเกณฑ์โดยใช้ค่าเฉลี่ยกลาง (Midpoint) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 3.3 การประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1. วิธีการดำเนินการวิจัย

จากการดำเนินงานเมื่อเสร็จสิ้นการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ผู้วิจัยจัดให้มีการประชุมสะท้อนผลและนำแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ในวันสุดท้ายของการพัฒนาตามระยะเวลา

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร จำนวน 22 คน โดยการใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (ที่ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบฯ)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ประเภทของเครื่องมือ

แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ

3.2 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

5 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างเครื่องมือ

3.3.1 ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ

3.3.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ

3.3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม) เพื่อตรวจสอบหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป พบว่า ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

3.3.4 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.5 ผู้วิจัยจัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยทำหนังสือจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร เพื่อขอความร่วมมือเข้าร่วมการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ และมีการนิเทศติดตามหลังจากการพัฒนาตามรูปแบบฯ ครบตามระยะเวลาที่กำหนด

4.2 กลุ่มเป้าหมายการบูรณาการในการปฏิบัติงานการบริหารแบบมีส่วนร่วม ควบคู่กับการปฏิบัติงานหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ ด้วยการ PLC วิธีสุนทรียสนทนา นำเสนอสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 1 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 15.30 น.-16.30 น. คือวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์เป็นเวลา 32 สัปดาห์

4.3 การนิเทศ ติดตามและประเมินผล แบบมีส่วนร่วม และจัดประชุมสะท้อนผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ร่วมกับวิทยากรและผู้วิจัย ดำเนินการนิเทศติดตามผลการพัฒนา

4.4 กลุ่มเป้าหมายรับการนิเทศและแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจโดยผู้เข้ารับการพัฒนา เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามไปจัดกระทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ ที่ได้รับกลับคืนมาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อ รายด้าน และโดยรวม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แปลความหมายตามเกณฑ์โดยใช้ค่าเฉลี่ยกลาง (Midpoint) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระยะที่ 4 การประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ในการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

การประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1. วิธีดำเนินการวิจัย

นำแบบสอบถามเพื่อประเมินการประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ไปให้กลุ่มเป้าหมายประเมินประสิทธิภาพโดยมีเนื้อหาการประเมิน ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ โดยประเมินในวันรับการนิเทศแบบมีส่วนร่วมหลังจากการพัฒนาตามรูปแบบฯ ครบตาม

ระยะเวลาที่กำหนด เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการจัดประชุมสะท้อนผลการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

2. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร จำนวน 22 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (ที่ได้รับการพัฒนาตามรูปแบบฯ)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ประเภทของเครื่องมือ

แบบสอบถามเพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบฯ

3.2 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

5 หมายถึง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1 ผู้วิจัยศึกษากรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร หลังการพัฒนาตามคู่มือรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

3.3.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

3.3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม) เพื่อตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.80-1.00

3.3.4 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.5 ผู้วิจัยจัดพิมพ์แบบสอบถามประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ฉบับสมบูรณ์ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยทำหนังสือจากศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร เพื่อขอความร่วมมือเข้าร่วมการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

4.2 กลุ่มเป้าหมายการบูรณาการในการปฏิบัติงานการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ควบคู่กับการปฏิบัติงานหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ ด้วยการ PLC วิถีสุนทรียสนทนา นำเสนอสัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 1 ชั่วโมง ตั้งแต่เวลา 15.30 น.-16.30 น. คือวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์เป็นเวลา 32 สัปดาห์

4.3 การนิเทศ ติดตามและประเมินผล แบบมีส่วนร่วม และจัดประชุมสะท้อนผล การใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ร่วมกับวิทยากรและผู้วิจัย ดำเนินการนิเทศติดตามผลการพัฒนา ในวันสุดท้ายของการพัฒนา

4.4 กลุ่มเป้าหมายประเมินประสิทธิภาพโดยใช้แบบสอบถามประสิทธิภาพ รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร หลังจากการพัฒนาตามสิ้นสุดตามระยะเวลา เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามไปจัดกระทำการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล

5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบฯ ทุกฉบับ มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบฯ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แปลความหมายตามเกณฑ์โดยใช้ค่าเฉลี่ยกลาง (Midpoint) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบฯ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบฯ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบฯ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบฯ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ของรูปแบบฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ค่าความเที่ยงของเนื้อหา (Validity) ของแบบสอบถามกับจุดมุ่งหมายโดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน ความสอดคล้องระหว่างข้อความกับจุดมุ่งหมาย
	R	แทน ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) การคำนวณจะใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (r_{xy}) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

$$r_{XY} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{XY} แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวม

$\sum X$	แทน คะแนนรวมที่หาค่าอำนาจจำแนก
$\sum Y$	แทน ผลรวมของคะแนนรวมของแบบสอบถาม
N	แทน จำนวนทั้งหมดของแบบสอบถาม
$\sum XY$	แทน ผลรวมของผลคูณคะแนนที่หาค่าอำนาจจำแนก
$\sum X^2$	แทน ผลรวมของแบบสอบถามกำลังสองของคะแนนแต่ละข้อ
$\sum Y^2$	แทน ผลรวมของแบบสอบถามกำลังสองของคะแนนรวม

1.3 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

$$\alpha = \left(\frac{k}{k-1} \right) \left(1 - \frac{\sum s_t^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	k	แทน จำนวนข้อคำถาม
	$\sum s_t^2$	แทน ผลรวมของความแปรปรวนของข้อคำถามแต่ละข้อ
	s_t^2	แทน ความแปรปรวนรวมของแบบสอบถามทั้งฉบับ

1.4 หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบ โดยวิธีแบบคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) (KR-20) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเที่ยงของแบบทดสอบ
 n แทน จำนวนข้อสอบ
 p แทน สัดส่วนของคนที่ตอบถูกแต่ละข้อต่อจำนวนคนทั้งหมดที่ทำข้อสอบข้อนั้น (ความยากของข้อสอบ)

q แทน $1-p$

\sum_{pq} แทน ผลบวกของผลคูณระหว่าง p และ q ของแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

1.5 หาค่าความยาก (p) ของแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ แบบปรนัย โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากของแบบทดสอบ

R แทน จำนวนคนที่ตอบถูก

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละกลุ่มตัวอย่าง

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ยประชากร (μ , μ) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

$$\mu = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{N}$$

เมื่อ μ แทน คะแนนเฉลี่ยกลุ่มประชากร

$\sum_{i=1}^n x_i$ แทน ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร (σ) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum (x_i - \mu)^2}{N}}$$

เมื่อ σ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร

$\sum (x_i - \mu)^2$ แทน ผลรวมหรือทั้งหมดตั้งแต่ 1 ถึง N

N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

2.4 ค่าเฉลี่ย (Mean, \bar{X}) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\sum X$ แทน คะแนนเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

2.5 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D)

(บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

$$S. D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ $S. D$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง

3.1 คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 โดยใช้ความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม ร้อยละ 5

$$n = \frac{N}{1 + (Ne^2)}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดเป็น .05

สามารถคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้

4. สถิติที่ใช้ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

4.1 ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นการหาความต้องการจำเป็น ซึ่งเป็นวิธีการหาความแตกต่างของสภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นแล้วหารด้วยสภาพที่เป็นอยู่ มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้ (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550)

$$PNI_{\text{Modified}} = \frac{(I-D)}{D}$$

เมื่อ PNI แทน ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
 I แทน ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น
 D แทน ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นอยู่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำเสนอตามลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
μ	แทน	ค่าเฉลี่ยประชากร
σ	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร
N	แทน	จำนวนคนที่เป็นกลุ่มประชากร
n	แทน	จำนวนคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
D	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน
I	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
$PNI_{modified}$	แทน	ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเป็น 4 ระยะ ตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ระยะที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ระยะที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ระยะที่ 4 ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังตาราง 2

ตาราง 2 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน	1.1 กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะไว้เป็นการล่วงหน้าเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ
	1.2 ประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน สืบให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
	1.3 จัดเตรียมแผนงานที่จะทำได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับองค์กรได้มีส่วนร่วมในการวางแผน
	1.4 ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
	1.5 ประเมินความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามแผนและการประเมินผล
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	2.1 ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการ
	2.2 ร่วมสนับสนุนทรัพยากรงบประมาณ
	2.3 ร่วมกันประสานงานในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ
	2.4 มีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น
	2.5 มีส่วนร่วมในการบริหารให้คนในองค์กรสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้
3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์	3.1 รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์เชิงปริมาณ
	3.2 รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์และเชิงคุณภาพ
	3.3 พิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม

ตาราง 8 (ต่อ)

องค์ประกอบ	ตัวบ่งชี้
	3.4 ร่วมรับผิดชอบทั้งทางบวกและทางลบจากการบริหารงาน
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.1 ติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ
	4.2 ตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์
	4.3 ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ
	4.4 ร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา
	4.5 นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกัน

ตอนที่ 1.2 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ผู้วิจัยดำเนินการนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมให้ผู้ทรงคุณวุฒิตามที่กำหนดคุณสมบัติไว้ จำนวน 9 คน ประเมินความเหมาะสม ผลการประเมินดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน	4.55	0.48	มากที่สุด
1.1 กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะไว้เป็นการล่วงหน้าเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ	4.67	0.47	มากที่สุด
1.2 ประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน สื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	4.55	0.49	มากที่สุด
1.3 จัดเตรียมแผนงานที่จะทำได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับองค์กรได้มีส่วนร่วมในการวางแผน	4.59	0.48	มากที่สุด
1.4 ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	4.67	0.51	มากที่สุด
1.5 ประเมินความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามแผนและการประเมินผล	4.54	0.51	มากที่สุด
รวม	4.60	0.49	มากที่สุด
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	4.67	0.51	มากที่สุด
2.1 ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการ	4.73	0.51	มากที่สุด
2.2 ร่วมสนับสนุนทรัพยากรงบประมาณ	4.54	0.51	มากที่สุด

ตาราง 3 (ต่อ)

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2.3 ร่วมกันประสานงานในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ	4.54	0.51	มากที่สุด
2.4 มีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น	4.67	0.51	มากที่สุด
2.5 มีส่วนร่วมในการบริหารให้คนในองค์กรสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้	4.67	0.51	มากที่สุด
รวม	4.64	0.51	มากที่สุด
3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์	4.55	0.49	มากที่สุด
3.1 รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์เชิงปริมาณ	4.67	0.47	มากที่สุด
3.2 รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์และเชิงคุณภาพ	4.55	0.49	มากที่สุด
3.3 พิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม	4.59	0.48	มากที่สุด
3.4 ร่วมรับผิดชอบทั้งทางบวกและทางลบจากการบริหารงาน	4.59	0.48	มากที่สุด
รวม	4.59	0.48	มากที่สุด
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.55	0.49	มากที่สุด
4.1 ติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ	4.67	0.47	มากที่สุด
4.2 ตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์	4.54	0.51	มากที่สุด
4.3 ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ	4.73	0.51	มากที่สุด
4.4 ร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา	4.73	0.51	มากที่สุด
4.5 นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกัน	4.55	0.49	มากที่สุด
รวม	4.63	0.50	มากที่สุด
โดยรวม	4.61	0.49	มากที่สุด

จากตาราง 3 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.51) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.50) ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.48) และด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

ตอนที่ 1.3 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ผลการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดังตาราง 4-9

แบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 4 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน) N = 36	ร้อยละ
สถานภาพ		
1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	9	25.00
2. คณะกรรมการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร	5	13.89
3. ครู	22	61.11
รวม	36	100.00
ระดับการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	23	63.88
2. ปริญญาโท	12	33.33
3. ปริญญาเอก	1	2.78
รวม	36	100.00
ประสบการณ์ในตำแหน่ง		
1. 1-5 ปี	8	22.22
2. 6-10 ปี	20	55.56
3. 11 ปีขึ้นไป	8	22.22
รวม	36	100.00

จากตาราง 4 มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 36 คน จาก 36 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 ตามจำแนกตามสถานภาพ ส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 61.11 เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 เป็นคณะกรรมการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 13.89 จำแนกตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 63.88 ระดับปริญญาโท จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.78 จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่งส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 6-10 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 และมีประสบการณ์ 1-5 ปี เท่ากันกับ 11 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 ตามลำดับ

แบบสอบถาม ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร
ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็น โดยรวมรายด้าน

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI (I-D) D	ลำดับ
	μ	σ	ระดับการดำเนินงาน	μ	σ	ระดับการดำเนินงาน		
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน	3.16	0.55	ปานกลาง	4.62	0.50	มากที่สุด	0.462	1
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	3.18	0.54	ปานกลาง	4.59	0.51	มากที่สุด	0.444	2
3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์	3.17	0.54	ปานกลาง	4.53	0.52	มากที่สุด	0.428	3
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.31	0.52	ปานกลาง	4.56	0.50	มากที่สุด	0.375	4
โดยรวม	3.21	0.54	ปานกลาง	4.57	0.51	มากที่สุด	0.427	

จากตาราง 5 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยรวมรายด้าน ดังนี้

สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.21$, $\sigma = 0.54$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\mu = 3.31$, $\sigma = 0.52$) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ($\mu = 3.18$, $\sigma = 0.54$) ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ ($\mu = 3.17$, $\sigma = 0.54$) และด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ($\mu = 3.16$, $\sigma = 0.55$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.47$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.50$) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.51$) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.50$) และด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.52$) ตามลำดับ

ลำดับความต้องการจำเป็น เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ($PNI_{\text{modified}} = 0.462$) ลำดับที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ($PNI_{\text{modified}} = 0.444$) ลำดับที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.428$) และลำดับที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.375$) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็น ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

ด้านการมีส่วนร่วม ในการวางแผน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI (I-D) D	ลำดับ
	μ	σ	ระดับการ ดำเนินงาน	μ	σ	ระดับการ ดำเนินงาน		
1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ เฉพาะไว้เป็นการล่วงหน้า เพื่อผลสำเร็จตามที่ ต้องการ	2.87	0.66	ปาน กลาง	4.68	0.48	มาก ที่สุด	0.631	1
1.2 ประเมินสถานการณ์ ปัจจุบัน ส่อให้เกิดการ ทำงานที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล	3.12	0.54	ปาน กลาง	4.63	0.48	มาก ที่สุด	0.484	2
1.3 จัดเตรียมแผนงานที่จะ ทำให้ได้ตามที่ตั้งเป้าหมาย ไว้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ องค์กรได้มีส่วนร่วมในการ วางแผน	3.15	0.52	ปาน กลาง	4.61	0.50	มาก ที่สุด	0.463	3
1.4 ระบุทางเลือกที่เป็นไป ได้ในทางปฏิบัติ	3.26	0.51	ปาน กลาง	4.59	0.52	มาก ที่สุด	0.408	4
1.5 ประเมินความเป็นไป ได้ในทางปฏิบัติตามแผน และการประเมินผล	3.39	0.50	ปาน กลาง	4.57	0.53	มาก ที่สุด	0.348	5
โดยรวม	3.16	0.55	ปาน กลาง	4.62	0.50	มาก ที่สุด	0.462	

จากตาราง 6 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนปรากฏดังนี้

สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.16$, $\sigma = 0.55$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกตัวบ่งชี้ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ประเมินความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติตามแผนและการประเมินผล ($\mu = 3.39$, $\sigma = 0.50$) ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ($\mu = 3.26$, $\sigma = 0.51$) จัดเตรียมแผนงานที่จะทำให้ได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับองค์กรได้มีส่วนร่วมในการวางแผน ($\mu = 3.15$, $\sigma = 0.52$) ประเมินสถานการณ์

ปัจจุบัน สื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ($\mu = 3.12$, $\sigma = 0.54$) และกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะไว้เป็นการล่วงหน้าเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ ($\mu = 2.87$, $\sigma = 0.66$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.50$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกตัวบ่งชี้ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะไว้เป็นการล่วงหน้าเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.48$) ประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน สื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.48$) จัดเตรียมแผนงานที่จะทำให้ได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับองค์กรได้มีส่วนร่วมในการวางแผน ($\mu = 4.61$, $\sigma = 0.50$) ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.52$) และประเมินความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามแผนและการประเมินผล ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.53$) ตามลำดับ

ลำดับความต้องการจำเป็น เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะไว้เป็นการล่วงหน้าเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.631$) ลำดับที่ 2 ประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน สื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.484$) ลำดับที่ 3 จัดเตรียมแผนงานที่จะทำให้ได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับองค์กรได้มีส่วนร่วมในการวางแผน ($PNI_{\text{modified}} = 0.463$) ลำดับที่ 4 ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ($PNI_{\text{modified}} = 0.408$) และลำดับที่ 5 ประเมินความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามแผนและการประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.348$) ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็น ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI (I-D) D	ลำดับ
	μ	σ	ระดับการดำเนินงาน	μ	σ	ระดับการดำเนินงาน		
2.1 ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการ	2.78	0.66	ปานกลาง	4.63	0.49	มากที่สุด	0.665	1
2.2 ร่วมสนับสนุนทรัพยากรงบประมาณ	3.39	0.50	ปานกลาง	4.55	0.52	มากที่สุด	0.342	5
2.3 ร่วมกันประสานงานในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ	3.32	0.51	ปานกลาง	4.57	0.52	มากที่สุด	0.377	4

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI (I-D) D	ลำดับ
	μ	σ	ระดับการ ดำเนินงาน	μ	σ	ระดับการ ดำเนินงาน		
2.4 มีส่วนร่วมในการ ปรับปรุงกระบวนการ ทำงานให้ดีขึ้น	3.22	0.52	ปาน กลาง	4.58	0.51	มาก ที่สุด	0.422	3
2.5 มีส่วนร่วมในการ บริหารให้คนในองค์กร สามารถปฏิบัติงานร่วมกัน ได้	3.18	0.53	ปาน กลาง	4.62	0.50	มาก ที่สุด	0.453	2
โดยรวม	3.18	0.54	ปาน กลาง	4.59	0.51	มาก ที่สุด	0.444	

จากตาราง 7 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติปรากฏดังนี้

สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.18$, $\sigma = 0.54$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกตัวบ่งชี้ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ร่วมสนับสนุนทรัพยากรงบประมาณ ($\mu = 3.39$, $\sigma = 0.50$) ร่วมกันประสานงานในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ($\mu = 3.32$, $\sigma = 0.51$) มีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น ($\mu = 3.22$, $\sigma = 0.52$) มีส่วนร่วมในการบริหารให้คนในองค์กรสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้ ($\mu = 3.18$, $\sigma = 0.53$) และร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการ ($\mu = 2.78$, $\sigma = 0.66$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.51$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกตัวบ่งชี้ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการ ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.49$) มีส่วนร่วมในการบริหารให้คนในองค์กรสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้ ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.50$) มีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น ($\mu = 4.58$, $\sigma = 0.51$) ร่วมกันประสานงานในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.52$) และร่วมสนับสนุนทรัพยากรงบประมาณ ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.52$) ตามลำดับ

ลำดับความต้องการจำเป็น เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.665$) ลำดับที่ 2 มีส่วนร่วมในการบริหารให้คนในองค์กรสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.453$) ลำดับที่ 3 มีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น ($PNI_{\text{modified}} = 0.422$) ลำดับที่ 4 ร่วมกันประสานงานในการดำเนินงานด้าน

ต่าง ๆ ($PNI_{\text{modified}} = 0.377$) และลำดับที่ 5 ร่วมสนับสนุนทรัพยากรงบประมาณ ($PNI_{\text{modified}} = 0.342$) ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็น ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

ด้านการมีส่วนร่วมได้รับ ผลประโยชน์	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI (I-D) D	ลำดับ
	μ	σ	ระดับการ ดำเนินงาน	μ	σ	ระดับการ ดำเนินงาน		
3.1 รับผลประโยชน์ ใน ส่วนที่เกี่ยวกับ ผลประโยชน์เชิงปริมาณ	3.22	0.50	ปาน กลาง	4.51	0.53	มาก ที่สุด	0.401	4
3.2 รับผลประโยชน์ ใน ส่วนที่เกี่ยวกับ ผลประโยชน์และเชิง คุณภาพ	3.21	0.50	ปาน กลาง	4.52	0.52	มาก ที่สุด	0.408	3
3.3 พิจารณาถึงการ กระจายผลประโยชน์ ภายในกลุ่ม	3.14	0.52	ปาน กลาง	4.53	0.51	มาก ที่สุด	0.443	2
3.4 ร่วมรับผิดชอบทั้ง ทางบวกและทางลบจาก การบริหารงาน	3.11	0.65	ปาน กลาง	4.55	0.50	มาก ที่สุด	0.463	1
โดยรวม	3.17	0.54	ปาน กลาง	4.53	0.52	มาก ที่สุด	0.428	

จากตาราง 8 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ ปรากฏดังนี้

สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.17$, $\sigma = 0.54$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกตัวบ่งชี้ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์เชิงปริมาณ ($\mu = 3.22$, $\sigma = 0.50$) รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์และเชิงคุณภาพ ($\mu = 3.21$, $\sigma = 0.50$) พิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม ($\mu = 3.14$, $\sigma = 0.52$) และร่วมรับผิดชอบทั้งทางบวกและทางลบจากการบริหารงาน ($\mu = 3.11$, $\sigma = 0.65$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.52$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกตัวบ่งชี้ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ร่วมรับผิดชอบทั้งทางบวกและทางลบจากการบริหารงาน ($\mu = 4.55$, $\sigma = 0.50$) พิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.51$) รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์และเชิงคุณภาพ ($\mu = 4.52$, $\sigma = 0.52$) และรับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์เชิงปริมาณ ($\mu = 4.51$, $\sigma = 0.53$) ตามลำดับ

ลำดับความต้องการจำเป็น เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ร่วมรับผิดชอบทั้งทางบวกและทางลบจากการบริหารงาน ($PNI_{\text{modified}} = 0.463$) ลำดับที่ 2 พิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม ($PNI_{\text{modified}} = 0.443$) ลำดับที่ 3 รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์และเชิงคุณภาพ ($PNI_{\text{modified}} = 0.408$) และลำดับที่ 4 รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์เชิงปริมาณ ($PNI_{\text{modified}} = 0.401$) ตามลำดับ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็น ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI (I-D) D	ลำดับ
	μ	σ	ระดับการดำเนินงาน	μ	σ	ระดับการดำเนินงาน		
4.1 ติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ	3.48	0.50	ปานกลาง	4.52	0.50	มากที่สุด	0.299	5
4.2 ตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์	3.45	0.50	ปานกลาง	4.55	0.51	มากที่สุด	0.319	4
4.3 ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ	3.36	0.51	ปานกลาง	4.56	0.51	มากที่สุด	0.357	3
4.4 ร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา	3.25	0.52	ปานกลาง	4.57	0.51	มากที่สุด	0.406	2
4.5 นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาางานร่วมกัน	3.03	0.55	ปานกลาง	4.59	0.48	มากที่สุด	0.515	1
โดยรวม	3.31	0.52	ปานกลาง	4.56	0.50	มากที่สุด	0.375	

จากตาราง 9 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลปรากฏดังนี้

สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.31, \sigma = 0.52$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกตัวบ่งชี้ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ($\mu = 3.48, \sigma = 0.50$) ตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ ($\mu = 3.45, \sigma = 0.50$) ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ ($\mu = 3.36, \sigma = 0.51$) ร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา ($\mu = 3.25, \sigma = 0.52$) และนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาางานร่วมกัน ($\mu = 3.03, \sigma = 0.55$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.56, \sigma = 0.50$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกตัวบ่งชี้ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาางานร่วมกัน ($\mu = 4.59, \sigma = 0.48$) ร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา ($\mu = 4.57, \sigma = 0.51$) ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ ($\mu = 4.56, \sigma = 0.51$) ตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ ($\mu = 4.55, \sigma = 0.51$) และติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ($\mu = 4.52, \sigma = 0.50$) ตามลำดับ

ลำดับความต้องการจำเป็น เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาางานร่วมกัน ($PNI_{\text{modified}} = 0.515$) ลำดับที่ 2 ร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา ($PNI_{\text{modified}} = 0.406$) ลำดับที่ 3 ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.357$) ลำดับที่ 4 ตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.319$) และลำดับที่ 5 ติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ($PNI_{\text{modified}} = 0.299$) ตามลำดับ

ตอนที่ 1.4 ผลการศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

จากค่าลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ สามารถจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ซึ่งเรียงจากด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ 3) ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ และ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามลำดับ ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ไปสร้างแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูล 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จากสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำนวน 3 แห่ง แห่งละ 2 คน รวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 6 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่

- 1) โรงเรียนน่านปัญญานุกูล จังหวัดน่าน
- 2) โรงเรียนอุบลปัญญานุกูล จังหวัดอุบลราชธานี
- 3) โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 28 จังหวัดยโสธร

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสรุปแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร จากการสัมภาษณ์ได้ ดังนี้

ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสรุปแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีแนวทางการพัฒนา หลักการ ดังนี้

1. หลักการ

สถานศึกษาที่ 1

“...เป็นรูปแบบที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยให้ความสำคัญกับทุกฝ่ายในการดำเนินการ...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...มีการใช้หลักการมีส่วนร่วมในการดำเนินการบริหารสถานศึกษาร่วมกันกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

สถานศึกษาที่ 2

“...เป็นการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโดยใช้การกระจายอำนาจเพื่อให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 29 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...เป็นรูปแบบที่มีความยืดหยุ่นในการพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 29 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

สถานศึกษาที่ 3

“...มีการบริหารจัดการตามแนวคิดการมีส่วนร่วมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 30 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...เป็นพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมตามบริบทสถานศึกษา...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 30 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ของ จากการสัมภาษณ์ ได้หลักการ ดังนี้

1. เป็นรูปแบบที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารแบบมีส่วนร่วม
2. เป็นพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามบริบทสถานศึกษา
3. เป็นการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนในยุคดิจิทัล

2. วัตถุประสงค์

สถานศึกษาที่ 1

“...เพื่อพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันบริหารจัดการอย่างสร้างสรรค์...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารแบบมีส่วนร่วม...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

สถานศึกษาที่ 2

“...เพื่อพัฒนาผู้บริหารให้มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 29 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...เพื่อเสริมสร้างทักษะการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา และเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 29 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

สถานศึกษาที่ 3

“...พัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามบริบทของสถานศึกษาเพื่อส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 30 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และแนวความคิดหรือเจตคติที่ดีต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 30 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ จากการสัมภาษณ์ ได้วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ดังนี้

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจการบริหารแบบมีส่วนร่วม
2. เพื่อเสริมสร้างการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสรุปแนวทางการพัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีแนวทางการพัฒนา วิธีดำเนินการ ดังนี้

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

สถานศึกษาที่ 1

“...การบริหารแบบมีส่วนร่วมขั้นตอนแรกคือการวางแผน โดยการกำหนดวัตถุประสงค์ในเรื่องต่าง ๆ อย่างชัดเจน สามารถปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามที่ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ได้...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ร่วมกันศึกษา หรือประเมินสถานการณ์ที่จะทำให้การวางแผนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ร่วมกันวางแผนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และแผนที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้สามารถนำมาปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

สถานศึกษาที่ 2

“...ร่วมกันตรวจสอบการวางแผนและประเมินความเป็นไปได้ โดยให้ทุกฝ่ายได้ร่วมกันเสนอแนะเพื่อให้ได้แผนงานที่มีคุณภาพ...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 29 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...มีการร่วมกันปรับปรุงการวางแผนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน จัดเก็บข้อมูล และประเมินสภาพตามความเหมาะสม...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 29 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

สถานศึกษาที่ 3

“...ร่วมกันวางแผนโดยคำนึงถึงกิจกรรมที่จะจัดขึ้นในอนาคตให้มีการดำเนินการเป็นไปอย่างมีเหตุผล มีความเป็นไปได้ และเกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่าย...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 30 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...แต่งตั้งคณะกรรมการในการวางแผนเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบบทบาทหน้าที่และปฏิบัติตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 30 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม จากการสัมภาษณ์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการวางแผนเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ในเรื่องต่าง ๆ อย่างชัดเจน

1.3 ร่วมกันวางแผนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

1.4 ร่วมกันตรวจสอบการวางแผนและประเมินความเป็นไปได้

1.5 ร่วมกันปรับปรุงการวางแผนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

สถานศึกษาที่ 1

“...ร่วมกันให้ความเห็นก่อนการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ เพื่อให้ดำเนินการด้วยความเรียบร้อย...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ร่วมกันวิเคราะห์ความเหมาะสมของการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างรอบด้าน อาจมีการประเมินสถานการณ์หรือแนวโน้มความเป็นไปได้ร่วมกันเพื่อจะได้มองเห็นภาพความสำเร็จร่วมกันและเป็นการขจัดปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

สถานศึกษาที่ 2

“...ร่วมกันระดมทรัพยากรในการบริหารร่วมกัน และสร้างความร่วมมือด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพบริบท...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 29 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการ คำนึงถึงความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคลเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 29 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

สถานศึกษาที่ 3

“...ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ และมีการบูรณาการใช้เทคโนโลยีในการปรับปรุงการปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 30 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ร่วมกันสร้างบรรยากาศกัลยาณมิตรในการดำเนินการ เพื่อลดความตึงเครียดและสร้างความสมัครสมานสามัคคีในการบริหารแบบมีส่วนร่วม...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 30 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม จากการสัมภาษณ์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการ คำนึงถึงความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ร่วมกันระดมทรัพยากรในการบริหารร่วมกัน และสร้างความร่วมมือด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพบริบท

2.3 ร่วมกันสร้างบรรยากาศกัลยาณมิตรในการดำเนินการ

2.4 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้

2.5 บูรณาการใช้เทคโนโลยีในการปรับปรุงการปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์

3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

สถานศึกษาที่ 1

“...มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ร่วมกันชื่นชมผลงานหรือผลสำเร็จจากการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน โดยถือว่าทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จที่เกิดขึ้น และมีส่วนร่วมรับผิดชอบ นำไปปรับปรุงการจัดสรรผลประโยชน์ให้ครอบคลุมและเกิดความเป็นธรรมที่สุด...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

สถานศึกษาที่ 2

“...ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เช่น คำชมเชย รางวัล หรือขวัญกำลังใจในรูปแบบต่าง ๆ...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 29 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...มีส่วนร่วมในการรับทราบผลประโยชน์ที่เกิดจากการบริหารงานนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 29 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

สถานศึกษาที่ 3

“...ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ การบริหารผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 30 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...มีส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 30 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์รูปแบบการพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม จากการสัมภาษณ์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

- 3.1 มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ
- 3.2 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
- 3.3 ส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม
- 3.4 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ การบริหารผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์
- 3.5 ปรับปรุงการจัดสรรผลประโยชน์ให้ครอบคลุมและเกิดความเป็นธรรมที่สุด

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

สถานศึกษาที่ 1

“...มีการใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อตรวจสอบความสำเร็จและจัดเก็บข้อเสนอแนะได้อย่างเป็นระบบ สะดวกต่อการนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ร่วมกันติดตามการประเมินผลการดำเนินการต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

สถานศึกษาที่ 2

“...มีการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวางแผนกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการประเมินผลจากบริหารงานแบบมีส่วนร่วม...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 29 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ร่วมกันเสนอแนะแนวทางลดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ และแนวทางแก้ไขปัญหาเพื่อการดำเนินการครั้งต่อไปจะได้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุดในการบริหารแบบมีส่วนร่วม...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 29 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

สถานศึกษาที่ 3

“...ร่วมกันนำข้อมูลที่ได้จากการติดตามการดำเนินการมาปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้เกิดประสิทธิภาพ...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 30 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ร่วมกันสะท้อนผลการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างรอบด้านในการบริหารแบบมีส่วนร่วมสู่ความสำเร็จ...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 30 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม จากการสัมภาษณ์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

4.1 เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวางแผนกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการประเมินผลจากบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

4.2 ใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม

4.3 ร่วมกันเสนอแนะแนวทางลดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ

4.4 ร่วมกันติดตามการประเมินผลการดำเนินการต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์

4.5 ร่วมกันนำข้อมูลที่ได้จากการติดตามการดำเนินการมาปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้เกิดประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสรุปแนวทางการพัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีแนวทางการพัฒนา กลไกการดำเนินการ ดังนี้

สถานศึกษาที่ 1

“...สำหรับกลไกในการดำเนินการมีการใช้วงจรคุณภาพ P D C A เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“....การบริหารแบบมีส่วนร่วมจำเป็นต้องมีการขับเคลื่อนโดยการวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีคุณภาพ...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

สถานศึกษาที่ 2

“...ใช้กลไกการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ทุกฝ่ายร่วมดำเนินกิจกรรม และควบคุมการดำเนินการโดยใช้วงจรคุณภาพเต็มมิ่ง เพื่อให้เกิดความสำเร็จส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 29 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...มีการวางแผน ร่วมกันปฏิบัติตามแผนงานโครงการกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเต็มที่ มีการตรวจสอบการดำเนินการเพื่อเป็นการควบคุมให้เกิดประสิทธิผล และนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการดำเนินการพัฒนาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 29 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

สถานศึกษาที่ 3

“...มีการร่วมกันสร้างความร่วมมือในการวางแผนร่วมกัน ทำงานร่วมกัน ร่วมรับผิดชอบ ต่อสิ่งที่เกิดขึ้น เปิดใจยอมรับและพัฒนา สร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน และร่วมกันรับผิดชอบ จากผลการกระทำร่วมกัน...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 30 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ดำเนินการตามวงจรคุณภาพ P D C A...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 30 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม จากการสัมภาษณ์ ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ให้ประสบความสำเร็จขับเคลื่อนโดยใช้วงจร คุณภาพเต็มมิ่ง PDCA ประกอบด้วย

1. การวางแผน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน
2. การปฏิบัติตามแผน ทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินโครงการ กิจกรรมการตามแผนที่วางไว้
3. การตรวจสอบ ทุกฝ่ายร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ และเสนอแนะวิธีพัฒนาการบริหาร

แบบมีส่วนร่วม

4. การปรับปรุงพัฒนา ทุกฝ่ายร่วมกันนำข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาการบริหารแบบมี ส่วนร่วม

ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสรุปแนวทางการพัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์ การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีแนวทางการพัฒนา แนวทางการประเมิน ดังนี้

สถานศึกษาที่ 1

“...แนวทางการประเมินเป็นการตรวจสอบความสำเร็จซึ่งประกอบด้วยประเมินตาม วัตถุประสงค์...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 6 พฤศจิกายน 2563: สัมภาษณ์)

“...แนวทางการประเมินมีการประเมินความรู้ความเข้าใจ ประเมินภาพการบริหาร และความพึงพอใจต่อการใช้นวัตกรรม...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

สถานศึกษาที่ 2

“...การประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามรูปแบบต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ที่ได้ กำหนดไว้ และมีการดำเนินการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 29 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...การประเมินเป็นการตรวจสอบผลสำเร็จ ทั้งนี้ให้ยึดตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 29 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

สถานศึกษาที่ 3

“...รูปแบบเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ พัฒนาทักษะ และสร้างเจตคติที่ดีต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม ดังนั้นการประเมินผลจึงมีการประเมินความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และความพึงพอใจ...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 30 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...ประเมินตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบอย่าง...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 5 พฤศจิกายน 2564: สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์รูปแบบการพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม จากการสัมภาษณ์ ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

1. ประเมินความรู้ความเข้าใจการพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
2. ประเมินสภาพการพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
3. ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสรุปแนวทางการพัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีแนวทางการพัฒนา แนวทางการประเมิน ดังนี้

สถานศึกษาที่ 1

“...ความสำเร็จของการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะเกิดขึ้นได้พิจารณาได้จากการได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอย่างดี...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและมีการร่วมกันดำเนินงานอย่างสร้างสรรค์...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 28 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

สถานศึกษาที่ 2

“...ผู้บริหารมีภาวะผู้นำสามารถเชื่อมโยงหรือสร้างเครือข่ายได้อย่างหลากหลาย...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 29 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...มีเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาเกิดขึ้น เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 29 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

สถานศึกษาที่ 3

“...คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และมีการระดมทรัพยากรเป็นที่ประจักษ์...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา. 30 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

“...มีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ P D C A อย่างต่อเนื่อง...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ. 30 กันยายน 2564: สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม จากการสัมภาษณ์ ส่วนที่ 5 เจาะลึกความสำเร็จ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเป็นอย่างดี
2. เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
3. มีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ P D C A อย่างต่อเนื่อง

ระยะที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 2.1 ผลการยกร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ผู้วิจัยนำผลการศึกษา ระยะที่ 1 มาสังเคราะห์เพื่อนำไปเป็นแนวทางการพัฒนา ประกอบการยกร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดังตาราง 10

ตาราง 10 ผลการสังเคราะห์ร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

การศึกษาเอกสาร	การศึกษา Best practice	ร่างรูปแบบ
ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์		
1. หลักการ		
-	1.1 เป็นรูปแบบที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารแบบมีส่วนร่วม 1.2 เป็นพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามบริบทสถานศึกษา	1.1 เป็นรูปแบบที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ตาราง 10 (ต่อ)

การศึกษาเอกสาร	การศึกษา Best practice	ร่างรูปแบบ
-	1.3 เป็นการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล	1.2 เป็นพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามบริบทสถานศึกษา 1.3 เป็นการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล
2. วัตถุประสงค์		
-	2.1 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจการบริหารแบบมีส่วนร่วม 2.2 เพื่อเสริมสร้างการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2.3 เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.1 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจการบริหารแบบมีส่วนร่วม 2.2 เพื่อเสริมสร้างการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2.3 เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ		
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน		
1.1 กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะไว้เป็นการล่วงหน้าเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ 1.2 ประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน สื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 1.3 จัดเตรียมแผนงานที่จะทำได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับองค์กรได้มีส่วนร่วมในการวางแผน	1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการวางแผนเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน 1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ในเรื่องต่าง ๆ อย่างชัดเจน 1.3 ร่วมกันวางแผนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 1.4 ร่วมกันตรวจสอบการวางแผนและประเมินความเป็นไปได้	1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการวางแผนเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน 1.2 กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ 1.3 ร่วมกันวางแผนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 1.4 ร่วมกันตรวจสอบการวางแผนและประเมินความเป็นไปได้

ตาราง 10 (ต่อ)

การศึกษาเอกสาร	การศึกษา Best practice	ร่างรูปแบบ
1.5 ประเมินความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามแผนและการประเมินผล 1.4 ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	1.5 ร่วมกันปรับปรุงการวางแผนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน	1.5 ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ 1.6 ร่วมกันปรับปรุงการวางแผนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ		
2.1 ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการ 2.2 ร่วมสนับสนุนทรัพยากรงบประมาณ 2.3 ร่วมกันประสานงานในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ 2.4 มีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น 2.5 มีส่วนร่วมในการบริหารให้คนในองค์กรสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้	2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการ คำนึงถึงความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 2.2 ร่วมกันระดมทรัพยากรในการบริหารร่วมกัน และสร้างความร่วมมือด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพบริบท 2.3 ร่วมกันสร้างบรรยากาศกัลยาณมิตรในการดำเนินการ 2.4 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ การปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ 2.5 บูรณาการใช้เทคโนโลยีในการปรับปรุงการปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์	2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการ คำนึงถึงความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ 2.2 ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการ 2.3 ร่วมกันระดมทรัพยากรในการบริหารร่วมกัน และสร้างความร่วมมือด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพบริบท 2.4 ร่วมกันประสานงานในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ 2.5 ร่วมกันสร้างบรรยากาศกัลยาณมิตรในการดำเนินการ 2.6 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ การปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ 2.7 บูรณาการใช้เทคโนโลยีในการปรับปรุงการปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์
3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์		
3.1 รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์เชิงปริมาณ	3.1 มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ	3.1 ร่วมกันวางแผนการจัดสรรผลประโยชน์ให้เกิดความยุติธรรม

ตาราง 10 (ต่อ)

การศึกษาเอกสาร	การศึกษา Best practice	ร่างรูปแบบ
<p>3.2 รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์และเชิงคุณภาพ</p> <p>3.3 พิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม</p> <p>3.4 ร่วมรับผิดชอบทั้งทางบวกและทางลบจากการบริหารงาน</p>	<p>3.2 ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม</p> <p>3.3 ส่วนร่วมในการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม</p> <p>3.4 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบการบริหารผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์</p> <p>3.5 ปรับปรุงการจัดสรรผลประโยชน์ให้ครอบคลุมและเกิดความเป็นธรรมที่สุด</p>	<p>3.2 ร่วมรับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์</p> <p>3.3 ร่วมรับผิดชอบทั้งทางบวกและทางลบจากการบริหารงาน</p> <p>3.4 ร่วมกันในการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม</p> <p>3.5 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบการบริหารผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์</p> <p>3.6 ปรับปรุงการจัดสรรผลประโยชน์ให้ครอบคลุมและเกิดความเป็นธรรมที่สุด</p>
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล		
<p>4.1 ติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>4.2 ตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์</p> <p>4.3 ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ</p> <p>4.4 ร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา</p> <p>4.5 นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาางานร่วมกัน</p>	<p>4.1 เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวางแผนกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการประเมินผลจากบริหารงานแบบมีส่วนร่วม</p> <p>4.2 ใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม</p> <p>4.3 ร่วมกันเสนอแนะแนวทางลดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ</p> <p>4.4 ร่วมกันติดตามการประเมินผลการดำเนินการต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์</p> <p>4.5 ร่วมกันนำข้อมูลที่ได้จากการติดตามการดำเนินการมาปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้เกิดประสิทธิภาพ</p>	<p>4.1 เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวางแผนกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการประเมินผลจากบริหารงานแบบมีส่วนร่วม</p> <p>4.2 ใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม</p> <p>4.3 ร่วมกันเสนอแนะแนวทางลดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ</p> <p>4.4 ร่วมกันตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์</p> <p>4.5 นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาางานร่วมกัน</p>

ตาราง 10 (ต่อ)

การศึกษาเอกสาร	การศึกษา Best practice	ร่างรูปแบบ
ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ		
-	3.1 การวางแผน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน 3.2 การปฏิบัติตามแผน ทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินโครงการ กิจกรรม การตามแผนที่วางไว้ 3.3 การตรวจสอบ ทุกฝ่ายร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ และเสนอแนะวิธีพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม 3.4 การปรับปรุงพัฒนา ทุกฝ่ายร่วมกันนำข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม	3.1 การวางแผน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน 3.2 การปฏิบัติตามแผน ทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินโครงการ กิจกรรมการตามแผนที่วางไว้ 3.3 การตรวจสอบ ทุกฝ่ายร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ และเสนอแนะวิธีพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม 3.4 การปรับปรุงพัฒนา ทุกฝ่ายร่วมกันนำข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน		
-	4.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจ การพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 4.2 ประเมินสภาพการพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 4.3 ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม	4.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจการพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 4.2 ประเมินสภาพการพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 4.3 ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
ส่วนที่ 5 เจาะใจความสำเร็จ		
-	5.1 คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเป็นอย่างดี 5.2 เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	5.1 คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเป็นอย่างดี 5.2 เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ตาราง 10 (ต่อ)

การศึกษาเอกสาร	การศึกษา Best practice	ร่างรูปแบบ
-	5.3 มีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ P D C A อย่างต่อเนื่อง	5.3 มีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ P D C A อย่างต่อเนื่อง

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากระยะที่ 2 ตอนที่ 1 มาสังเคราะห์ได้ร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ซึ่งมีส่วนประกอบของเนื้อหาแบบตามกรอบแนวคิด ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ มีรายละเอียด ดังนี้

(ฉบับร่าง)

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์

1. หลักการ

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีหลักการ ดังนี้

- 1.1 เป็นรูปแบบที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารแบบมีส่วนร่วม
- 1.2 เป็นพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามบริบทสถานศึกษา
- 1.3 เป็นการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

2. วัตถุประสงค์

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 2.1 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจการบริหารแบบมีส่วนร่วม
- 2.2 เพื่อเสริมสร้างการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2.3 เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

- 1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการวางแผนเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน
- 1.2 กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ
- 1.3 ร่วมกันวางแผนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
- 1.4 ร่วมกันตรวจสอบการวางแผนและประเมินความเป็นไปได้
- 1.5 ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

1.6 ร่วมกันปรับปรุงการวางแผนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการ คำนึงถึงความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการ

2.3 ร่วมกันระดมทรัพยากรในการบริหารร่วมกัน และสร้างความร่วมมือด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพบริบท

2.4 ร่วมกันประสานงานในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ

2.5 ร่วมกันสร้างบรรยากาศกัลยาณมิตรในการดำเนินการ

2.6 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้

2.7 บูรณาการใช้เทคโนโลยีในการปรับปรุงการปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์

3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

3.1 ร่วมกันวางแผนการจัดสรรผลประโยชน์ให้เกิดความยุติธรรม

3.2 ร่วมรับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์

3.3 ร่วมรับผิดชอบทั้งทางบวกและทางลบจากการบริหารงาน

3.4 ร่วมกันในการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

3.5 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ การบริหารผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์

3.6 ปรับปรุงการจัดสรรผลประโยชน์ให้ครอบคลุมและเกิดความเป็นธรรมที่สุด

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

4.1 เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวางแผนกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการประเมินผล จากบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

4.2 ใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม

4.3 ร่วมกันเสนอแนะแนวทางลดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ

4.4 ร่วมกันตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์

4.5 นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกัน

ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ

3.1 การวางแผน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน

3.2 การปฏิบัติตามแผน ทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินโครงการ กิจกรรมการตามแผนที่วางไว้

3.3 การตรวจสอบ ทุกฝ่ายร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ และเสนอแนะวิธีพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม

3.4 การปรับปรุงพัฒนา ทุกฝ่ายร่วมกันนำข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน

4.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจการพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

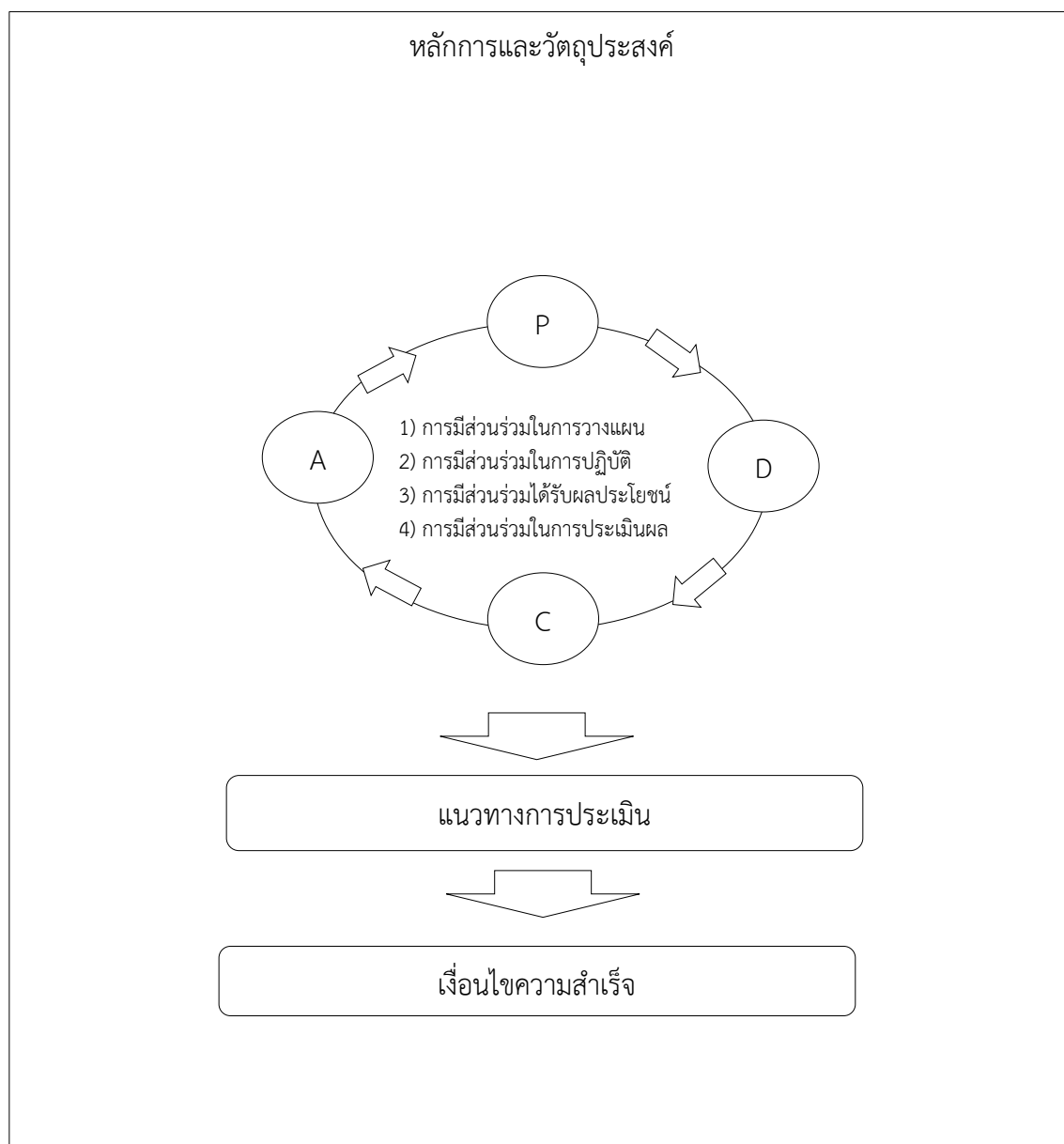
4.2 ประเมินสภาพการพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

4.3 ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

ส่วนที่ 5 เจ็อนไขความสำเร็จ

- 5.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเป็นอย่างดี
- 5.2 เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5.3 มีการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ P D C A อย่างต่อเนื่อง

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร (ฉบับร่าง) ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร (ฉบับร่าง)

ตอนที่ 2.2 ผลการตรวจสอบยืนยันรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

การตรวจสอบยืนยันร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน (ตั้งภาคผนวก ก) ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2564 เวลา 09.30 น.-12.00 น. ณ ห้องประชุม ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร และ ผ่านระบบ zoom มีข้อเสนอแนะ ดังตาราง 11

ตาราง 11 ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

โครงสร้างของรูปแบบ	ร่างรูปแบบ	ประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอแนะ
ส่วนที่ 1 หลักการและ วัตถุประสงค์ 1. หลักการ	1.1 เป็นรูปแบบที่ช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพในการบริหารแบบ มีส่วนร่วม 1.2 เป็นพัฒนาการบริหารแบบ มีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาตาม บริบทสถานศึกษา 1.3 เป็นการพัฒนาการบริหาร แบบมีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล	ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะใน ด้านหลักการ ดังนี้ ข้อ 1.1 เพิ่มคำว่า “การบริหาร สถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม” จึงสรุปหลักการได้ดังนี้ 1.1 เป็นรูปแบบที่ช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพในการบริหาร สถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม 1.2 เป็นพัฒนาการบริหารแบบ มีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาตาม บริบทสถานศึกษา 1.3 เป็นการพัฒนาการบริหาร แบบมีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล
2. วัตถุประสงค์	2.1 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความ เข้าใจการบริหารแบบมีส่วนร่วม 2.2 เพื่อเสริมสร้างการบริหาร แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา 2.3 เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อ การบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะใน ด้านวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1. ปรับข้อความให้สอดคล้อง กับหลักการ 2. ทุกข้อให้เพิ่มคำว่า “การ บริหารสถานศึกษา” จึงสรุปด้านวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

ตาราง 11 (ต่อ)

โครงสร้างของรูปแบบ	ร่างรูปแบบ	ประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอแนะ
		<p>2.1 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม</p> <p>2.2 เพื่อเสริมสร้างการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา</p> <p>2.3 เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา</p>
ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ	<p>1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน</p> <p>1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการวางแผนเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน</p> <p>1.2 กำหนดวัตถุประสงค์เพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ</p> <p>1.3 ร่วมกันวางแผนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์</p> <p>1.4 ร่วมกันตรวจสอบการวางแผนและประเมินความเป็นไปได้</p> <p>1.5 ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ</p> <p>1.6 ร่วมกันปรับปรุงการวางแผนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะวิธีดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ดังนี้</p> <p>1. ข้อ 1.2 เพิ่มคำว่า “กำหนดวัตถุประสงค์การบริหารสถานศึกษา...”</p> <p>2. นำข้อ 1.5 สลับข้อกับข้อ 1.4</p> <p>3. ข้อ 1.6 เปลี่ยนจาก “เทคโนโลยีสารสนเทศ” เป็น “เทคโนโลยีที่ทันสมัย” จึงสรุปด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ได้ดังนี้</p> <p>1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการวางแผนเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน</p> <p>1.2 กำหนดวัตถุประสงค์การบริหารสถานศึกษาเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ</p> <p>1.3 ร่วมกันวางแผนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

โครงสร้างของรูปแบบ	ร่างรูปแบบ	ประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอแนะ
		1.4 ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ ในทางปฏิบัติ 1.5 ร่วมกันตรวจสอบการ วางแผนและประเมินความ เป็นไปได้ 1.6 ร่วมกันปรับปรุงการ วางแผนให้สอดคล้องกับการ เปลี่ยนแปลงโดยใช้เทคโนโลยีที่ ทันสมัย
	2. ด้านการมีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติ 2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการใน การดำเนินการ คำนึงถึงความรู้ ความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้การดำเนินการเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ 2.2 ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือ โครงการ 2.3 ร่วมกันระดมทรัพยากรใน การบริหารร่วมกัน และสร้าง ความร่วมมือด้วยวิธีการที่ หลากหลายตามสภาพบริบท 2.4 ร่วมกันประสานงานในการ ดำเนินงานด้านต่าง ๆ 2.5 ร่วมกันสร้างบรรยากาศ กัลยาณมิตรในการดำเนินการ 2.6 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ การปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้ ร่วมกันกำหนดไว้	ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะ วิธีดำเนินการด้านการมีส่วน ร่วมในการปฏิบัติ ดังนี้ 1. ข้อ 2.2 เพิ่มคำว่า “โครงการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา” 2. ข้อ 2.3 รวมกับข้อ 2.4 3. ข้อ 2.7 เพิ่มคำว่า “...ใช้ เทคโนโลยีที่ทันสมัย...” จึงสรุป ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ได้ดังนี้ 2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการใน การดำเนินการ คำนึงถึงความรู้ ความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้การดำเนินการเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ 2.2 ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือ โครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา 2.3 ร่วมกันประสานความ ร่วมมือและระดมทรัพยากรด้วย วิธีการที่หลากหลายตามบริบท อย่างสร้างสรรค์

ตาราง 11 (ต่อ)

โครงสร้างของรูปแบบ	ร่างรูปแบบ	ประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอแนะ
	2.7 บูรณาการใช้เทคโนโลยีในการปรับปรุงการปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์	2.4 ร่วมกันสร้างบรรยากาศ กัลยาณมิตรในการดำเนินการ 2.5 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ การปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้ ร่วมกันกำหนดไว้ 2.6 บูรณาการใช้เทคโนโลยีที่ ทันสมัยปรับปรุงการปฏิบัติ
	3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับ ผลประโยชน์ 3.1 ร่วมกันวางแผนการจัดสรร ผลประโยชน์ให้เกิดความ ยุติธรรม 3.2 ร่วมรับผลประโยชน์ ใน ส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ 3.3 ร่วมรับผิดชอบทั้งทางบวก และทางลบจากการบริหารงาน 3.4 ร่วมกันในการจัดสรร ผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม 3.5 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ การบริหารผลประโยชน์ที่ เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์ 3.6 ปรับปรุงการจัดสรร ผลประโยชน์ให้ครอบคลุมและ เกิดความเป็นธรรมที่สุด	ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะ วิธีดำเนินการด้านการมีส่วนร่วม ร่วมได้รับผลประโยชน์ ดังนี้ ข้อ 3.2 รวมกับข้อ 3.3 ปรับ ข้อความ เป็น “ร่วมรับ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นด้วยความ รับผิดชอบ” จึงสรุปด้านการมีส่วนร่วมได้รับ ผลประโยชน์ ได้ดังนี้ 3.1 ร่วมกันวางแผนการจัดสรร ผลประโยชน์ให้เกิดความ ยุติธรรม 3.2 ร่วมรับผลประโยชน์ที่ เกิดขึ้นด้วยความรับผิดชอบ 3.3 ร่วมกันในการจัดสรร ผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม 3.4 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ การบริหารผลประโยชน์ที่ เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์ 3.5 ปรับปรุงการจัดสรร ผลประโยชน์ให้ครอบคลุมและ เกิดความเป็นธรรมที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

โครงสร้างของรูปแบบ	ร่างรูปแบบ	ประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอแนะ
	<p>4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล</p> <p>4.1 เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวางแผนกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการประเมินผลจากบริหารงานแบบมีส่วนร่วม</p> <p>4.2 ใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม</p> <p>4.3 ร่วมกันเสนอแนะแนวทางลดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ</p> <p>4.4 ร่วมกันตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์</p> <p>4.5 นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกัน</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิมีข้อเสนอแนะวิธีดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ดังนี้</p> <p>1. ข้อ 4.4 เพิ่มคำว่า “...การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม...”</p> <p>2. ข้อ 4.5 เพิ่มคำว่า “...โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย”</p> <p>จึงสรุปด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ได้ดังนี้</p> <p>4.1 เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวางแผนกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการประเมินผลจากบริหารงานแบบมีส่วนร่วม</p> <p>4.2 ใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม</p> <p>4.3 ร่วมกันเสนอแนะแนวทางลดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ</p> <p>4.4 ร่วมกันตรวจสอบผลสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมตามวัตถุประสงค์</p> <p>4.5 นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกันโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

โครงสร้างของรูปแบบ	ร่างรูปแบบ	ประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอแนะ
ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ	<p>3.1 การวางแผน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน</p> <p>3.2 การปฏิบัติตามแผน ทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินโครงการกิจกรรมการตามแผนที่วางไว้</p> <p>3.3 การตรวจสอบ ทุกฝ่ายร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ และเสนอแนะวิธีพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม</p> <p>3.4 การปรับปรุงพัฒนา ทุกฝ่ายร่วมกันนำข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม</p>	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้
ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน	<p>4.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจ การพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม</p> <p>4.2 ประเมินสภาพการ พัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม</p> <p>4.3 ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม</p>	<p>ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เพิ่มข้อความ “การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา” จึงสรุปส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน ได้ดังนี้</p> <p>4.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจ การพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา</p> <p>4.2 ประเมินสภาพการ พัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

โครงสร้างของรูปแบบ	ร่างรูปแบบ	ประเด็นที่ผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอแนะ
		4.3 ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ	5.1 คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานให้ความร่วมมือกับ สถานศึกษาเป็นอย่างดี 5.2 เกิดเครือข่ายความร่วมมือ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5.3 มีการดำเนินงานตามวงจร คุณภาพ P D C A อย่าง ต่อเนื่อง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ปรับ ข้อความในข้อ 5.3 เป็น “บริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาตามวงจรคุณภาพเดม มิ่งอย่างต่อเนื่อง” จึงสรุป ส่วน ที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้ 5.1 คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานให้ความร่วมมือกับ สถานศึกษาเป็นอย่างดี 5.2 เกิดเครือข่ายความร่วมมือ ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5.3 บริหารสถานศึกษาแบบมี ส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาตามวงจรคุณภาพเดม มิ่งอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้นำวงจรคุณภาพเดมมิ่ง PDCA มาใช้ในการขับเคลื่อนในส่วนการดำเนินการทุกด้านและทำภาพประกอบให้เห็นวงจรอย่างชัดเจน
2. ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมินให้ผู้วิจัยทำตารางแสดงวิธีการ เครื่องมือ เกณฑ์การประเมินที่วัดความสำเร็จให้ชัดเจน
3. เสนอให้ผู้วิจัยสร้างคู่มือรูปแบบมาใช้ในการทดลองใช้รูปแบบ และสร้างนิยาม การบริหารแบบมีส่วนร่วมให้ชัดเจน

ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้รูปแบบฯ ฉบับปรับปรุง ดังนี้

(ฉบับปรับปรุง)

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์

1. หลักการ

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีหลักการ ดังนี้

- 1.1 เป็นรูปแบบที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม
- 1.2 เป็นพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามบริบทสถานศึกษา
- 1.3 เป็นการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

2. วัตถุประสงค์

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 2.1 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม
- 2.2 เพื่อเสริมสร้างการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2.3 เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

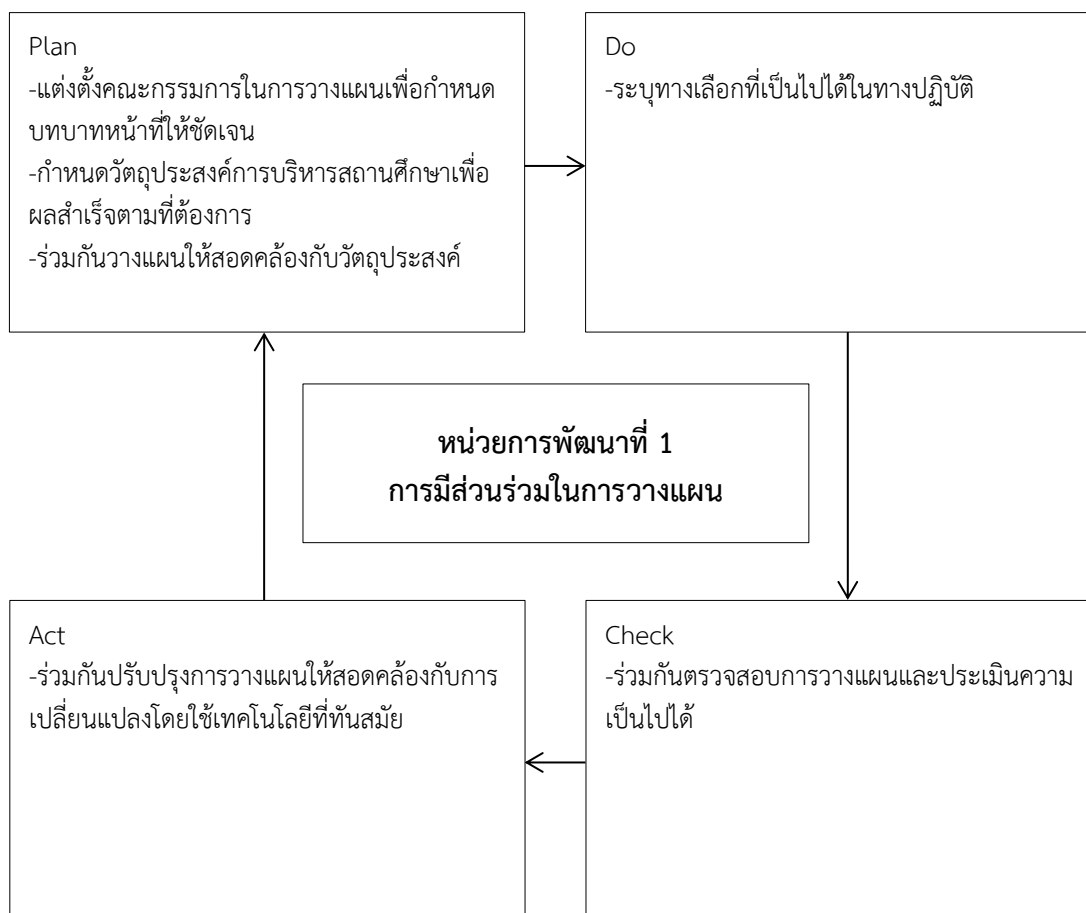
ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีวิธีดำเนินการประกอบด้วย 4 หน่วยการพัฒนา ดังนี้

หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน

- 1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการวางแผนเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน (P)
- 1.2 กำหนดวัตถุประสงค์การบริหารสถานศึกษาเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ (P)
- 1.3 ร่วมกันวางแผนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (P)
- 1.4 ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ (D)
- 1.5 ร่วมกันตรวจสอบการวางแผนและประเมินความเป็นไปได้ (C)
- 1.6 ร่วมกันปรับปรุงการวางแผนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย (A)

หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ดังภาพประกอบ 4

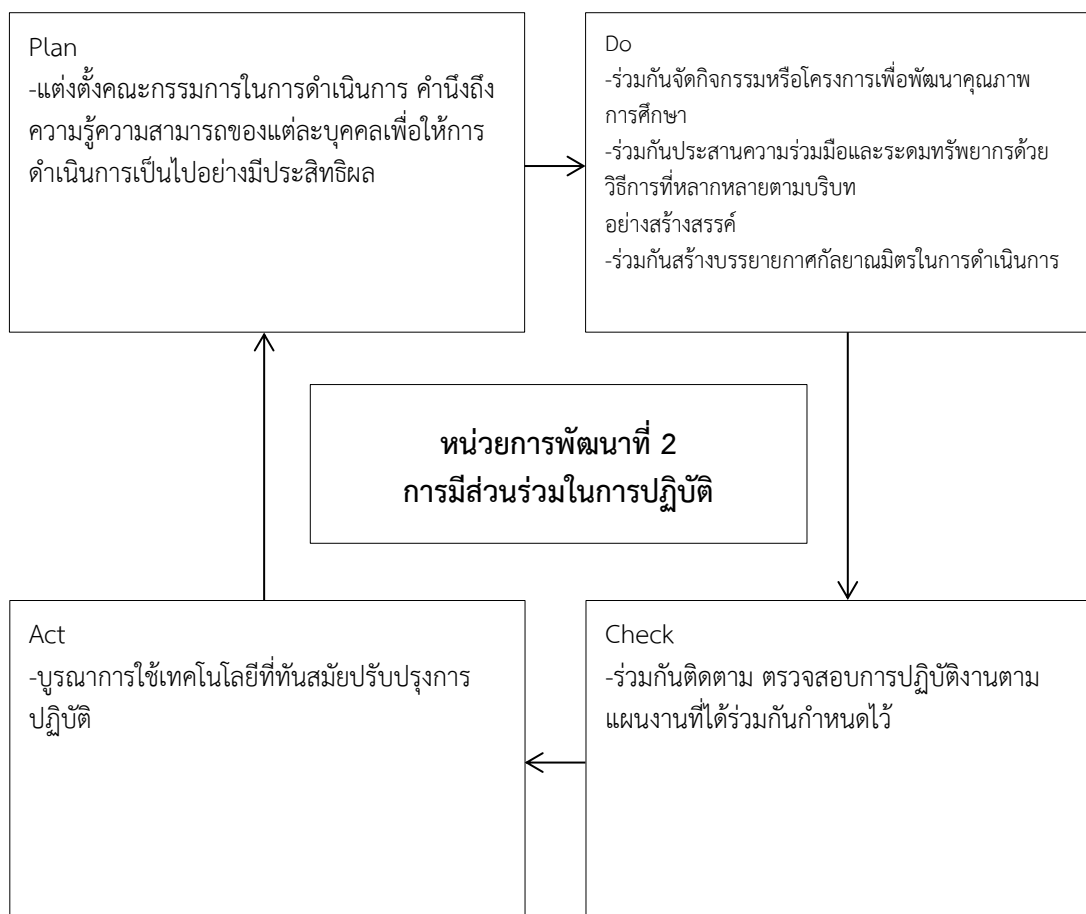

ภาพประกอบ 4 หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA

หน่วยการพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

- 2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการ คำนึงถึงความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (P)
- 2.2 ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (D)
- 2.3 ร่วมกันประสานความร่วมมือและระดมทรัพยากรด้วยวิธีการที่หลากหลายตามบริบทอย่างสร้างสรรค์ (D)
- 2.4 ร่วมกันสร้างบรรยากาศกัลยาณมิตรในการดำเนินการ (D)
- 2.5 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ (C)
- 2.6 บูรณาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยปรับปรุงการปฏิบัติ (A)

หน่วยการพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ดังภาพประกอบ 5

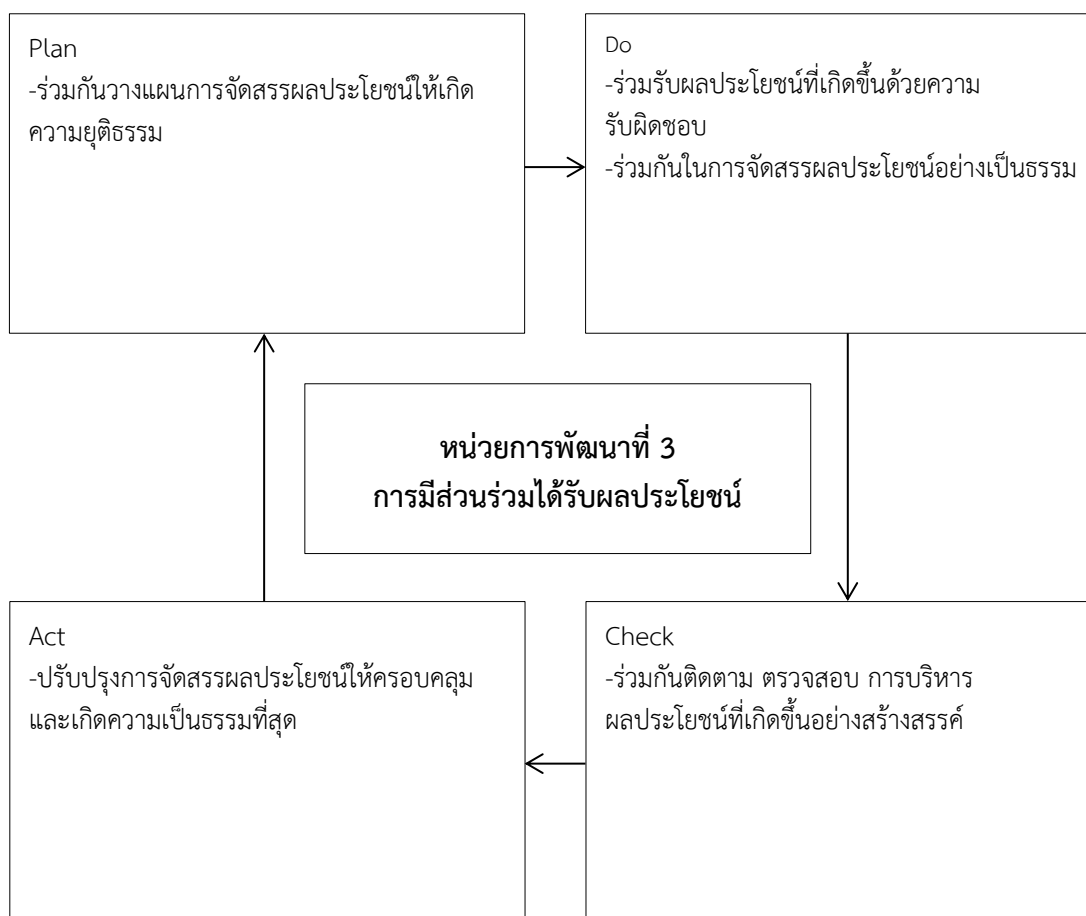

ภาพประกอบ 5 หน่วยการพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA

หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

- 3.1 ร่วมกันวางแผนการจัดสรรผลประโยชน์ให้เกิดความยุติธรรม (P)
- 3.2 ร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นด้วยความรับผิดชอบ (D)
- 3.3 ร่วมกันในการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม (D)
- 3.4 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ การบริหารผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์ (C)
- 3.5 ปรับปรุงการจัดสรรผลประโยชน์ให้ครอบคลุมและเกิดความเป็นธรรมที่สุด (A)

หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA

หน่วยการพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

4.1 เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวางแผนกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการประเมินผลจากบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (P)

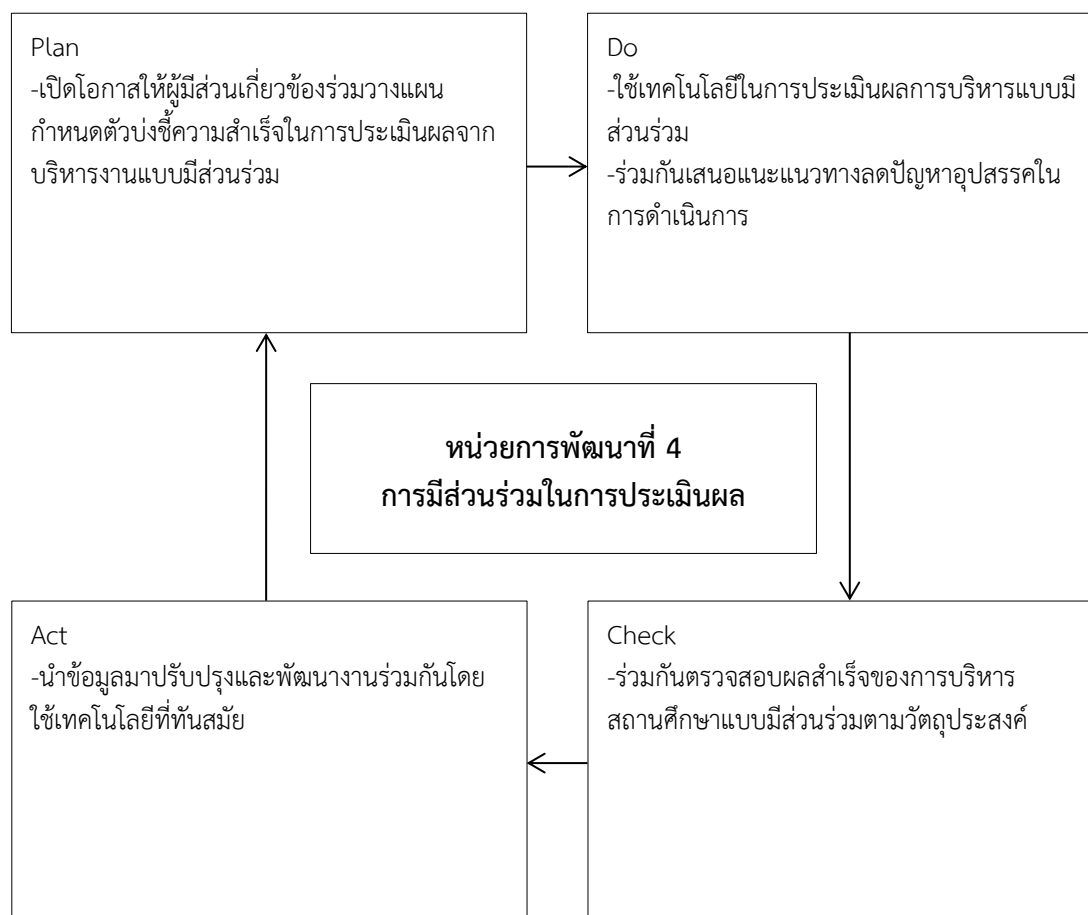
4.2 ใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม (D)

4.3 ร่วมกันเสนอแนะแนวทางลดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ (D)

4.4 ร่วมกันตรวจสอบผลสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมตามวัตถุประสงค์ (C)

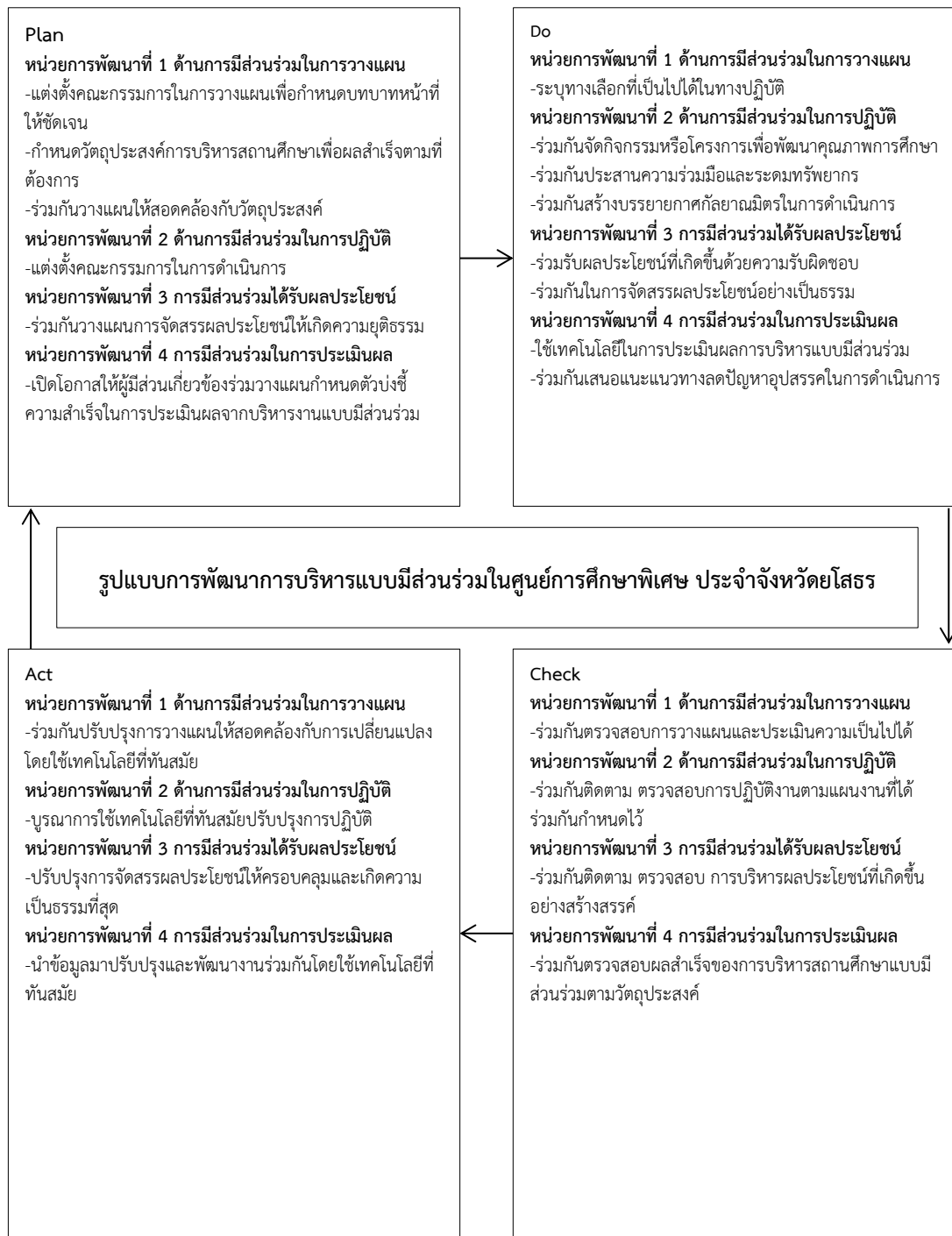
4.5 นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกันโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย (A)

หน่วยการพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ดังภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 หน่วยการพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร
ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ดังภาพประกอบ 8

ภาพประกอบ 8 รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธรตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA

ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ให้ประสบความสำเร็จขับเคลื่อนโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง PDCA ประกอบด้วย

- 3.1 การวางแผน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน
- 3.2 การปฏิบัติตามแผน ทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินโครงการ กิจกรรมการตามแผนที่วางไว้
- 3.3 การตรวจสอบ ทุกฝ่ายร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ และเสนอแนะวิธีพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม
- 3.4 การปรับปรุงพัฒนา ทุกฝ่ายร่วมกันนำข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน

- 4.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 4.2 ประเมินสภาพการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 4.3 ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

แนวทางการประเมินตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดังตาราง 12

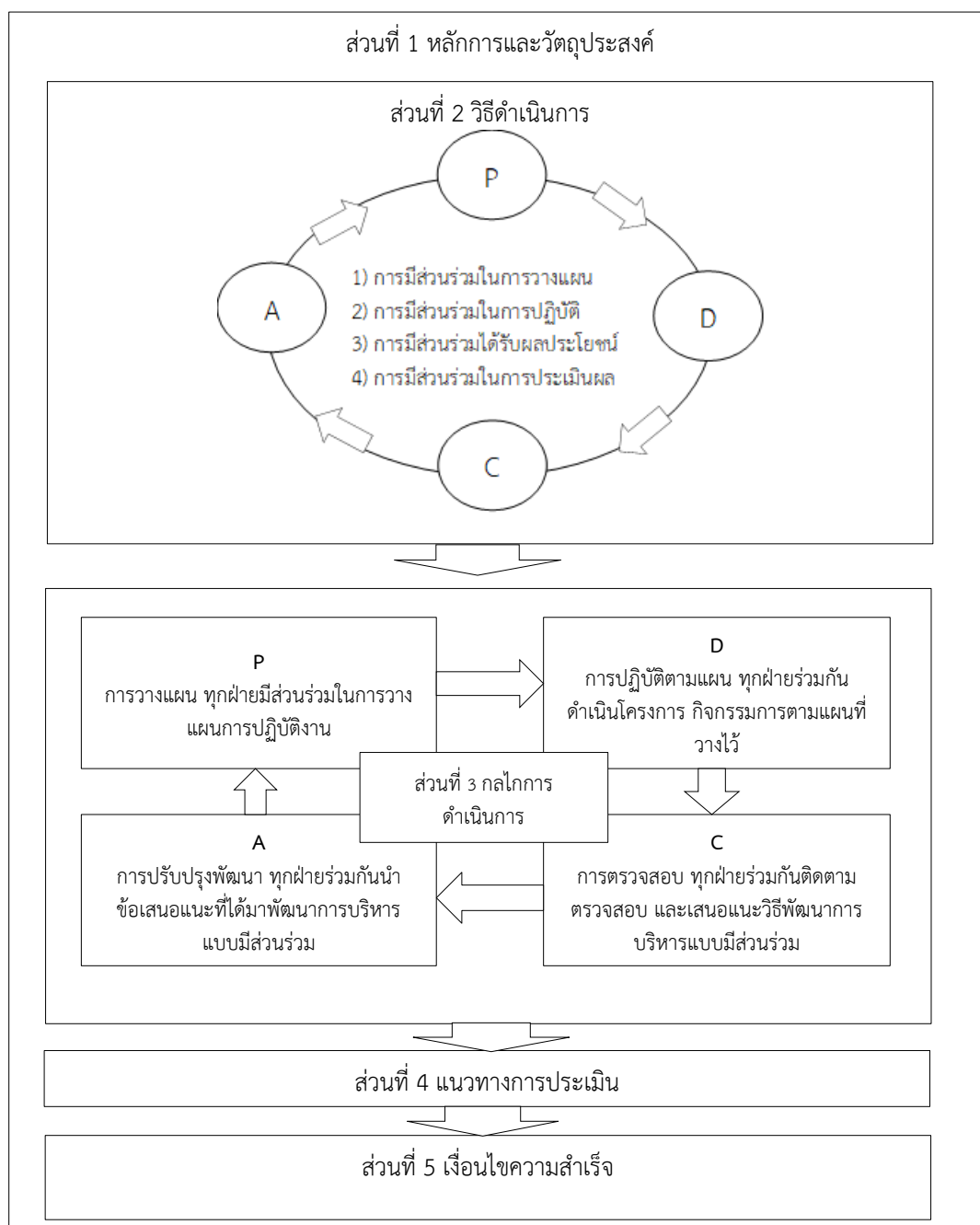
ตาราง 12 การประเมินผล ตัวชี้วัดความสำเร็จ วิธีการประเมิน และเครื่องมือที่ใช้

การประเมินผล	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
1. การประเมินผลความรู้ความเข้าใจ	ร้อยละ 80 ของร่วมพัฒนา หลังการพัฒนามีความรู้ความเข้าใจ สูงขึ้นก่อนการพัฒนา	ทดสอบ	แบบทดสอบ
2. การประเมินสภาพการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ร้อยละ 80 ของร่วมพัฒนา หลังการพัฒนามีสภาพตามรูปแบบฯ สูงขึ้นก่อนการพัฒนา	-นิเทศ/เสวนา สะท้อนผล -ประเมินตาม รายการ	แบบสอบถาม เพื่อประเมิน สภาพฯ
3. การประเมินความพึงพอใจการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ร้อยละ 80 ของร่วมพัฒนา มี ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากขึ้นไป	ประเมินตาม รายการ	แบบสอบถาม เพื่อประเมิน ความพึงพอใจ

ส่วนที่ 5 เจ็อนไขความสำเร็จ

- 5.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเป็นอย่างดี
- 5.2 เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5.3 บริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวงจรคุณภาพเดมมิ่งอย่างต่อเนื่อง

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร (ฉบับปรับปรุง) ดังภาพประกอบ 9

ภาพประกอบ 9 รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร (ฉบับปรับปรุง)

ตอนที่ 2.3 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ไปปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร แล้วดำเนินการให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ประเมินรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยมีประเด็นสำคัญสำหรับใช้ในการประเมิน คือ ความเป็นไปได้ ดังตาราง 13

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

รายการ	ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์			
1. หลักการ			
1.1 เป็นรูปแบบที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม	4.73	0.51	มากที่สุด
1.2 เป็นพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามบริบทสถานศึกษา	4.54	0.51	มากที่สุด
1.3 เป็นการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล	4.64	0.50	มากที่สุด
รวม	4.64	0.51	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์			
2.1 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม	4.64	0.51	มากที่สุด
2.2 เพื่อเสริมสร้างการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.64	0.51	มากที่สุด
2.3 เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.73	0.51	มากที่สุด
รวม	4.67	0.51	มากที่สุด
รวมส่วนที่ 1	4.65	0.51	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ			
หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน			
1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการวางแผนเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน	4.61	0.5	มากที่สุด
1.2 กำหนดวัตถุประสงค์การบริหารสถานศึกษาเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ	4.64	0.5	มากที่สุด
1.3 ร่วมกันวางแผนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.73	0.51	มากที่สุด
1.4 ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	4.54	0.51	มากที่สุด
1.5 ร่วมกันตรวจสอบการวางแผนและประเมินความเป็นไปได้	4.64	0.5	มากที่สุด
1.6 ร่วมกันปรับปรุงการวางแผนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย	4.54	0.51	มากที่สุด
รวม	4.62	0.51	มากที่สุด
หน่วยการพัฒนาที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ			
2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการ คำนึงถึงความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคลเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	4.73	0.51	มากที่สุด
2.2 ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.54	0.51	มากที่สุด
2.3 ร่วมกันประสานความร่วมมือและระดมทรัพยากรด้วยวิธีการที่หลากหลายตามบริบทอย่างสร้างสรรค์	4.64	0.50	มากที่สุด
2.4 ร่วมกันสร้างบรรยากาศกัลยาณมิตรในการดำเนินการ	4.61	0.50	มากที่สุด
2.5 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้	4.64	0.50	มากที่สุด
2.6 บูรณาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยปรับปรุงการปฏิบัติ	4.73	0.51	มากที่สุด
รวม	4.65	0.51	มากที่สุด
หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์			
3.1 ร่วมกันวางแผนการจัดสรรผลประโยชน์ให้เกิดความยุติธรรม	4.64	0.50	มากที่สุด
3.2 ร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นด้วยความรับผิดชอบ	4.54	0.51	มากที่สุด
3.3 ร่วมกันในการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม	4.73	0.51	มากที่สุด
3.4 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ การบริหารผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์	4.54	0.51	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.5 ปรับปรุงการจัดสรรผลประโยชน์ให้ครอบคลุมและเกิดความ เป็นธรรมที่สุด	4.54	0.51	มากที่สุด
รวม	4.60	0.51	มากที่สุด
หน่วยการพัฒนาคี่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล			
4.1 เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวางแผนกำหนดตัวบ่งชี้ ความสำเร็จในการประเมินผลจากบริหารงานแบบมีส่วนร่วม	4.54	0.51	มากที่สุด
4.2 ใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.64	0.50	มากที่สุด
4.3 ร่วมกันเสนอแนะแนวทางลดปัญหาอุปสรรคในการ ดำเนินการ	4.54	0.51	มากที่สุด
4.4 ร่วมกันตรวจสอบผลสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาแบบมี ส่วนร่วมตามวัตถุประสงค์	4.64	0.50	มากที่สุด
4.5 นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาางานร่วมกันโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย	4.61	0.50	มากที่สุด
รวม	4.59	0.50	มากที่สุด
รวมส่วนที่ 2	4.61	0.51	มากที่สุด
ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ			
3.1 การวางแผน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน	4.61	0.50	มากที่สุด
3.2 การปฏิบัติตามแผน ทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินโครงการ กิจกรรม การตามแผนที่วางไว้	4.64	0.50	มากที่สุด
3.3 การตรวจสอบ ทุกฝ่ายร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ และ เสนอแนะวิธีพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.54	0.51	มากที่สุด
3.4 การปรับปรุงพัฒนา ทุกฝ่ายร่วมกันนำข้อเสนอแนะที่ได้มา พัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.73	0.51	มากที่สุด
รวมส่วนที่ 3	4.63	0.51	มากที่สุด
ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน			
4.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจการพัฒนาการบริหารสถานศึกษา แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.64	0.51	มากที่สุด
4.2 ประเมินสภาพการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วน ร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.64	0.51	มากที่สุด
4.3 ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการบริหารสถานศึกษา แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.73	0.51	มากที่สุด
รวมส่วนที่ 4	4.67	0.51	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการ	ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ส่วนที่ 5 เจื่อนไขความสำเร็จ			
5.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเป็นอย่างดี	4.61	0.50	มากที่สุด
5.2 เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.64	0.50	มากที่สุด
5.3 บริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวงจรคุณภาพเดมมิ่งอย่างต่อเนื่อง	4.54	0.51	มากที่สุด
รวมส่วนที่ 5	4.60	0.50	มากที่สุด
โดยรวม	4.63	0.51	มากที่สุด

จากตาราง 13 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.51) พิจารณารายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกส่วน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ คือ ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.51) ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.65$ S.D. = 0.51) ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.51) ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.51) และส่วนที่ 5 เจื่อนไขความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบที่ได้พัฒนาจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) นำไปสร้างคู่มือรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร สำหรับนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายในระยะที่ 3 ต่อไป

ระยะที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร วิธีการดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 3.1 ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจ ก่อน-หลัง การพัฒนา ดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อมสำหรับการพัฒนา

1.1 ประชุมผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่าย เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ ความสำคัญ ประโยชน์และความจำเป็นที่นำรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มาใช้

1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.3 คณะกรรมการดำเนินการจัดเตรียมการประชุมเชิงปฏิบัติการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการดำเนินการดังนี้

1) เชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถและประสบผลสำเร็จด้านบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับระดับชาติ

2) ผู้วิจัยเชิญชวนครูและบุคลากรทางการศึกษาในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร เข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมายตอบรับเข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีผู้ตอบรับเข้าร่วมพัฒนา จำนวน 22 คน

2. ชั้นพัฒนาตามรูปแบบ

2.1 การศึกษาด้วยตัวเอง ผู้วิจัยนำเอกสารที่ได้พัฒนาขึ้น ให้กลุ่มเป้าหมายศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ประกอบ กำหนดระยะเวลาภายใน 12 ชั่วโมง โดยมอบภาระงานให้ส่งสรุปบทเรียนที่ได้ศึกษาเอกสาร จำนวน 4 หน้า ส่งในวันสุดท้ายของการเข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ ความสำคัญ ประโยชน์และความจำเป็นที่นำเอารูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มาใช้ จำนวน 3 วัน 18 ชั่วโมง มีการประเมินสภาพการดำเนินการก่อนการพัฒนา และในรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการด้วยการบรรยาย การสาธิต การลงมือปฏิบัติ การนำเสนอผลงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสรุปอภิปรายผลโดยคณะวิทยากร มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 การลงทะเบียน ปฐมนิเทศกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 22 คน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียด ขั้นตอนการพัฒนาและความสำคัญจำเป็นของการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

2.2.2 การประเมินสภาพการดำเนินการก่อนการพัฒนา ด้วยแบบสอบถามสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยผู้รับการพัฒนาทำแบบสอบถามก่อนเริ่มการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2.3 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ ความสำคัญ ประโยชน์และความจำเป็นที่นำเอารูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มาใช้ จำนวน 3 วัน ในรูปแบบการบรรยาย การสาธิต การลงมือปฏิบัติ การนำเสนอผลงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสรุปอภิปรายผล โดยคณะวิทยากร เมื่อวันที่ วันที่ 10-12 พฤษภาคม 2565 ณ ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

2.2.4 การประเมินความรู้ความเข้าใจหลังการพัฒนา (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ แบบทดสอบเป็นชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนการพัฒนา (Pre-test)

2.3 การศึกษาดูงาน สถานศึกษาที่มีผลสำเร็จในการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำนวน 1 วัน 6 ชั่วโมง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและทักษะประสบการณ์การพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยการเลือกแบบเจาะจง คือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดอุบลราชธานี

2.4 การบูรณาการแบบสอดแทรกการปฏิบัติงาน จำนวน 84 ชั่วโมง (ผู้วิจัยกำหนดไว้ในตอนที่ 3.2) ประกอบด้วย การวางแผน การพัฒนาการปฏิบัติงาน การนิเทศติดตาม และการประเมินผล การปฏิบัติงาน ดังนี้

2.4.1 เรียนรู้ตามสภาพจริง โดยผู้เข้ารับการพัฒนาศึกษาปฏิบัติการณ์ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ที่ตนเองปฏิบัติหน้าที่

2.4.2 หลังสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติ ผู้เข้ารับการพัฒนาร่วมกันสะท้อนผลการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

2.4.3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงาน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติของผู้ที่เข้ารับการพัฒนาศึกษาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

3.3 ชั้นประเมินผล

3.3.1 คณะกรรมการนิเทศตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน นิเทศ กำกับ และติดตามการปฏิบัติงาน

3.3.2 คณะกรรมการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแบบประเมิน

3.3.3 คณะกรรมการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร รายงานความก้าวหน้าต่อผู้บริหารทุกสัปดาห์

3.4 ชั้นปรับปรุงพัฒนา

3.4.1 คณะกรรมการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร นำผลจากการประเมินผลจากการปฏิบัติงานไปปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมการปฏิบัติงานและจัดทำเอกสารประกอบการปฏิบัติงาน

3.4.2 คณะกรรมการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร สรุปผลการดำเนินการให้ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบต่อไป

3.4.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร นำผลการประเมินและข้อมูลย้อนกลับไปพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจ ก่อน - หลัง การพัฒนา ผลการประเมินความรู้ความเข้าใจ ก่อน - หลัง การพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดังตาราง 14

ตาราง 14 ผลการวัดความรู้ความเข้าใจก่อน-หลังการพัฒนา

คนที่ (10)	ก่อนพัฒนา (20)	ร้อยละ	หลังพัฒนา (20)	ร้อยละ
1	10	50.00	19	95.00
2	7	35.00	18	90.00
3	6	30.00	17	85.00
4	8	40.00	17	85.00
5	8	40.00	19	95.00
6	8	40.00	19	95.00
7	11	55.00	20	100.00
8	10	50.00	20	100.00
9	9	45.00	20	100.00
10	8	40.00	18	90.00
\bar{X}	8.50	42.50	18.00	93.50
S.D.	1.51	7.55	1.16	5.80

จากตาราง 14 กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ มีคะแนนประเมินความรู้ก่อนการเข้าร่วมพัฒนา เฉลี่ย 8.50 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 42.50 และมีคะแนนประเมินความรู้หลังการเข้าร่วมพัฒนา เฉลี่ย 18.00 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.50 สรุปได้ว่า คะแนนประเมินความรู้หลังการเข้าร่วมพัฒนา สูงกว่าคะแนนประเมินความรู้ก่อนการเข้าร่วมพัฒนา

ตอนที่ 3.2 ผลการประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ผลการประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดังตาราง 15-19

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประเมินสภาพการดำเนินการก่อนและหลังการพัฒนา โดยรวมรายด้าน

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	ก่อนการพัฒนา			หลังการพัฒนา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน	3.33	0.52	ปานกลาง	4.54	0.51	มากที่สุด

ตาราง 15 (ต่อ)

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	ก่อนการพัฒนา			หลังการพัฒนา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
หน่วยการพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	3.41	0.52	ปานกลาง	4.55	0.51	มากที่สุด
หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์	3.38	0.53	ปานกลาง	4.56	0.50	มากที่สุด
หน่วยการพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.34	0.52	ปานกลาง	4.57	0.50	มากที่สุด
โดยรวม	3.37	0.52	ปานกลาง	4.55	0.51	มากที่สุด

จากตาราง 15 ผลการประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ก่อนและหลังการพัฒนา โดยรวมรายด้าน ก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.52) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.51) สรุปได้ว่า สภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการประเมินสภาพการดำเนินการ ก่อนและหลัง การพัฒนา หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน

หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน	ก่อนการพัฒนา			หลังการพัฒนา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการวางแผนเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน	3.25	0.52	ปานกลาง	4.54	0.51	มากที่สุด
1.2 กำหนดวัตถุประสงค์การบริหารสถานศึกษาเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ	3.22	0.55	ปานกลาง	4.56	0.50	มากที่สุด
1.3 ร่วมกันวางแผนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	3.37	0.52	ปานกลาง	4.54	0.51	มากที่สุด
1.4 ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ	3.45	0.55	ปานกลาง	4.52	0.52	มากที่สุด
1.5 ร่วมกันตรวจสอบการวางแผนและประเมินความเป็นไปได้	3.48	0.49	ปานกลาง	4.52	0.52	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน	ก่อนการพัฒนา			หลังการพัฒนา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.6 ร่วมกันปรับปรุงการวางแผนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย	3.23	0.51	ปานกลาง	4.55	0.50	มากที่สุด
โดยรวม	3.33	0.52	ปานกลาง	4.54	0.51	มากที่สุด

จากตาราง 16 ผลการประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ก่อนและหลังการพัฒนา หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน ก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.52) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.51)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสภาพการดำเนินการ ก่อนและหลังการพัฒนา หน่วยการพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

หน่วยการพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	ก่อนการพัฒนา			หลังการพัฒนา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการ คำนึงถึงความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคลเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	3.33	0.53	ปานกลาง	4.56	0.50	มากที่สุด
2.2 ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.39	0.52	ปานกลาง	4.55	0.51	มากที่สุด
2.3 ร่วมกันประสานความร่วมมือและระดมทรัพยากรด้วยวิธีการที่หลากหลายตามบริบทอย่างสร้างสรรค์	3.29	0.54	ปานกลาง	4.58	0.49	มากที่สุด
2.4 ร่วมกันสร้างบรรยากาศกัลยาณมิตรในการดำเนินการ	3.47	0.51	ปานกลาง	4.53	0.52	มากที่สุด
2.5 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้	3.48	0.50	ปานกลาง	4.52	0.52	มากที่สุด

ตาราง 17 (ต่อ)

หน่วยการพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	ก่อนการพัฒนา			หลังการพัฒนา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2.6 บูรณาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ปรับปรุงการปฏิบัติ	3.48	0.50	ปานกลาง	4.54	0.51	มากที่สุด
โดยรวม	3.41	0.52	ปานกลาง	4.55	0.51	มากที่สุด

จากตาราง 17 ผลการประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ก่อนและหลังการพัฒนา หน่วยการพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ก่อนการพัฒนายู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.52) และหลังการพัฒนายู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.51)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสภาพการดำเนินการ ก่อนและหลังการพัฒนา หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์	ก่อนการพัฒนา			หลังการพัฒนา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.1 ร่วมกันวางแผนการจัดสรร ผลประโยชน์ให้เกิดความยุติธรรม	3.47	0.51	ปานกลาง	4.55	0.51	มากที่สุด
3.2 ร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นด้วย ความรับผิดชอบ	3.39	0.52	ปานกลาง	4.56	0.50	มากที่สุด
3.3 ร่วมกันในการจัดสรรผลประโยชน์ อย่างเป็นธรรม	3.33	0.54	ปานกลาง	4.58	0.49	มากที่สุด
3.4 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ การ บริหารผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่าง สร้างสรรค์	3.47	0.51	ปานกลาง	4.58	0.49	มากที่สุด
3.5 ปรับปรุงการจัดสรรผลประโยชน์ให้ ครอบคลุมและเกิดความเป็นธรรมที่สุด	3.25	0.55	ปานกลาง	4.53	0.52	มากที่สุด
โดยรวม	3.38	0.53	ปานกลาง	4.56	0.50	มากที่สุด

จากตาราง 18 ผลการประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ก่อนและหลังการพัฒนา หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ ก่อนการพัฒนายู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.53) และหลังการพัฒนายู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.50)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสภาพการดำเนินการ ก่อนและหลังการพัฒนา
หน่วยการพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

หน่วยการพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	ก่อนการพัฒนา			หลังการพัฒนา		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4.1 เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วม วางแผนกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จใน การประเมินผลจากบริหารงานแบบมี ส่วนร่วม	3.22	0.53	ปานกลาง	4.59	0.50	มากที่สุด
4.2 ใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการ บริหารแบบมีส่วนร่วม	3.36	0.51	ปานกลาง	4.58	0.50	มากที่สุด
4.3 ร่วมกันเสนอแนะแนวทางลดปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการ	3.29	0.53	ปานกลาง	4.55	0.50	มากที่สุด
4.4 ร่วมกันตรวจสอบผลสำเร็จของการ บริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมตาม วัตถุประสงค์	3.37	0.51	ปานกลาง	4.56	0.50	มากที่สุด
4.5 นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางาน ร่วมกันโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย	3.48	0.50	ปานกลาง	4.57	0.50	มากที่สุด
โดยรวม	3.34	0.52	ปานกลาง	4.57	0.50	มากที่สุด

จากตาราง 19 ผลการประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ก่อนและหลังการพัฒนา หน่วยการพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.52) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.50)

สรุปได้ว่า จากการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร พบว่ากลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ คະแนนประเมินความรู้ หลังการเข้าร่วมพัฒนา สูงกว่าคะแนนประเมินความรู้ก่อนการเข้าร่วมพัฒนา การประเมินสภาพการดำเนินการ หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองใช้แล้วผู้วิจัยจะได้ประเมินความพึงพอใจและประเมินรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ในตอนที่ 3.3 ต่อไป

ตอนที่ 3.3 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร หลังจากที่ถูกกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาและได้รับการนิเทศเรียบร้อยแล้ว ผลการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดังตาราง 20-21

แบบสอบถามความพึงพอใจ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจ

ตาราง 20 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน) n = 22	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	18	81.82
2. ปริญญาโท	4	18.18
3. ปริญญาเอก	-	-
รวม	22	100.00
ประสบการณ์ทำงาน		
1. 1-5 ปี	2	9.09
2. 6-10 ปี	14	63.64
3. 11 ปีขึ้นไป	6	27.27
รวม	22	100.00

จากตาราง 20 มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 จำแนกตามระดับการศึกษาสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 81.82 ระดับปริญญาโท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 63.64 มีประสบการณ์ทำงาน 11 ปี ขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 และประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 ตามลำดับ

แบบสอบถาม ตอนที่ 2 รายการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาระบบการศึกษาระบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาระบบการศึกษาระบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. กระบวนการการพัฒนา			
1.1 กิจกรรมการพัฒนาตามหน่วยการพัฒนาที่มีความเหมาะสม	4.59	0.51	มากที่สุด
1.2 ความเหมาะสมของระยะเวลาการพัฒนา	4.58	0.50	มากที่สุด
1.3 ลำดับขั้นตอนกิจกรรมการพัฒนามีความเหมาะสม	4.60	0.49	มากที่สุด
รวม	4.59	0.50	มากที่สุด
2. วิธีการปฏิบัติตามรูปแบบ			
2.1 หน่วยพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน	4.69	0.50	มากที่สุด
2.2 หน่วยพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	4.78	0.48	มากที่สุด
2.3 หน่วยพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์	4.79	0.48	มากที่สุด
2.4 หน่วยพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.65	0.51	มากที่สุด
รวม	4.73	0.49	มากที่สุด
3. คุณภาพการพัฒนา			
3.1 ท่านได้รับความรู้ แนวคิด ทักษะและประสบการณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.72	0.48	มากที่สุด
3.2 ท่านสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากการพัฒนาตามรูปแบบไปใช้ในการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.70	0.49	มากที่สุด
3.3 ท่านได้รับความรู้ตรงตามความคาดหวัง	4.68	0.50	มากที่สุด
3.4 หลักสูตรการพัฒนาเอื้อต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.65	0.51	มากที่สุด
3.5 ประโยชน์ที่ท่านได้รับจากการพัฒนาตามรูปแบบ	4.79	0.47	มากที่สุด
รวม	4.71	0.49	มากที่สุด
โดยรวม	4.68	0.49	มากที่สุด

จากตาราง 21 ผลการประเมินระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาระบบการศึกษาระบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.49) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านวิธีการปฏิบัติตามรูปแบบ ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.49) ด้านคุณภาพการพัฒนา ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.49) และด้านกระบวนการการพัฒนา ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

ระยะที่ 4 ผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดำเนินการวิจัย ดังนี้

การประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ผู้เข้ารับการพัฒนาหลังจากที่เข้าร่วมพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร จะได้รับการนิเทศแบบมีส่วนร่วมจากวิทยากรร่วมดำเนินการนิเทศติดตามผลการพัฒนาและเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการจัดประชุมเสวนาสะท้อนผล ประเมินการใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2565 ณ ห้องประชุมศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยมีประเด็นการประเมิน คือ ความเหมาะสมและด้านความเป็นประโยชน์ ดังตาราง 22-23

แบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประเมินรูปแบบ

ตาราง 22 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน) n = 22	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	18	81.82
2. ปริญญาโท	4	18.18
3. ปริญญาเอก	-	-
รวม	22	100.00
ประสบการณ์ทำงาน		
1. 1-5 ปี	2	9.09
2. 6-10 ปี	14	63.64
3. 11 ปีขึ้นไป	6	27.27
รวม	22	100.00

จากตาราง 22 มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 จำแนกตามระดับการศึกษาสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 81.82 ระดับปริญญาโท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 18.18 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 63.64 มีประสบการณ์ทำงาน 11 ปี ขึ้นไป จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 และประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 ตามลำดับ

แบบสอบถาม ตอนที่ 2 รายการประเมินความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ของรูปแบบการ
พัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ของรูปแบบ
การพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์						
1. หลักการ						
1.1 หลักการมีความชัดเจนสำหรับการพัฒนา	4.55	0.50	มากที่สุด	4.59	0.50	มากที่สุด
1.2 หลักการมีความเหมาะสมกับการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.51	0.54	มากที่สุด	4.56	0.51	มากที่สุด
รวม	4.53	0.52	มากที่สุด	4.58	0.51	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์						
2.1 มีความชัดเจนในแนวทางการปฏิบัติการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.52	0.51	มากที่สุด	4.54	0.51	มากที่สุด
2.2 สามารถนำปฏิบัติได้จริงตามสภาพบริบท	4.53	0.51	มากที่สุด	4.55	0.51	มากที่สุด
2.3 สอดคล้องกับหลักการของรูปแบบ	4.51	0.53	มากที่สุด	4.59	0.50	มากที่สุด
รวม	4.52	0.52	มากที่สุด	4.56	0.51	มากที่สุด
รวมส่วนที่ 1	4.53	0.52	มากที่สุด	4.57	0.51	มากที่สุด
ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ						
2.1 หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน	4.57	0.51	มากที่สุด	4.65	0.51	มากที่สุด
2.2 หน่วยการพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ	4.69	0.52	มากที่สุด	4.66	0.50	มากที่สุด
2.3 หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์	4.53	0.54	มากที่สุด	4.68	0.49	มากที่สุด
2.4 หน่วยการพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.67	0.51	มากที่สุด	4.58	0.52	มากที่สุด
รวมส่วนที่ 2	4.62	0.52	มากที่สุด	4.64	0.51	มากที่สุด

ตาราง 23 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ						
3.1 การวางแผน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน	4.52	0.53	มากที่สุด	4.55	0.51	มากที่สุด
3.2 การปฏิบัติตามแผน ทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินโครงการ กิจกรรมการตามแผนที่วางไว้	4.56	0.52	มากที่สุด	4.59	0.50	มากที่สุด
3.3 การตรวจสอบ ทุกฝ่ายร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ และเสนอแนะวิธีพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.53	0.54	มากที่สุด	4.54	0.49	มากที่สุด
3.4 การปรับปรุงพัฒนา ทุกฝ่ายร่วมกันนำข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.53	0.54	มากที่สุด	4.58	0.52	มากที่สุด
รวมส่วนที่ 3	4.54	0.53	มากที่สุด	4.57	0.51	มากที่สุด
ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน						
4.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.51	0.55	มากที่สุด	4.57	0.50	มากที่สุด
4.2 ประเมินสภาพการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.52	0.54	มากที่สุด	4.54	0.55	มากที่สุด
4.3 ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.53	0.54	มากที่สุด	4.58	0.50	มากที่สุด
รวมส่วนที่ 4	4.52	0.54	มากที่สุด	4.56	0.52	มากที่สุด
ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ						
5.1 สอดคล้องกับสภาพการดำเนินการของรูปแบบ	4.56	0.51	มากที่สุด	4.59	0.51	มากที่สุด
5.2 สามารถเกิดขึ้นได้จริงตามบริบท	4.57	0.51	มากที่สุด	4.65	0.51	มากที่สุด
รวมส่วนที่ 5	4.57	0.51	มากที่สุด	4.62	0.51	มากที่สุด
โดยรวม	4.55	0.52	มากที่สุด	4.59	0.51	มากที่สุด

จากตาราง 23 ผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ปรากฏดังนี้

ด้านความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.52) พิจารณารายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกส่วน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.52) ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.51) ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.53) ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.52) และส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.54) ตามลำดับ

ด้านความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.51) พิจารณารายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกส่วน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.51) ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.51) ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ และส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.51) ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.52) และส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.52) ตามลำดับ

แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ จากแบบสอบถามเพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ปลายเปิด มีดังนี้

1. เป็นการพัฒนามีเนื้อหา วิธีการดำเนินการสอดคล้องกับการปฏิบัติงานในศูนย์การศึกษา สามารถนำความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนถึงทักษะไปปฏิบัติงานได้จริง
2. เป็นการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เป็นการพัฒนาที่ดีสามารถนำไปพัฒนาคุณภาพการศึกษาในศูนย์การศึกษาพิเศษได้อย่างดียิ่ง
4. ผู้ใช้รูปแบบควรมีวินัยในการดำเนินการตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่องเพื่อประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในเชิงประจักษ์
5. เกิดเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านอื่น ๆ
6. ช่วยสนับสนุนการศึกษาโดยทุกฝ่ายรู้สึกเป็นเจ้าของและให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ
7. ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและคณะกรรมการสถานศึกษาได้มีความเข้าใจและทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มศักยภาพ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ผู้วิจัยได้นำเสนอ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.2 สรุปผล

5.3 อภิปรายผล

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.1.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

5.1.2 เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

5.1.3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

5.1.4 เพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

5.2 สรุปผล

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

5.2.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ปรากฏดังนี้

5.2.1.1 สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.21$, $\sigma = 0.54$) พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\mu = 3.31$, $\sigma = 0.52$) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ($\mu = 3.18$, $\sigma = 0.54$) ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ ($\mu = 3.17$, $\sigma = 0.54$) และด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ($\mu = 3.16$, $\sigma = 0.55$) ตามลำดับ

5.2.1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = 0.47$) พิจารณาเป็นราย

ด้าน พบว่า มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.50$) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ($\mu = 4.59$, $\sigma = 0.51$) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\mu = 4.56$, $\sigma = 0.50$) และด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.52$) ตามลำดับ

5.2.1.3 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร เรียงลำดับความต้องการจำเป็น เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ($PNI_{\text{modified}} = 0.462$) ลำดับที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ($PNI_{\text{modified}} = 0.444$) ลำดับที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.428$) และลำดับที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.375$) ตามลำดับ

5.2.2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ปรากฏดังนี้

5.2.2.1 รูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ประกอบด้วย หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน หน่วยการพัฒนาที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หน่วยการพัฒนาที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ หน่วยการพัฒนาที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ

5.2.2.2 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.51)

5.2.3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ปรากฏดังนี้

5.2.3.1 กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ มีคะแนนประเมินความรู้ก่อนการเข้าร่วมพัฒนา เฉลี่ย 8.50 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 42.50 และมีคะแนนประเมินความรู้หลังการเข้าร่วมพัฒนา เฉลี่ย 18.00 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.50 สรุปได้ว่า คะแนนประเมินความรู้หลังการเข้าร่วมพัฒนา สูงกว่าคะแนนประเมินความรู้ก่อนการเข้าร่วมพัฒนา

5.2.3.2 ผลการประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ก่อนและหลังการพัฒนา โดยรวมรายด้าน ก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$, S.D. = 0.52) และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.51) สรุปได้ว่า สภาพการดำเนินการตามรูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา

5.2.3.3 ผลการประเมินระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.49) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหา

น้อย ได้แก่ ด้านวิธีการปฏิบัติตามรูปแบบ ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.49) ด้านคุณภาพการพัฒนา ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.49) และด้านกระบวนการการพัฒนา ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

5.2.4 ผลการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร พบว่า ด้านความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.52) ด้านความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.51)

5.3 อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

5.3.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร อภิปรายผลดังนี้

5.3.1.1 สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แต่ยังคงขาดแนวปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมที่ช่วยเสริมสร้างการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้การดำเนินการในปัจจุบันมีสภาพอยู่ในระดับปานกลางซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาสู่ระดับคุณภาพที่ดีขึ้น ดังที่ธีร สุนทรายุทธ (2551) นำเสนอว่า การให้บุคคลได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การปฏิบัติงาน การประเมินผลงานล้วนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับองค์กรถ้าหากการปฏิบัติงานนั้นมีความไม่เข้าใจกันหรือเกิดความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ และไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรแล้ว การบริหารงานขององค์กรก็จะบรรลุผลสำเร็จได้ยาก สอดคล้องกับงานวิจัยของกนกวรรณ บุราณสาร (2560) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของมาติกา ประชารักษ์สกุล (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

5.3.1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีความต้องการในการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด เห็นได้จากสภาพที่พึงประสงค์ที่ได้จากการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นถึงความต้องการให้มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมอันจะนำไปสู่ความสำเร็จของศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร สู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจำเพาะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ดังที่ธีระ รุญเจริญ (2550) ได้เสนอว่า

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้เป็นแนวทางในการบริหาร เนื่องจากการทำงานในชีวิตจริงงานบางงานไม่สามารถที่จะทำเพียงคนเดียวสำเร็จจะต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางการศึกษา เป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญ ในการบริหารงานของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีเทคนิคและวิธีการบริหารหลากหลายรูปแบบ สามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงสุดและเกิดผลสำเร็จขององค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาติกา ประชารักษ์สกุล (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Becerra (2014) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทความเข้าใจระหว่าง ผู้บริหารกับตัวแทนของชุมชนในการวินิจฉัยปัญหาเขาได้พบว่า การตัดสินใจ ๆ ที่เกี่ยวกับโรงเรียน ผู้บริหารและตัวแทนชุมชนจะต้องร่วมมือกันทุกฝ่ายจะต้องทำความเข้าใจโครงการทางการศึกษาตามหน้าที่บทบาทและนโยบายที่ตกลงกันไว้ และนอกจากนั้นยังพบอีกว่า ผู้บริหารจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างของชุมชนอีกทั้งจะต้องพร้อมที่จะเข้าร่วมกับชุมชนได้ทุกโอกาส ทิศนคติไปทางที่พึงประสงค์ของแต่ละฝ่าย เป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งในการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในการเข้าร่วมของชุมชนหรือประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับการตัดสินใจจะต้อง มีการฝึกอบรมและเตรียมการก่อนพอสมควรผู้บริหารจะต้องเป็นบุคคลที่ยอมรับตัวเองและไม่ควร ที่จะคาดหวังเกี่ยวกับผลที่จะได้รับสูงเกินไปในการเข้าร่วมกับชุมชนแต่ละครั้ง

5.3.1.3 ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า สภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าสภาพปัจจุบัน โดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกของการดำเนินงานบริหารแบบมีส่วนร่วม แสดงให้เห็นว่าการวางแผนเป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญเป็นจุดเริ่มต้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมสู่ความสำเร็จ ดังที่ อคิน ระพีพัฒน์ (2554) ได้เสนอว่า การวางแผนดำเนินกิจกรรม โดยให้เจ้าหน้าที่นักพัฒนาทำหน้าที่เป็นเพียงเพื่อนของประชาชนในการช่วยกันวางแผน เพราะถ้าเราไม่ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในขั้นวางแผนนี้โอกาสที่ชาวชนบทจะได้รับการศึกษาและพัฒนางานเองในการวางแผนดำเนินงานก็จะหมดไป สอดคล้องกับงานวิจัยของประเสริฐศักดิ์ เหมโธสง (2559) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านข้อมูลป้อนกลับ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านผลผลิต และด้านกระบวนการ ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Johnson (2004) ได้วิจัยเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อแผนการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิผลในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าผลการแนะนำในปัจจุบันควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เหมาะสมกับเป้าประสงค์ การสำรวจประสิทธิผลของแผนงานของโรงเรียนจะสามารถนำมาใช้ได้กับฝ่ายกิจกรรมการป้องกันการศึกษาและผู้มีวิชาชีพเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาที่แสวงหาแผนงานการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพที่มุ่งให้ความสำคัญกับความก้าวหน้าของนักเรียน

5.3.2 ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร อภิปรายผลดังนี้

5.3.2.1 รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ประกอบด้วย หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน หน่วยการพัฒนาที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หน่วยการพัฒนาที่ 3 ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ หน่วยการพัฒนาที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน และส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้หนังสือ ตำรา สังเคราะห์ องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ และผ่านการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒินำไปสร้างข้อคำถาม เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและมีการสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ นำข้อมูลที่ได้มากร่างรูปแบบแล้ว นำเข้าสู่กระบวนการสนทนากลุ่ม จึงได้รูปแบบตามโครงสร้างจากการศึกษาเอกสาร ดังที่ ธีระ รุญเจริญ (2553) ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบไว้ 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ 5) แนวทางการประเมินผลรูปแบบ 6) เงื่อนไขของรูปแบบ และมีการนำวงจรคุณภาพเดมมิ่ง PDCA เข้ามาเป็นกลไกในการขับเคลื่อน ดังที่ Deming (1995) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ พันสุวรรณ (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่ 3 รูปแบบ คือ 1) สร้างการเรียนรู้ชุมชนทางวิชาชีพ 2) เพิ่มช่องทางการติดต่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ ไลน์ เฟซบุ๊ก วารสาร 3) การสร้างความตระหนัก ได้แก่ การประชุมคณะกรรมการก่อน-หลัง 4 ครั้ง/ปี และสอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถ ผ่องศรี (2562) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีองค์ประกอบหลัก 5 ประการ คือ (1) หลักการของรูปแบบ (2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ (3) กระบวนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิผล มี 6 ขั้นตอน คือ การศึกษาสภาพปัจจุบัน (Survey = S) การจัดการให้ความรู้ (Educate = E) การวางแผนการนิเทศ (Plan = P) การปฏิบัติการนิเทศ (Implement = I) การสะท้อนผลการนิเทศ (Reflect = R) และ การประเมินผล (Evaluation = E) (4) การประเมินรูปแบบ และ (5) เงื่อนไขความสำเร็จของการนำรูปแบบไปใช้

5.3.2.2 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบโดยใช้ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ นำเข้าสู่กระบวนการตรวจสอบยืนยันเพื่อให้ได้นวัตกรรมที่สมบูรณ์สามารถนำไปใช้ให้เกิดประสิทธิผลได้ ดังที่ Bardo และ Hartman (1982) ได้เสนอว่า รูปแบบเป็นชุดของข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เราสนใจ เพื่อใช้ในการนิยามคุณลักษณะและ หรือบรรยายคุณสมบัตินั้น ๆ โดยรูปแบบเป็นอะไร

บางอย่างที่เราพัฒนาขึ้นมาเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของจิระภา ธรรมนาศีล (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่พัฒนาขึ้น มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนงค์นาถ เคนโพธิ์ (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้นแบบ ROAD มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

5.3.3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร อภิปรายผลดังนี้

5.3.3.1 กลุ่มเป้าหมายมีคะแนนประเมินความรู้หลังการเข้าร่วมพัฒนา สูงกว่าคะแนนประเมินความรู้ก่อนการเข้าร่วมพัฒนา ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ที่ผ่านการตรวจสอบยืนยันและประเมินความเป็นไปได้จากผู้ทรงคุณวุฒิมาสร้างคู่มือการใช้และมีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ผู้เข้ารับการพัฒนาจึงเกิดความรู้ความเข้าใจหลังพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา ดังที่ จันทรานี สงวนนาม (2553) การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งจะต้องมีความรู้ความเข้าใจแนวคิด หลักการ และการนำทรัพยากรต่าง ๆ ไปประยุกต์เพื่อพัฒนาสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “คน” เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้นจึงควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาเข้าไปมีส่วนการบริหาร ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติการร่วมรับผลประโยชน์และร่วมประเมินผลตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของทุกคน เพื่อให้การปฏิบัติงานในองค์การประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของประเสริฐศักดิ์ เทินโรสง (2559) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า ผลการนำระบบไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก พบว่า 1) คุณภาพห้องเรียนโดยรวมมีคะแนนสูงกว่าร้อยละ 80 อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของงานวิจัยของอนงค์นาถ เคนโพธิ์ (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลการใช้รูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนประถมศึกษาที่พัฒนาขึ้นแบบ ROAD ผลการเรียนรู้โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ผู้ร่วมพัฒนามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกคน ซึ่งมีคะแนนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา

5.3.3.2 ผลการประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร พบว่า สภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร จากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ผ่าน

การเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิผู้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญในการพัฒนาด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม จึงทำให้สภาพหลังการพัฒนาที่มีระดับที่สูงกว่าก่อนการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดังที่ ทำนอง ภูเกิดพิมพ์ (2551) ได้เสนอว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ เป็นการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพความคิด ความเชื่อและความยึดมั่นของแต่ละบุคคล แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กร อีกทั้งยังขึ้นอยู่กับกาลเวลาแต่ละยุคแต่ละสมัยอีกด้วย โดยการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Teamwork) ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนา สอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถ ผ่องศรี (2562) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับการนิเทศมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิผลสูงกว่าก่อนได้รับการนิเทศตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุมา บวรศักดิ์ (2561) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การประเมินการนำความรู้และทักษะไปสู่การปฏิบัติในหน้าที่ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา โดยครูประเมินตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้บังคับบัญชาประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.3.3.3 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร พบว่า ผู้เข้ารับการพัฒนามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาตามคู่มือการใช้รูปแบบอย่างเป็นลำดับขั้นตอนทำให้ผู้เข้ารับการพัฒนาสามารถปฏิบัติได้ตามเป้าหมายซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมต่อไปอย่างยั่งยืน ดังที่ เยาวดี วิบูลย์ศรี (2554) ได้เสนอว่า การใช้รูปแบบเป็นนวัตกรรมในการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นวิธีการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ถ่ายทอด ความคิด ความเข้าใจ ตลอดทั้งจินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใด ๆ ให้ปรากฏโดยใช้การสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ เช่น ภาพวาด ภาพเหมือน แผนภูมิ แผนผังต่อเนื่อง หรือสมการทางคณิตศาสตร์ ให้สามารถเข้าใจได้ง่าย และในขณะเดียวกันก็สามารถนำเสนอเรื่องราว หรือประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างกระชับภายใต้หลักการอย่างมีระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของประเสริฐศักดิ์ เหมไธสง (2559) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อระบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชัน ชุนนาแก้ว (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ประเภทสามัญเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินการรับรู้ทักษะและเจตคติของครูผู้สอน ที่มีต่อรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ประเภทสามัญ พบว่า ครูผู้สอนมีการรับรู้ทักษะอยู่ในระดับดีและเจตคติอยู่ในระดับที่ดีอย่างมากต่อรูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ประเภทสามัญ

5.3.3.4 ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร พบว่า ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบ

มีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพไปสร้างคู่มือเพื่อทดลองใช้ และให้ผู้เข้ารับการพัฒนาประเมินประสิทธิภาพโดยมีประเด็นการประเมิน คือ ด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ปรากฏว่ามีประสิทธิภาพในด้านที่ผู้วิจัยกำหนดอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ดังที่ Good (1973) ได้เสนอว่ารูปแบบ เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างและทำซ้ำ เป็นแบบอย่างสำหรับการเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างในการออกเสียงภาษาต่างประเทศเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนแบบ 3) เป็นแผนภาพหรือภาพสามมิติซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใด ๆ หรือหลักการหรือแนวคิด และเป็นชุดปัจจัยหรือองค์ประกอบหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน รวมตัวเป็นตัวประกอบและเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคมอาจเขียนในรูปคณิตศาสตร์หรือเขียนบรรยายก็เป็นไปได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัททา อินทรศักดิ์ (2561) ได้วิจัยเรื่อง การนำเสนอรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินรูปแบบตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ ด้านความถูกต้อง และด้านการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอรอุมา บวรศักดิ์ (2561) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมและการใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการศึกษาผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับทุกด้าน ($\mu = 3.16$, $\sigma = 0.55$) และสภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับทุกด้าน ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.50$) ส่งผลให้ลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ($PNI_{\text{modified}} = 0.462$) อยู่ลำดับที่ 1 แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ขั้นตอนของการมีส่วนร่วมในการวางแผน เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้บรรลุผลสำเร็จได้ ดังนั้น ผู้บริหารในระดับสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ควรมีการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษอย่างเป็นรูปธรรม

5.4.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

5.4.2.1 ผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ นำนโยบายการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ มาปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่องให้เห็นเป็นรูปธรรมมีการมอบหมายงานตามโครงสร้างการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ และส่งเสริม สนับสนุน นิเทศและติดตามอย่างต่อเนื่องโดยทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษอย่างมีประสิทธิภาพ

5.4.2.2 ครูและบุคลากรทางการศึกษาในศูนย์การศึกษาพิเศษ ปฏิบัติตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร บูรณาการกับการปฏิบัติงานในสถานศึกษา และรับฟังข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะจากทุกฝ่าย เพื่อการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษให้เป็นที่ยอมรับ

5.4.2.3 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ ให้คำแนะนำ ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

5.4.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร พบว่า สภาพปัจจุบันของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับทุกด้าน ($\mu = 3.16$, $\sigma = 0.55$) และสภาพที่พึงประสงค์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับทุกด้าน ($\mu = 4.62$, $\sigma = 0.50$) ส่งผลให้ลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ($PNI_{\text{modified}} = 0.462$) อยู่ลำดับที่ 1 ควรมีการวิจัยในครั้งต่อไปในเชิงลึกเพื่อพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ด้านดังกล่าวให้มีการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น ในลักษณะการวิจัยและพัฒนา เช่น กลยุทธ์การพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ในด้านดังกล่าว

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ บุราณสาร. (2560). *แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).* มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545.* กรุงเทพฯ:คุรุสภา.
- จรรย์ น่วมมะโน. (2562). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุุษาบัณฑิต).* มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จรัส อติวิทยากรณ์. (2553). *หลักการและทฤษฎีทางการบริหาร.* สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2).* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3).* นนทบุรี: บุ๊คพอยท์.
- จิระภา ธรรมนำศีล. (2562). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมด้านภาษาของเด็กปฐมวัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุุษาบัณฑิต).* มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จุฑามาศ พันสุวรรณค์. (2562). *การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).* เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ฉลาด จันทร์สมบัติ. (2554). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (พิมพ์ครั้งที่ 3).* มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาสารคาม.
- ชาติชาย ณ เชียงใหม่. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชนและการสนับสนุนการพัฒนาขององค์กรประชาชน.* กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์.
- ชาย โพธิสิตา. (2547). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ.* นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ทำนอง ภูเกิดพิมพ์. (2551). *แนวความคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน. หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2555). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2557). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 18).* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- จร สุนทรายุทธ. (2551). *การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป : ทฤษฎีวิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัท เนติกุลการพิมพ์จำกัด.
- ธีรกุล พงษ์จงมิตร. (2563). *การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้ชุมชนเป็นฐานสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ช้างฟ้า.
- _____. (2553). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษาเพื่อปฏิรูปรอบ 2 และประเมินภายนอกรอบ 3*. กรุงเทพฯ: ช้างฟ้า.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2551). *กระบวนการปฏิรูปเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ : การประเมินและการประกัน*. กรุงเทพฯ: วีทีซีคอมมิวนิเคชัน.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2551). *ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2547). *การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิค และกรณีตัวอย่าง*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2553). *การจัดการสมัยใหม่ (Modern Management)*. กรุงเทพฯ: ทริปเพิล กรุ๊ป จำกัด.
- ประยูร อัครบวร. (2552). *การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- ประเสริฐศักดิ์ เหนียวไสง. (2559). *พัฒนาระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรีทรศน์ พันธุ์บรรยงก์. (2545). *TQM ภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริม กรุงเทพฯ.
- พิณสุดา สิริธังศรี. (2558). *แก่นการจัดการศึกษา ชุดโครงการการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: การศึกษาเพื่อสุขภาวะเด็กและเยาวชน*. กรุงเทพฯ: DPU Cool print มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- เพ็ญพักตร์ อุทิศ. (2547). *แนวคิดและเทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion: FGD)*. กรุงเทพฯ: คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาติกา ประชาธิ์สกุล. (2560). *การพัฒนาแนวทางการการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). *การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม : ประชาชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.

- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2554). *การวัดผลและสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2551). *ภาวะผู้นำ (Leadership)* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ธนัชการพิมพ์.
- รัตน์ บัวสนธ์. (2551). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- _____. (2552). *วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรภัทร ภูเจริญ. (2541). *แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัท. พิมพ์ ดิจิทัล.
- วรรณ แกมเกตุ. (2551). *วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2553). *สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2545). *คุณภาพคือการบูรณาการ*. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- วิบูลอร นิลพิบูลย์. (2563). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิโรจน์ สารัตนะ. (2557). *แนวคิด ทฤษฎีและประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์. ซีเอ็ดบุ๊คเซ็นเตอร์.
- ศักดิ์ศรี ปานะกุล. (2550). *วิธีการสอนวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ขวณพิมพ์.
- ศิริพงษ์ เสาภายน. (2548). *หลักการบริหารการศึกษา : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2553). *การมีส่วนร่วม*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- สมคิด บางโม. (2544). *การบริหารการศึกษา*. เลย: สถาบันราชภัฏเลย.
- สมคิด พรหมจ้อย และสุพักตร์ พิบูลย์. (2544). *การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. นนทบุรี : จตุพรดีไซด์.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2552). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. (2542). *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมาน อัสวภูมิ. (2541). *ที คิว เอ็มการบริหารทั่วทั้งองค์กร ในองค์กรทางการศึกษา*. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- สามารถ ผ่องศรี. (2562). *รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2555). *แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาต้นแบบการเรียนรวม*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2549). *เศรษฐกิจพอเพียง ร่วมเรียนรู้ สานช่วยขยายผล*. กรุงเทพฯ:

- อมรินทร์พรินต์ติ้งพับลิชชิ่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). รายงานผลการศึกษา : แนวทางการบริหารจัดการ การศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2558). มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนัก เลขาธิการคุรุสภา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟิค จำกัด.
- สำนักมาตรฐานการศึกษา. (2545). ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ชุดวิชาการวิจัยชุมชน. กรุงเทพฯ: เอส. อาร์. พรินต์ติ้ง.
- สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. (2554). หลักการ ทฤษฎีและนวัตกรรมการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: โรง พิมพ์สารคามการพิมพ์.
- สุธี ขวัญเงิน. (2559). หลักการจัดการ. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- สุภัททา อินทรศักดิ์. (2561). การนำเสนอรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวนีย์ เตือนเด่น และคณะ. (2558). การมีส่วนร่วมในการทำงานของบุคลากร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย รามคำแหง.
- อคิน รพีพัฒน์. (2554). การมีส่วนร่วมของชุมชนในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทยในการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสภากการพิมพ์.
- อนงค์นาถ เคนโพธิ์. (2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ใน โรงเรียนประถมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- อมรภัค ปิ่นกำลัง. (2562). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรัญญ์ ก๊กผล. (2552). คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน สำหรับนักบริหารท้องถิ่นสถาบัน พระปกเกล้า. กรุงเทพฯ: จริยสุนิทวงศ์การพิมพ์.
- อรอุมา บวรศักดิ์. (2561). การพัฒนารูปแบบการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับ ครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎี บัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อรุณี อ่อนสวัสดิ์. (2551). ระเบียบวิธีวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 3). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- อัญชัน ชุมนแก้ว. (2560). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ประเภทสามัญ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในจังหวัดชลบุรี. *วารสารวิจัยรำไพพรรณี*, 11 (3), 58-68.
- อัญชิสรา แก้ววิเศษ. (2560). การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2552). การวิจัยด้านการบริหารจัดการการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อุทุมพร จามรมาน. (2544). วิธีทำประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน. กรุงเทพฯ: cursaladprao.
- อีโตชิ คูเมะ. (2540). การบริหารจัดการคุณภาพ (MBQ). กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- Ariful, H.K. (2014). *Parental Involvement in the Secondary Schools in Bangladesh : Challenges and a Way Forward*. Master's Thesis. Malaysia, Monash University.
- Arnstein, S. R. (1969). Ladder of citizen participation. *Journal of American Institute of Planners*, 35, 216-224.
- Bardo, J.W. and Hartman, J.J. (1982). *Urban society : A systemic introduction*. New York : Peacock.
- Barnes, R.A. (2015). African American parents involvement in their children, *schooling*. *Dissertation Abstracts International*, 32(6), 60263-A.
- Becerra, G.V. (2014). Role perceptions of administrators and community representatives in participatory decision making. *Dissertation Abstracts International*, 34(4), 6887-A.
- Cohen, J.M. and N.T. Uphoff. (1981). *Rural Development Participation : Concept and Measure For Project Design Implementation and Evaluation*. New York: Cornell University Press.
- Deming, W.E. (1995). *Out of the Crisis*. Cambridge. Mass: Massachusetts Institute of Technology.
- Fornaroff, A. (1980). *Community involmnet in Health System for Primary HealthCare*. Geneva: World Health Organization.
- Good, Carter. V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw Hill.
- Gopalaiyer, Mohan. (2008). "Current Views of the Characteristics of School Effectiveness in the Context of National Secondary Schools Form the Perceptions of Principals, Heads of Department and Teachers in Kuala Lumpur Malaysia". Malaysia: University of Leicester.

- Hack, W.G., I.C. Candoli and J.R. Ray. (1995). *School Business Administration : A Planning Approach*. Boston: Allyn and Bacon.
- Hoy, W.K. and Cecil, M.G. (2001). *Educational Administration Theory Research and Practice*. Singapore: McGraw-Hill.
- Judith R. Gordon. (1987). *A diagnostic approach to organizational behavior*. Boston: Allyn and Bacon.
- Keeves, P.J. (1988). *Educational research, Methodology and measurement : An international Handbook*. Oxford: Pergamon.
- Kenicki, Angelo and Williams, Brian K. (2006). *Management: A Practical Introduction* (2nd ed.). New York: Mcgraw-Hill / Irwin.
- Koontz, H.D. and C. O'Donnell. (1972). *Principles of Management : An Analysis of Managerial Functions*. New York: MCGraw-Hill.
- Louis Johnson Donita, "Significant Factors Influencing an Effective School Counseling Program". Philosophy dissertation of Walden University.
- Marie, H.A. (2014). *School-community relationships : A Namibian case study*. Canada: Allbertra University.
- Merriam, S. B. (2009). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Morgan, D. L. (1997). *Focus groups as qualitative research* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA.: Sage.
- Murphy, V. (2014). *Second Language Learning in Early School Years: Trends and Contexts*. Oxford: Oxford University Press.
- Patton, M. (2002). *Qualitative Research and Evaluation Methods* (3rd edn). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Rensis Likert. (1961). *New Patterns of Management*. New York: Mcgraw-Hill Book Company.
- Shadid, W., W. Prins and P. J. M. Nas. (1982). "Access and Participation: A Theoretical Approach," in *Participation of the Poor in Development*. Edited by Brnno Galgart and Eieke Buijs. Leiden: University of Leiden.
- William Erwin. (1976). *Participation Management : Concept Theory and Implementation*. Atlanta G. : Georgia State University.
- Witkin, O. and P. A. (1995). *Planning and Conducting Needs Assessment*. California: A Pactical Guide.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ประกอบด้วย

1. ดร.รุ่งโรจน์ ตรงสกุล อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
2. นางภัทริยาวรรณ พันธุ์น้อย ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
3. ดร.อนงค์ พิษสิงห์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา
4. ดร.วุฒิสักดิ์ เหล็กคำ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษาสงเคราะห์และการศึกษาพิเศษ
5. ดร.ณรงค์ ศิริเมือง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนสมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

- 1) รองศาสตราจารย์ ดร.อุดมพันธ์ พิชญ์ประเสริฐ อาจารย์บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
- 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ธร สิงห์พันธ์ อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- 3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล โพธิ์กลิ่น อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
- 4) นางภัทริยาวรรณ พันธุ์น้อย ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
- 5) ดร.วุฒิศักดี เหล็กคำ อดีตผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
- 6) นายชัชวาล พิษสิงห์ ประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดยโสธร
- 7) นางเงาแซ เตือดขุนทด ผู้อำนวยการโรงเรียนฉะเชิงเทราปัญญานุกูล
- 8) ดร.เชษฐพงษ์ สุขปาน ผู้อำนวยการโรงเรียนไร่ใต้ประชาคม อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี
- 9) ดร.ปัญญา ตรีเลิศพจน์กุล ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบยืนยันและประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ประกอบด้วย

- 1) รองศาสตราจารย์ ดร.อุดมพันธุ์ พิชญ์ประเสริฐ อาจารย์บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
- 2) ดร.ชอุ่ม กรไกร อดีตศึกษาธิการภาค 18 กระทรวงศึกษาธิการ
- 3) ดร.วุฒิศักดิ์ เหล็กคำ อดีตผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
- 4) นางภัทริยวรรณ พันธุ์น้อย ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
- 5) ดร.อนงค์ พิษสิงห์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา
- 6) นายวิจิตร พิมพกรรม ผู้อำนวยการโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดสุรินทร์
- 7) นางเงาแซ เตือดขุนทด ผู้อำนวยการโรงเรียนฉะเชิงเทราปัญญาอนุกุล
- 8) ดร.สุรียัน พรหมจำปา ผู้อำนวยการโรงเรียนอุบลวิทยาคม อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
- 9) ดร.ปัญญา ตรีเลิศพจน์กุล ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
ประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของแบบสอบถาม
ความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

คำชี้แจง

1. การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีวัตถุประสงค์ ดังนี้
 - 1.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร
 - 1.2 เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร
 - 1.3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร
 - 1.4 เพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร
2. แบบสอบถามเพื่อประเมินนี้ใช้สำหรับประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของแบบสอบถามความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม
3. โปรดพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยว่ามีความสอดคล้องกันอย่างไร โดยพิจารณาจาก
 - +1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์
 - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์
 - 1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์

นายกำพล พากักดี
 ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน				
1.1 กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะไว้เป็นการล่วงหน้าเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ				
1.2 ประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน สื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล				
1.3 จัดเตรียมแผนงานที่จะทำได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับองค์กรได้มีส่วนร่วมในการวางแผน				
1.4 ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ				
1.5 ประเมินความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามแผนและการประเมินผล				
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ				
2.1 ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการ				
2.2 ร่วมสนับสนุนทรัพยากรงบประมาณ				
2.3 ร่วมกันประสานงานในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ				
2.4 มีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น				
2.5 มีส่วนร่วมในการบริหารให้คนในองค์กรสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้				
3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์				
3.1 รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์เชิงปริมาณ				
3.2 รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์และเชิงคุณภาพ				
3.3 พิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม				
3.4 ร่วมรับผิดชอบทั้งทางบวกและทางลบจากการบริหารงาน				
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล				
4.1 ติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ				
4.2 ตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์				
4.3 ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ				
4.4 ร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา				
4.5 นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกัน				

ลงชื่อ.....
(.....)

ผู้ประเมิน
แบบสอบถามความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้
ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2. แบบสอบถามนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ตอนที่ 1 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมของแต่ละข้อ โดยกำหนดระดับเกณฑ์คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสม อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

นายกำพล พากักดี

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน					
1.1 กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะไว้เป็นการล่วงหน้าเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ					
1.2 ประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน สื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล					
1.3 จัดเตรียมแผนงานที่จะทำให้ได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้					
1.4 บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับองค์กรได้มีส่วนร่วมในการวางแผน					
1.4 ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ					
1.5 ประเมินความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามแผนและการประเมินผล					
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ					
2.1 ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการ					
2.2 ร่วมสนับสนุนทรัพยากรงบประมาณ					
2.3 ร่วมกันประสานงานในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ					
2.4 มีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น					
2.5 มีส่วนร่วมในการบริหารให้คนในองค์กรสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้					
3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์					
3.1 รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์เชิงปริมาณ					
3.2 รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์และเชิงคุณภาพ					
3.3 พิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม					
3.4 ร่วมรับผิดชอบทั้งทางบวกและทางลบจากการบริหารงาน					
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล					
4.1 ติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ					
4.2 ตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์					
4.3 ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ					
4.4 ร่วมกันในการหาทางแก้ไข้ปัญหา					
4.5 นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกัน					

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
ประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของแบบสอบถาม
สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

คำชี้แจง

1. การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีวัตถุประสงค์ ดังนี้
 - 1.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร
 - 1.2 เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร
 - 1.3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร
 - 1.4 เพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร
2. แบบสอบถามเพื่อประเมินนี้ใช้สำหรับประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร
3. โปรดพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยว่ามีความสอดคล้องกันอย่างไร โดยพิจารณาจาก
 - +1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์
 - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์
 - 1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์

นายกำพล พากักดี
 ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน				
1.1 กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะไว้เป็นการล่วงหน้าเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ				
1.2 ประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน สื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล				
1.3 จัดเตรียมแผนงานที่จะทำได้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับองค์กรได้มีส่วนร่วมในการวางแผน				
1.4 ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ				
1.5 ประเมินความเป็นไปได้ในการปฏิบัติตามแผนและการประเมินผล				
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ				
2.1 ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการ				
2.2 ร่วมสนับสนุนทรัพยากรงบประมาณ				
2.3 ร่วมกันประสานงานในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ				
2.4 มีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น				
2.5 มีส่วนร่วมในการบริหารให้คนในองค์กรสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้				
3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์				
3.1 รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์เชิงปริมาณ				
3.2 รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์และเชิงคุณภาพ				
3.3 พิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม				
3.4 ร่วมรับผิดชอบทั้งทางบวกและทางลบจากการบริหารงาน				
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล				
4.1 ติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ				
4.2 ตรวจสอบผลสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์				
4.3 ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ				
4.4 ร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา				
4.5 นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกัน				

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

**แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
สำหรับการวิจัย
เรื่อง รูปแบบของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ
ประจำจังหวัดยโสธร**

คำชี้แจง

1. การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.2 เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.4 เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

3. กรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ เพราะคำตอบของท่านเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ ในการบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว การตอบคำถามของท่านถือเป็นความลับ ซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อนานและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นายกำพล พากักดี

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
ประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของแบบสัมภาษณ์
การศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ
ประจำจังหวัดยโสธร

คำชี้แจง

1. การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.2 เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.4 เพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

2. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมแบบสัมภาษณ์การศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

3. โปรดพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยว่ามีความสอดคล้องกันอย่างไร โดยพิจารณาจาก

- +1 หมายถึง แนใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์
- 1 หมายถึง แนใจว่าไม่มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์

นายกำพล พากักดี

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

รายการ	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
	+1	0	-1	
ท่านมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามประเด็นที่กำหนดให้ อย่างไร				
ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์				
ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ				
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน				
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ				
3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์				
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล				
ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ				
ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน				
ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ				

ลงชื่อ.....
(.....)

ผู้ประเมิน

แบบสัมภาษณ์
การศึกษาแนวทางการสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ
ประจำจังหวัดยโสธร

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบแนวทางการพัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม

3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อหน่วยงานหรือบุคคลที่ให้สัมภาษณ์แต่อย่างใด จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

นายกำพล พากักดี

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านให้สัมภาษณ์ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ชื่อ-นามสกุล.....
2. ตำแหน่งปัจจุบัน.....
3. สถานที่ทำงาน.....

เรื่องที่สัมภาษณ์ รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ผู้สัมภาษณ์

สถานที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.เริ่มเวลา.....น. ถึง.....น.

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ท่านมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามประเด็นที่กำหนดให้ อย่างไร

ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ

1. หลักการ

.....

.....

.....

2. วัตถุประสงค์

.....

.....

.....

ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

.....

.....

.....

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

.....

.....

.....

3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

.....

.....

.....

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

.....
.....

ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ

.....
.....

ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน

.....
.....

ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ

.....
.....

**แบบสอบถามความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร**

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

2. โปรดพิจารณารูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ให้ครบทุกส่วน

3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นแต่ละช่อง โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายกำพล พากักดี

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

รายการ	ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์					
1. หลักการ					
1.1 เป็นรูปแบบที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม					
1.2 เป็นพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามบริบทสถานศึกษา					
1.3 เป็นการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนในยุคดิจิทัล					
2. วัตถุประสงค์					
2.1 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม					
2.2 เพื่อเสริมสร้างการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
2.3 เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ					
หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน					
1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการวางแผนเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน					
1.2 กำหนดวัตถุประสงค์การบริหารสถานศึกษาเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ					
1.3 ร่วมกันวางแผนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
1.4 ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ					
1.5 ร่วมกันตรวจสอบการวางแผนและประเมินความเป็นไปได้					
1.6 ร่วมกันปรับปรุงการวางแผนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย					
หน่วยการพัฒนาที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ					
2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการ คำนึงถึงความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคลเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ					
2.2 ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
2.3 ร่วมกันประสานความร่วมมือและระดมทรัพยากรด้วยวิธีการที่หลากหลายตามบริบทอย่างสร้างสรรค์					
2.4 ร่วมกันสร้างบรรยากาศกัลยาณมิตรในการดำเนินการ					
2.5 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้					
2.6 บูรณาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยปรับปรุงการปฏิบัติ					

รายการ	ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์					
3.1 ร่วมกันวางแผนการจัดสรรผลประโยชน์ให้เกิดความยุติธรรม					
3.2 ร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นด้วยความรับผิดชอบ					
3.3 ร่วมกันในการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม					
3.4 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ การบริหารผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์					
3.5 ปรับปรุงการจัดสรรผลประโยชน์ให้ครอบคลุมและเกิดความเป็นธรรมที่สุด					
หน่วยการพัฒนาที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล					
4.1 เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวางแผนกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการประเมินผลจากบริหารงานแบบมีส่วนร่วม					
4.2 ใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม					
4.3 ร่วมกันเสนอแนะแนวทางลดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ					
4.4 ร่วมกันตรวจสอบผลสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมตามวัตถุประสงค์					
4.5 นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกันโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย					
ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ					
3.1 การวางแผน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน					
3.2 การปฏิบัติตามแผน ทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินโครงการ กิจกรรมการตามแผนที่วางไว้					
3.3 การตรวจสอบ ทุกฝ่ายร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ และเสนอแนะวิธีพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม					
3.4 การปรับปรุงพัฒนา ทุกฝ่ายร่วมกันนำข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม					
ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน					
4.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
4.2 ประเมินสภาพการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
4.3 ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					

รายการ	ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
ส่วนที่ 5 เจื่อนไขความสำเร็จ					
5.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเป็นอย่างดี					
5.2 เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
5.3 บริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตาม วงจรคุณภาพเต็มมิ่งอย่างต่อเนื่อง					

ลงชื่อ.....
(.....)

ผู้ประเมิน

**แบบสอบถามความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามแบบทดสอบ
สำหรับผู้เชี่ยวชาญ
สำหรับการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ
ประจำจังหวัดยโสธร**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามแบบทดสอบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2. โปรดพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาหรือข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบว่ามีความสอดคล้องกันอย่างไร

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

2. เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

4. เพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

โดยพิจารณาจาก

+1 หมายถึง แนใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง แนใจว่าไม่มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์

นายกำพล พากักดี

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
<p>1. ข้อใดคือการบริหารแบบมีส่วนร่วม</p> <p>ก. เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนะและดำเนินการ</p> <p>ข. ผู้บริหารดำเนินการบริหารจัดการโดยสั่งการเป็นหลัก</p> <p>ค. ครูร่วมกับผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้</p> <p>ง. ผู้บริหารศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ</p>				
<p>2. ผู้บริหารท่านใด มีการบริหารจัดการการศึกษาที่ดีที่สุด</p> <p>ก. นาย A อำนวยความสะดวกเพื่อจัดการเรียนการสอนพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนคำนึงถึงความสะดวกในด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ และบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน</p> <p>ข. นาย B อำนวยความสะดวกเพื่อจัดการเรียนการสอนกำหนดนโยบาย เป้าหมายอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม เสริมสร้าง การกระตุ้นยั่วยุ และการรวมพลังต่าง ๆ ในองค์กรทางการศึกษา</p> <p>ค. นาย C กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้กับสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ด้วยเจตนาที่หวังจะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน</p> <p>ง. นาย D มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหาร มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และผลงานให้มีการจัดให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา</p>				
<p>3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีประโยชน์อย่างไร</p> <p>ก. ผู้บริหารมีตัวเลือกในการปฏิบัติมากยิ่งขึ้น</p> <p>ข. ลดการเรียกร้องผลประโยชน์ต่าง ๆ จากผู้บริหาร</p> <p>ค. เกิดความร่วมมือระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการสูงขึ้น</p> <p>ง. เป็นการตัดสินใจยอมรับในการปฏิบัติงานตามแนวคิดของผู้บริหาร</p>				

ข้อความ	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
<p>4. การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญที่มุ่งเน้นให้เกิดเรื่องใดมากที่สุด</p> <p>ก. มุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ที่รอบด้าน</p> <p>ข. มุ่งเน้นให้การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาเป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดไว้</p> <p>ค. มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง</p> <p>ง. มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข</p>				
<p>5. ผู้บริหารที่แสดงออกถึงท่าทีที่ไว้วางใจต่อผู้ร่วมงานมีวิธีการจูงใจผู้ร่วมงานโดยการมอบรางวัล แต่บางครั้งมีการบังคับ และยอมรับความคิดเห็นจากผู้ร่วมงาน แต่งานทุกอย่างถูกกำหนดโดยผู้บริหารเท่านั้น ถือเป็นการบริหารโดยใช้ทฤษฎี ระบบใด</p> <p>ก. ระบบเผด็จการ</p> <p>ข. ระบบเผด็จการมีศิลปะ</p> <p>ค. ระบบการปรึกษาหารือ</p> <p>ง. ระบบกลุ่มที่มีส่วนร่วม</p>				
<p>6. ข้อใดไม่แสดงถึงการมีส่วนร่วม</p> <p>ก. เปิดโอกาสให้ทุกคนได้ซักถามปัญหาหรือข้อสงสัย</p> <p>ข. ผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงาน</p> <p>ค. ประสานงานด้านต่าง ๆ ในการทำงานอย่างสร้างสรรค์</p> <p>ง. บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการทำงาน</p>				
<p>7. การวางแผนร่วมกันมีประโยชน์อย่างไร</p> <p>ก. ทุกฝ่ายได้ร่วมกันให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน</p> <p>ข. ทุกคนได้รับประโยชน์และยอมรับการดำเนินการร่วมกัน</p> <p>ค. ช่วยระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ</p> <p>ง . ก และ ข ถูก</p>				

ข้อความคำถาม	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
<p>8. บุคคลใดที่มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักการบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด</p> <p>ก. นาย A เปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ร่วมกัน</p> <p>ข. นาย B ใ่ว่างใจและยอมให้ผู้ร่วมงาน เข้ามามีส่วนในการตัดสินใจ มีการปรึกษาหารือหรือข้อเสนอแนะเพื่อประกอบเป็นแนวทางการพัฒนาการศึกษา</p> <p>ค. นาย C การที่ผู้บริหารจะเชื่อมั่นในความคิดเห็นของตนเอง โดยให้ความไว้วางใจต่อผู้ร่วมงานน้อย การตัดสินใจจะมาจากผู้บริหารระดับสูงเท่านั้น ให้</p> <p>ง. นาย D การร่วมกันค้นหาปัญหา และใช้เทคโนโลยีในท้องถิ่น การบริหารจัดการ รวมทั้งการรับผลประโยชน์ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน</p>				
<p>9. ข้อใดไม่ใช่การมีส่วนร่วมในการวางแผน</p> <p>ก. วิเคราะห์และระบุทางเลือกในการปฏิบัติ การระบุและประเมินการปฏิบัติอย่างรอบคอบ การเลือกทางเลือกที่บรรลุวัตถุประสงค์และอธิบายถึงขั้นตอนที่ต้องการปฏิบัติ เพื่อให้สามารถติดตามทางเลือกของการปฏิบัติได้</p> <p>ข. กำหนดตำแหน่งที่ต้องการประเมินสถานการณ์ปัจจุบันที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ วิธีการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์นั้นรู้ถึงจุดแข็งของงานที่ต้องการ และจุดอ่อนที่ต้องแก้ปัญหา</p> <p>ค. จัดเตรียมแผนงานร่วมกันพัฒนาหลักฐานโดยคำนึงถึงสถานะในอนาคต เป็นการสร้างภาพทางเลือกเกี่ยวกับอนาคต เพื่อที่จะระบุสิ่งที่จะช่วยทำให้เกิดความก้าวหน้าต่อวัตถุประสงค์</p> <p>ง. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานว่าเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้</p>				

ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
<p>10. การบริหารจัดการรูปแบบของสถานศึกษามีความสำคัญตรงตามข้อใด</p> <p>ก. เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้นรูปแบบเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอบหาคำตอบความรู้ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลาย</p> <p>ข. เพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สามารถใช้รูปแบบอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่อธิบายลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบหรือกิจกรรมในระบบได้อย่างถูกต้อง</p> <p>ค. เพื่อเป็นสิ่งที่แสดงโครงสร้างขององค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกันเพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องในเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ</p> <p>ง. เพื่อเป็นการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ตลอดทั้งจินตนาการเพื่อให้ปรากฏโครงสร้างที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันของหน่วยต่าง ๆ ในเชิงความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล</p>				
<p>11. การบริหารสถานศึกษาคือข้อใด</p> <p>ก. การบริหารงาน 4 ฝ่ายในสถานศึกษา</p> <p>ข. กระบวนการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร</p> <p>ค. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา</p> <p>ง. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น</p>				
<p>12. ข้อใดไม่ใช่การบริหารสถานศึกษา</p> <p>ก. การบริหารงานวิชาการ</p> <p>ข. การบริหารงานการเงินและพัสดุ</p> <p>ค. การบริหารงานบุคคล</p> <p>ง. การบริหารงานทั่วไป</p>				

ข้อความถาม	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
<p>13. สิ่งใดถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของการมีส่วนร่วมประเมินผล</p> <p>ก. การประเมินความสำเร็จของงาน ข. การติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ค. การประเมินปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ง. การประเมินผลเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานครั้งต่อไป</p>				
<p>14. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์</p> <p>ก. การรับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม และมีความรับผิดชอบด้วย ข. การนำแผนการดำเนินงานไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ ได้รับการฝึกอบรมตามความต้องการ เพื่อนำความรู้และทักษะมาใช้ในการสร้างผลงานที่ดี ค. การจัดสรรผลประโยชน์ผลของกิจกรรม ที่เกิดขึ้นจากการนำแผนมาปฏิบัติ ผลประโยชน์นี้รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของบริหารงานด้วย ง. การคิดเกณฑ์ในการประเมินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของกระบวนการประเมินที่จะกลายเป็นปัจจัยนำเข้าในกระบวนการวางแผนต่อไป</p>				
<p>15. ข้อใดคือการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ</p> <p>ก. นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกัน ข. ร่วมสนับสนุนทางด้านทรัพยากร ค. ร่วมรับผิดชอบการดำเนินการ ง. ตรวจสอบถึงความสำเร็จ</p>				

ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
<p>16. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์</p> <p>ก. นำแผนการดำเนินงานไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามความต้องการ</p> <p>ข. นำความรู้มาใช้ในการสร้างผลงานที่ดี และทำกิจกรรมร่วมกัน</p> <p>ค. ร่วมรับผิดชอบการดำเนินการ</p> <p>ง. การประเมินผล</p>				
<p>17. การบริหารและการจัดการของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรมีการพัฒนาแบบใด</p> <p>ก. จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน</p> <p>ข. พัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น</p> <p>ค. มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม</p> <p>ง. ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์</p>				
<p>18. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลหมายถึงข้อใด</p> <p>ก. ร่วมกันติดตามประเมินผล ตลอดเวลาที่ทำงานร่วมกัน ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบถึงปัญหาอุปสรรคและร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา</p> <p>ข. สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติอย่างมีความสุข</p> <p>ค. ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงและนผล การประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก</p> <p>ง. จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ</p>				

ข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
<p>19. การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลให้คุณภาพผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการที่ดีควรเน้นจัดการในรูปแบบใด</p> <p>ก. เน้นความสามารถในการสร้างนวัตกรรม</p> <p>ข. เน้นความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ</p> <p>ค. เน้นความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร</p> <p>ง. เน้นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา</p>				
<p>20. ข้อใดเป็นการมีส่วนร่วมในการประเมินผล</p> <p>ก. ตรวจสอบถึงความสำเร็จ</p> <p>ข. ติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>ค. ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ</p> <p>ง. ร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์</p>				
<p>21. การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประเมินผลควรคำนึงถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ</p> <p>ก. การปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกัน</p> <p>ข. ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ</p> <p>ค. การติดตามการดำเนินงานที่พัฒนาอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>ง. การติดตามและประเมินผลเพื่อตรวจสอบความสำเร็จ</p>				
<p>22. ผู้บริหารในข้อใดมีการบริหารแบบมีส่วนร่วม</p> <p>ก. นาย A ประชุมครูและคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อวางแผนการดำเนินงาน</p> <p>ข. นาย B ดำเนินการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อรับเงินสนับสนุน</p> <p>ค. นาย C ตรวจสอบผลสำเร็จการประเมินโครงการ</p> <p>ง. นาย D มอบทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนยากจน</p>				

ข้อความ	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
<p>23. การพัฒนาแบบมีส่วนร่วมมีส่วนเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ในด้านใดมากที่สุด</p> <p>ก. พิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม</p> <p>ข. รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์เชิงปริมาณ</p> <p>ค. รับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์และเชิงคุณภาพ</p> <p>ง. การดำเนินงานไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามความต้องการภายในกลุ่ม</p>				
<p>24. ปัจจัยข้อใดที่ทำให้การมีส่วนร่วม เข้าไปมีบทบาทในการควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด</p> <p>ก. ปัจจัยด้านองค์การ</p> <p>ข. ปัจจัยด้านทัศนคติ</p> <p>ค. ปัจจัยด้านบุคคล</p> <p>ง. ปัจจัยด้านชุมชน</p>				
<p>25. การปรึกษาหารือ มีข้อดีอย่างไรของรูปแบบการมีส่วนร่วมระหว่างผู้ดำเนินการและผู้ได้รับผลกระทบ</p> <p>ก. รับฟังความคิดเห็นและการตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม</p> <p>ข. เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับการแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดต่าง ๆ</p> <p>ค. เพื่อให้มีการให้ข้อเสนอแนะเพื่อประกอบทางเลือกการตัดสินใจ</p> <p>ง. การกระจายข่าวสารข้อมูลไปยังประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเข้าใจ</p>				

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

**แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อน-หลังการพัฒนา pre-test / post-test
การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหาร**

- คำชี้แจง 1. แบบทดสอบมีทั้งหมด 20 ข้อ 20 คะแนน กำหนดเวลา 20 นาที
2. โปรดทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับตัวเลือกที่ท่านเห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดคือการบริหารแบบมีส่วนร่วม

- ก. เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนะและดำเนินการ
- ข. ผู้บริหารดำเนินการบริหารจัดการโดยสั่งการเป็นหลัก
- ค. ครูร่วมกับผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้
- ง. ผู้บริหารศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ

2. ผู้บริหารท่านใด มีการบริหารจัดการการศึกษาที่ดีที่สุด

ก. นาย A อำนวยความสะดวกเพื่อจัดการเรียนการสอน พิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนคำนึงถึงความสะดวกในด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ และบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน

ข. นาย B อำนวยความสะดวกเพื่อจัดการเรียนการสอน กำหนดนโยบาย เป้าหมายอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม เสริมสร้าง การกระตุ้นยั่วยุ และการรวมพลังต่าง ๆ ในองค์การทางการศึกษา

ค. นาย C กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้กับสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ด้วยเจตนาธรรมที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

ง. นาย D มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหาร มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และผลงานให้มีการจัดให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีประโยชน์อย่างไร

- ก. ผู้บริหารมีตัวเลือกในการปฏิบัติมากยิ่งขึ้น
- ข. ลดการเรียกร้องผลประโยชน์ต่าง ๆ จากผู้บริหาร
- ค. เกิดความร่วมมือระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการสูงขึ้น
- ง. เป็นการตัดสินใจยอมรับในการปฏิบัติงานตามแนวคิดของผู้บริหาร

4. การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญที่มุ่งเน้นให้เกิดเรื่องใดมากที่สุด

- ก. มุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ที่รอบด้าน
- ข. มุ่งเน้นให้การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาเป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดไว้
- ค. มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ง. มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

5. ผู้บริหารที่แสดงออกถึงท่าทีที่ ใ่ว่างใจต่อผู้ร่วมงานมีวิธีการจูงใจผู้ร่วมงานโดยการมอบรางวัล แต่บางครั้งมีการบังคับ และยอมรับความคิดเห็นจากผู้ร่วมงาน แต่งานทุกอย่างถูกกำหนดโดยผู้บริหารเท่านั้น ถือเป็นการบริหารโดยใช้ทฤษฎี ระบบใด

- ก. ระบบเผด็จการ
- ข. ระบบเผด็จการมีศิลป์
- ค. ระบบการปรึกษาหารือ
- ง. ระบบกลุ่มที่มีส่วนร่วม

6. ข้อใดไม่แสดงถึงการมีส่วนร่วม

- ก. เปิดโอกาสให้ทุกคนได้ซักถามปัญหาหรือข้อสงสัย
- ข. ผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงาน
- ค. ประสานงานด้านต่าง ๆ ในการทำงานอย่างสร้างสรรค์
- ง. บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการทำงาน

7. การวางแผนร่วมกันมีประโยชน์อย่างไร

- ก. ทุกฝ่ายได้ร่วมกันให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน
- ข. ทุกคนได้รับประโยชน์และยอมรับการดำเนินการร่วมกัน
- ค. ช่วยระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
- ง. ก และ ข ถูก

8. บุคคลใดที่มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักการบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ก. นาย A เปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ร่วมกัน

ข. นาย B ใ่ว่างใจและยอมให้ผู้ร่วมงานเข้ามามีส่วนในการตัดสินใจ มีการปรึกษาหารือหรือข้อเสนอแนะเพื่อประกอบเป็นแนวทางการพัฒนาการศึกษา

ค. นาย C การที่ผู้บริหารจะเชื่อมั่นในความคิดเห็นของตนเอง โดยให้ความใ่ว่างใจต่อผู้ร่วมงานน้อย การตัดสินใจจะมาจากผู้บริหารระดับสูงเท่านั้น ให้

ง. นาย D การร่วมกันค้นหาปัญหา และใช้เทคโนโลยีในท้องถิ่นการบริหารจัดการ รวมทั้งการรับผลประโยชน์ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน

9. ข้อใดไม่ใช่การมีส่วนร่วมในการวางแผน

ก. วิเคราะห์และระบุทางเลือกในการปฏิบัติ การระบุและประเมินการปฏิบัติอย่างรอบคอบ การเลือกทางเลือกที่บรรลุวัตถุประสงค์และอธิบายถึงขั้นตอนที่ต้องการปฏิบัติเพื่อให้สามารถติดตามทางเลือกของการปฏิบัติได้

ข. กำหนดตำแหน่งที่ต้องการประเมินสถานการณ์ปัจจุบันที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ วิธีการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์นั้นรู้ถึงจุดแข็งของงานที่ต้องการ และจุดอ่อนที่ต้องแก้ปัญหา

ค. จัดเตรียมแผนงานร่วมกันพัฒนาหลักฐานโดยคำนึงถึงสถานะในอนาคต เป็นการสร้างภาพทางเลือกเกี่ยวกับอนาคต เพื่อที่จะระบุสิ่งที่จะช่วยให้เกิดความก้าวหน้าต่อวัตถุประสงค์

ง. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานว่าเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้

10. สิ่งใดถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของการมีส่วนร่วมประเมินผล

- ก. การประเมินความสำเร็จของงาน
- ข. การติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ
- ค. การประเมินปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน
- ง. การประเมินผลเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานครั้งต่อไป

11. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

ก. การรับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม และมีความรับผิดชอบด้วย

ข. การนำแผนการดำเนินงานไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ ได้รับการฝึกอบรมตามความต้องการ เพื่อนำความรู้และทักษะมาใช้ในการสร้างผลงานที่ดี

ค. การจัดสรรผลประโยชน์ผลของกิจกรรม ที่เกิดขึ้นจากการนำแผนมาปฏิบัติ ผลประโยชน์นี้รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของบริหารงานด้วย

ง. การคิดเกณฑ์ในการประเมินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของกระบวนการประเมินที่จะกลายเป็นปัจจัยนำเข้าไปในกระบวนการวางแผนต่อไป

12. ข้อใดคือการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

- ก. นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกัน
- ข. ร่วมสนับสนุนทางด้านทรัพยากร
- ค. ร่วมรับผิดชอบการดำเนินการ
- ง. ตรวจสอบถึงความสำเร็จ

13. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

- ก. นำแผนการดำเนินงานไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามความต้องการ
- ข. นำความรู้มาใช้ในการสร้างผลงานที่ดี และทำกิจกรรมร่วมกัน
- ค. ร่วมรับผิดชอบการดำเนินการ
- ง. การประเมินผล

14. การบริหารและการจัดการของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรมีการพัฒนาแบบใด

- ก. จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน
- ข. พัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น
- ค. มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
- ง. ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์

15. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลหมายถึงข้อใด

ก. ร่วมกันติดตามประเมินผล ตลอดเวลาที่ทำงานร่วมกันประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบถึงปัญหาอุปสรรคและร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา

ข. สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติอย่างมีความสุข

ค. ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงและนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก

ง. จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ

16. ข้อใดเป็นการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

- ก. ตรวจสอบถึงความสำเร็จ
- ข. ติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ
- ค. ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ
- ง. ร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์

17. ข้อใดเป็นการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

- ก. ตรวจสอบถึงความสำเร็จ
- ข. ติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ
- ค. ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ
- ง. ร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์

18. การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประเมินผลควรคำนึงถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ

- ก. การปรับปรุงและพัฒนาางานร่วมกัน
- ข. ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ
- ค. การติดตามการดำเนินงานที่พัฒนาอย่างสม่ำเสมอ
- ง. การติดตามและประเมินผลเพื่อตรวจสอบความสำเร็จ

19. ผู้บริหารในข้อใดมีการบริหารแบบมีส่วนร่วม

- ก. นาย A ประชุมครูและคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อวางแผนการดำเนินงาน
- ข. นาย B ดำเนินการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อรับเงินสนับสนุน
- ค. นาย C ตรวจสอบผลสำเร็จการประเมินโครงการ
- ง. นาย D มอบทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนยากจน

20. ปัจจัยข้อใดที่ทำให้การมีส่วนร่วม เข้าไปมีบทบาท ในการควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

- ก. ปัจจัยด้านองค์การ
- ข. ปัจจัยด้านทัศนคติ
- ค. ปัจจัยด้านบุคคล
- ง. ปัจจัยด้านชุมชน

เฉลยแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อน-หลังการพัฒนา pre-test / post-test

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	ก	11	ก
2	ข	12	ข
3	ค	13	ง
4	ง	14	ค
5	ข	15	ก
6	ข	16	ง
7	ค	17	ก
8	ก	18	ก
9	ง	19	ก
10	ง	20	ก

แบบสอบถามการประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมใน
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามการประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายกำพล พากักดี

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ.....

ประเมินวันที่.....

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นที่ตรงกับความเป็นจริงตามระดับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน					
1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการวางแผนเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน					
1.2 กำหนดวัตถุประสงค์การบริหารสถานศึกษาเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ					
1.3 ร่วมกันวางแผนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
1.4 ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ					
1.5 ร่วมกันตรวจสอบการวางแผนและประเมินความเป็นไปได้					
1.6 ร่วมกันปรับปรุงการวางแผนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย					
หน่วยการพัฒนาที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ					
2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการ คำนึงถึงความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคลเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ					
2.2 ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
2.3 ร่วมกันประสานความร่วมมือและระดมทรัพยากรด้วยวิธีการที่หลากหลายตามบริบทอย่างสร้างสรรค์					
2.4 ร่วมกันสร้างบรรยากาศกัลยาณมิตรในการดำเนินการ					
2.5 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้					
2.6 บูรณาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยปรับปรุงการปฏิบัติ					
หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์					
3.1 ร่วมกันวางแผนการจัดสรรผลประโยชน์ให้เกิดความยุติธรรม					
3.2 ร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นด้วยความรับผิดชอบ					
3.3 ร่วมกันในการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม					
3.4 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ การบริหารผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์					
3.5 ปรับปรุงการจัดสรรผลประโยชน์ให้ครอบคลุมและเกิดความ เป็นธรรมที่สุด					
หน่วยการพัฒนาที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล					
4.1 เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวางแผนกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการประเมินผลจากบริหารงานแบบมีส่วนร่วม					
4.2 ใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม					
4.3 ร่วมกันเสนอแนะแนวทางลดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ					
4.4 ร่วมกันตรวจสอบผลสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมตามวัตถุประสงค์					
4.5 นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกันโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
ประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของแบบสอบถามเพื่อ
ประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ
ประจำจังหวัดยโสธร

คำชี้แจง

1. การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.2 เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.4 เพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

2. แบบสอบถามเพื่อประเมินนี้ใช้สำหรับประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

3. โปรดพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยว่ามีความสอดคล้องกันอย่างไร โดยพิจารณาจาก

- +1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์

นายกำพล พากักดี

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

รายการประเมิน	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
1. กระบวนการการพัฒนา				
1.1 กิจกรรมการพัฒนาตามหน่วยการพัฒนาที่มีความเหมาะสม				
1.2 ความเหมาะสมของระยะเวลาการพัฒนา				
1.3 ลำดับขั้นตอนกิจกรรมการพัฒนามีความเหมาะสม				
2. วิธีการปฏิบัติตามรูปแบบ				
2.1 หน่วยพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน				
2.2 หน่วยพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ				
2.3 หน่วยพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์				
2.4 หน่วยพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล				
3. คุณภาพการพัฒนา				
3.1 ท่านได้รับความรู้ แนวคิด ทักษะและประสบการณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วม				
3.2 ท่านสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากการพัฒนาตามรูปแบบไปใช้ในการบริหารแบบมีส่วนร่วม				
3.3 ท่านได้รับความรู้ตรงตามความคาดหวัง				
3.4 หลักสูตรการพัฒนาเอื้อต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม				
3.5 ประโยชน์ที่ท่านได้รับจากการพัฒนาตามรูปแบบ				

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายกำพล พากักดี

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. วุฒิกการศึกษา

() ปริญญาตรี

() ปริญญาโท

() ปริญญาเอก

2. ประสบการณ์การทำงาน

() 1-5 ปี

() 6-10 ปี

() 11 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นที่ตรงกับความเป็นจริงตามระดับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. กระบวนการการพัฒนา					
1.1 กิจกรรมการพัฒนาตามหน่วยการพัฒนาที่มีความเหมาะสม					
1.2 ความเหมาะสมของระยะเวลาการพัฒนา					
1.3 ลำดับขั้นตอนกิจกรรมการพัฒนามีความเหมาะสม					
2. วิธีการปฏิบัติตามรูปแบบ					
2.1 หน่วยพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน					
2.2 หน่วยพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ					
2.3 หน่วยพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์					
2.4 หน่วยพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล					

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
3. คุณภาพการพัฒนา					
3.1 ท่านได้รับความรู้ แนวคิด ทักษะและประสบการณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วม					
3.2 ท่านสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากการพัฒนาตามรูปแบบไปใช้ในการบริหารแบบมีส่วนร่วม					
3.3 ท่านได้รับความรู้ตรงตามความคาดหวัง					
3.4 หลักสูตรการพัฒนาเอื้อต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม					
3.5 ประโยชน์ที่ท่านได้รับจากการพัฒนาตามรูปแบบ					
3.5 ประโยชน์ที่ท่านได้รับจากการพัฒนาตามรูปแบบ					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
ประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของแบบสอบถาม
ประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ
ประจำจังหวัดยโสธร

คำชี้แจง

1. การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.2 เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.4 เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

2. แบบสอบถามนี้ใช้สำหรับประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของแบบสอบถามประสิทธิภาพรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

3. โปรดพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยว่ามีความสอดคล้องกันอย่างไร โดยพิจารณาจาก

- +1 หมายถึง แนใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์
- 1 หมายถึง แนใจว่าไม่มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับวัตถุประสงค์

นายกำพล พากักดี

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

รายการประเมิน	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ				
1. หลักการ				
1.1 หลักการมีความชัดเจนสำหรับการพัฒนา				
1.2 หลักการมีความเหมาะสมกับการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม				
2. วัตถุประสงค์				
2.1 มีความชัดเจนในแนวทางปฏิบัติการบริหารแบบมีส่วนร่วม				
2.2 สามารถนำปฏิบัติได้จริงตามสภาพบริบท				
2.3 สอดคล้องกับหลักการของรูปแบบ				
ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ				
2.1 หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ				
2.2 หน่วยการพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ				
2.3 หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์				
2.4 หน่วยการพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล				
ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ				
3.1 การวางแผน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน				
3.2 การปฏิบัติตามแผน ทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินโครงการกิจกรรมการตามแผนที่วางไว้				
3.3 การตรวจสอบ ทุกฝ่ายร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ และเสนอแนะวิธีพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม				
3.4 การปรับปรุงพัฒนา ทุกฝ่ายร่วมกันนำข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม				

รายการประเมิน	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	+1	0	-1	
ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน				
4.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
4.2 ประเมินสภาพการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
4.3 ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ				
5.1 สอดคล้องกับสภาพการดำเนินการของรูปแบบ				
5.2 สามารถเกิดขึ้นได้จริงตามบริบท				

ลงชื่อ.....
(.....)

ผู้ประเมิน

แบบสอบถามเพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายกำพล พากักดี

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. วุฒิการศึกษา

() ปริญญาตรี

() ปริญญาโท

() ปริญญาเอก

2. ประสบการณ์การทำงาน

() 1-5 ปี

() 6-10 ปี

() 11 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามเกี่ยวกับประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นที่ตรงกับความเป็นจริงตามระดับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ที่สุด

4 หมายถึง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับปาน

กลาง

2 หมายถึง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับน้อย

ที่สุด

รายการ	ความเหมาะสม					ความเป็นประโยชน์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน										
4.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา										
4.2 ประเมินสภาพการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา										
4.3 ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา										
ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ										
5.1 สอดคล้องกับสภาพการดำเนินการของรูปแบบ										
5.2 สามารถเกิดขึ้นได้จริงตามบริบท										

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

ภาคผนวก ค
คุณภาพเครื่องมือ

ตาราง 24 ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่าเฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน								
1.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.5	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ								
2.1	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
2.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์								
3.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
3.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.4	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล								
4.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
4.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตาราง 24 ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 - 1.00

ตาราง 25 ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่าเฉลี่ย	ความสอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน								
1.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.5	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ								
2.1	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
2.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์								
3.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
3.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.4	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล								
4.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
4.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตาราง 25 ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 – 1.00

ตาราง 26 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
ของการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})		ค่าความเชื่อมั่น (α)	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน				
1.1	0.57	0.87	0.96	0.93
1.2	0.87	0.64	0.91	0.91
1.3	0.84	0.54	0.90	0.90
1.4	0.65	0.54	0.89	0.95
1.5	0.55	0.65	0.90	0.94
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ				
2.1	0.52	0.88	0.90	0.95
2.2	0.54	0.66	0.92	0.94
2.3	0.67	0.67	0.91	0.91
2.4	0.87	0.54	0.92	0.92
2.5	0.68	0.78	0.90	0.97
3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์				
3.1	0.81	0.77	0.97	0.91
3.2	0.66	0.67	0.94	0.94
3.3	0.78	0.82	0.92	0.92
3.4	0.65	0.55	0.94	0.92
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล				
4.1	0.67	0.86	0.88	0.89
4.2	0.55	0.69	0.92	0.90
4.3	0.55	0.88	0.95	0.90
4.4	0.65	0.56	0.94	0.91
4.5	0.52	0.64	0.95	0.97

จากตาราง 26 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.90 มีค่าอำนาจ
จำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.52-0.87 แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.93 มี
ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.54-0.88

ตาราง 27 ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์การศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่าเฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ท่านมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ในการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามประเด็นที่กำหนดให้ อย่างไร								
ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ								
	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ								
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน								
	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ								
	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์								
	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล								
	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ								
	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน								
	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ								
	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตาราง 27 ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบสัมภาษณ์การศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

ตาราง 28 ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจ
การบริหารแบบมีส่วนร่วม

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่าเฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	0	0	+1	0	+1	2	0.40	ใช้ไม่ได้
11	0	+1	0	0	+1	2	0.40	ใช้ไม่ได้
12	+1	0	0	0	+1	2	0.40	ใช้ไม่ได้
13	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	+1	0	0	0	+1	2	0.40	ใช้ไม่ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	+1	0	0	0	+1	2	0.40	ใช้ไม่ได้

จากตาราง 28 ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ ข้อสอบ
ปรนัยจำนวน 25 ข้อ ใช้ได้ 20 ข้อ ข้อที่ใช้ได้ ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.80-1.00

ตาราง 29 ค่าอำนาจจำแนกค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจการบริหารแบบมีส่วนรวม

ข้อ	ความยาก	แปลผล	อำนาจจำแนก	แปลผล	แปลผลคุณภาพของข้อสอบ	คัดข้อที่มีคุณภาพ
1	0.64	ใช้ได้	0.84	ใช้ได้	ใช้ได้	นำมาใช้
2	0.65	ใช้ได้	0.68	ใช้ได้	ใช้ได้	นำมาใช้
3	0.26	ใช้ได้	0.52	ใช้ได้	ใช้ได้	นำมาใช้
4	0.29	ใช้ได้	0.51	ใช้ได้	ใช้ได้	นำมาใช้
5	0.28	ใช้ได้	0.52	ใช้ได้	ใช้ได้	นำมาใช้
6	0.33	ใช้ได้	0.58	ใช้ได้	ใช้ได้	นำมาใช้
7	0.42	ใช้ได้	0.85	ใช้ได้	ใช้ได้	นำมาใช้
8	0.58	ใช้ได้	0.66	ใช้ได้	ใช้ได้	นำมาใช้
9	0.57	ใช้ได้	0.51	ใช้ได้	ใช้ได้	นำมาใช้
10	0.56	ใช้ได้	0.85	ใช้ได้	ใช้ได้	นำมาใช้
11	0.52	ใช้ได้	0.81	ใช้ได้	ใช้ได้	นำมาใช้
12	0.62	ใช้ได้	0.84	ใช้ได้	ใช้ได้	นำมาใช้
13	0.61	ใช้ได้	0.55	ใช้ได้	ใช้ได้	นำมาใช้
14	0.65	ใช้ได้	0.68	ใช้ได้	ใช้ได้	นำมาใช้
15	0.32	ใช้ได้	0.53	ใช้ได้	ใช้ได้	นำมาใช้
16	0.26	ใช้ได้	0.78	ใช้ได้	ใช้ได้	นำมาใช้
17	0.27	ใช้ได้	0.62	ใช้ได้	ใช้ได้	นำมาใช้
18	0.44	ใช้ได้	0.75	ใช้ได้	ใช้ได้	นำมาใช้
19	0.47	ใช้ได้	0.85	ใช้ได้	ใช้ได้	นำมาใช้
20	0.45	ใช้ได้	0.81	ใช้ได้	ใช้ได้	นำมาใช้

จากตาราง 29 ข้อสอบปรนัยจำนวน 20 ข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นของทดสอบ เท่ากับ 0.91 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.51-0.85 ความยาก (p) เท่ากับ 0.25-0.65

ตาราง 30 ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่าเฉลี่ย	ความสอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. กระบวนการการพัฒนา								
1.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. วิธีการปฏิบัติตามรูปแบบ								
2.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. คุณภาพการพัฒนา								
3.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตาราง 30 ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

ตาราง 31 ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามประสิทธิภาพของรูปแบบฯ

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่าเฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ								
1. หลักการ								
1.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. วัตถุประสงค์								
2.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ								
2.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ								
3.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน								
4.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ								
5.1	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
5.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตาราง 31 ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบฯ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00

ภาคผนวก ง

คู่มือรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

คู่มือ
รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

นายกำพล พากักดี
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร
วิทยฐานะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร
สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด ยโสธร มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาศูนย์ การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

คู่มือรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด ยโสธร ในส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย 5 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดและวัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ ประกอบด้วย หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน หน่วยการพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ หน่วยการพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน และส่วน ที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ

ผู้จัดทำขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในจัดทำรูปแบบและคู่มือรูปแบบการพัฒนาการบริหาร แบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร และหวังว่าคู่มือนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการ นำไปใช้ในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อไป

สารบัญ

	หน้า
หัวข้อ	
คำนำ	
สารบัญ.....	
สารบัญตาราง	
สารบัญภาพประกอบ	
คำชี้แจง	
ความนำ.....	
นิยามศัพท์เฉพาะ	
ข้อจำกัดในการใช้รูปแบบ	
รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร	
ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์	
ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ	
ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ.....	
ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน	
ส่วนที่ 5 เงื่อนไขความสำเร็จ	
ข้อเสนอแนะการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร	
หน่วยการพัฒนา	
บรรณานุกรม	
ประวัติผู้เขียน	

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 การประเมินผล ตัวชี้วัดความสำเร็จ วิธีการประเมิน และเครื่องมือที่ใช้	
ตาราง 2 การพัฒนาด้วยวิธีการประชุมเชิงปฏิบัติ.....	

สารบัญภาพประกอบ

หน้า

ภาพประกอบ 1 หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA	
ภาพประกอบ 2 หน่วยการพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA	
ภาพประกอบ 3 หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA	
ภาพประกอบ 4 หน่วยการพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA	
ภาพประกอบ 5 รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร	
ภาพประกอบ 6 กลไกของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร	
ภาพประกอบ 7 รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA.....	

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ส่วนที่ 1 หลักการและวัตถุประสงค์

1. หลักการ

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีหลักการ ดังนี้

- 1.1 เป็นรูปแบบที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม
- 1.2 เป็นพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามบริบทสถานศึกษา
- 1.3 เป็นการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนในยุคดิจิทัล

2. วัตถุประสงค์

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 2.1 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม
- 2.2 เพื่อเสริมสร้างการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2.3 เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินการ

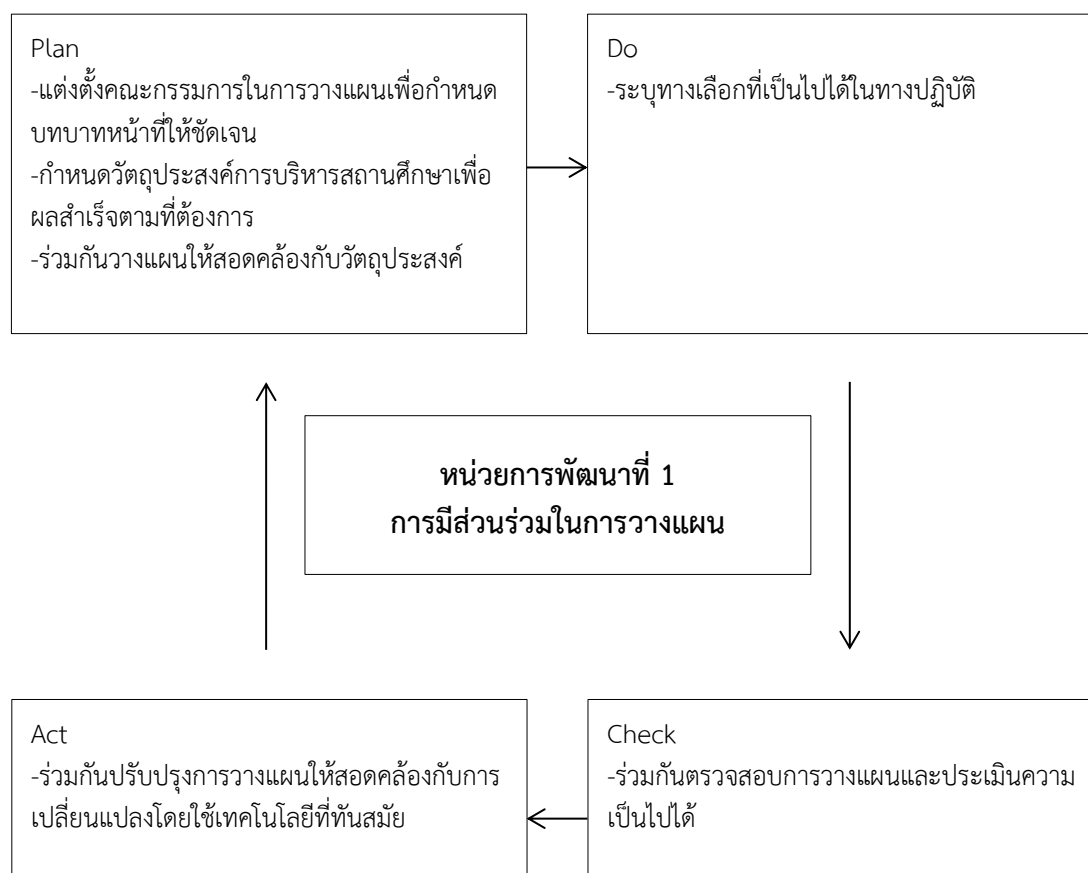
รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีวิธีดำเนินการประกอบด้วย 4 หน่วยการพัฒนา ดังนี้

หน่วยพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน

- 1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการวางแผนเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน (P)
- 1.2 กำหนดวัตถุประสงค์การบริหารสถานศึกษาเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ (P)
- 1.3 ร่วมกันวางแผนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (P)
- 1.4 ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ (D)
- 1.5 ร่วมกันตรวจสอบการวางแผนและประเมินความเป็นไปได้ (C)
- 1.6 ร่วมกันปรับปรุงการวางแผนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย (A)

ทันสมัย (A)

หน่วยพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ดังภาพประกอบ 1

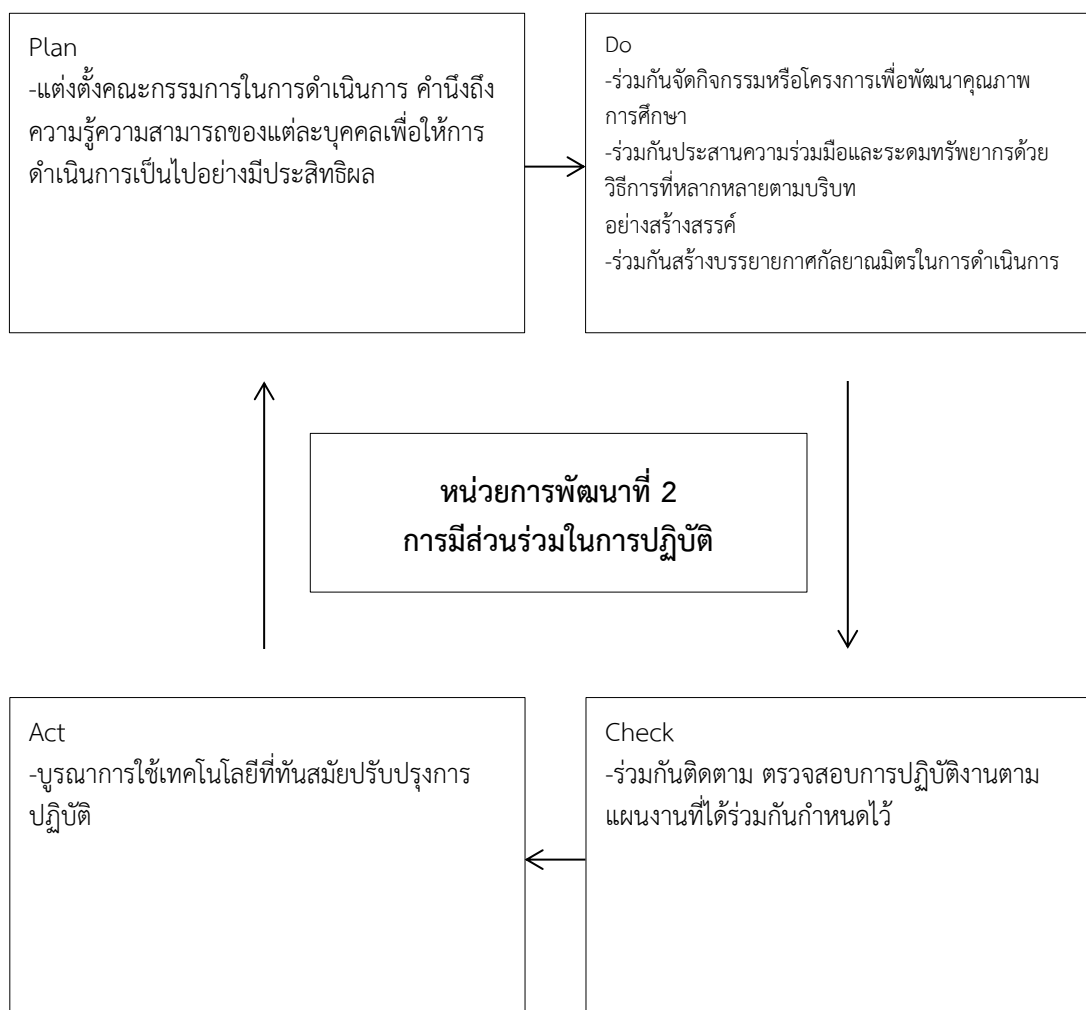

ภาพประกอบ 1 หน่วยพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA

หน่วยการพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

- 2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการ คำนึงถึงความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (P)
- 2.2 ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (D)
- 2.3 ร่วมกันประสานความร่วมมือและระดมทรัพยากรด้วยวิธีการที่หลากหลายตามบริบทอย่างสร้างสรรค์ (D)
- 2.4 ร่วมกันสร้างบรรยากาศกัลยาณมิตรในการดำเนินการ (D)
- 2.5 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ (C)
- 2.6 บูรณาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยปรับปรุงการปฏิบัติ (A)

หน่วยการพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ดังภาพประกอบ 2

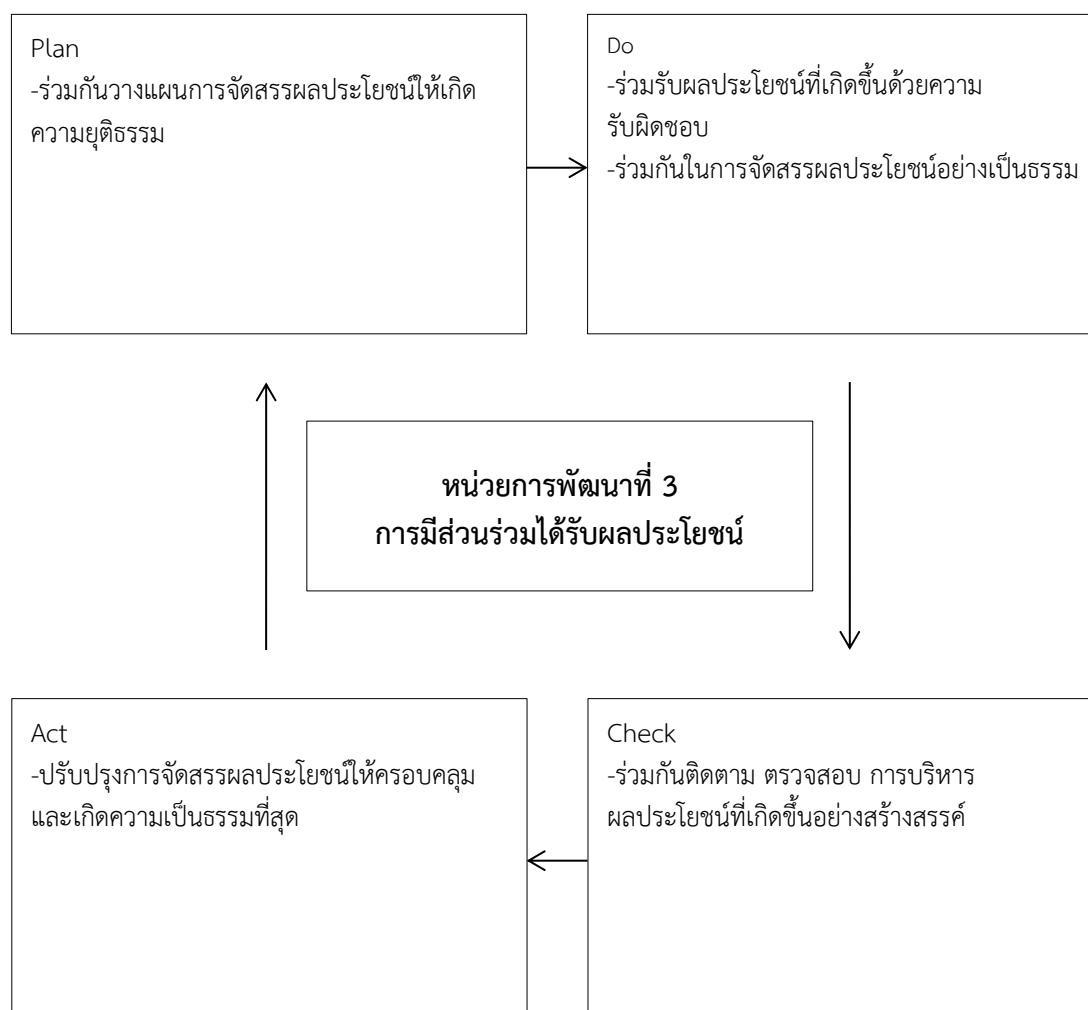

ภาพประกอบ 2 หน่วยการพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA

หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

- 3.1 ร่วมกันวางแผนการจัดสรรผลประโยชน์ให้เกิดความยุติธรรม (P)
- 3.2 ร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นด้วยความรับผิดชอบ (D)
- 3.3 ร่วมกันในการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม (D)
- 3.4 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ การบริหารผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์ (C)
- 3.5 ปรับปรุงการจัดสรรผลประโยชน์ให้ครอบคลุมและเกิดความเป็นธรรมที่สุด (A)

หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ดังภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA

หน่วยการพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

4.1 เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวางแผนกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการประเมินผลจากบริหารงานแบบมีส่วนร่วม (P)

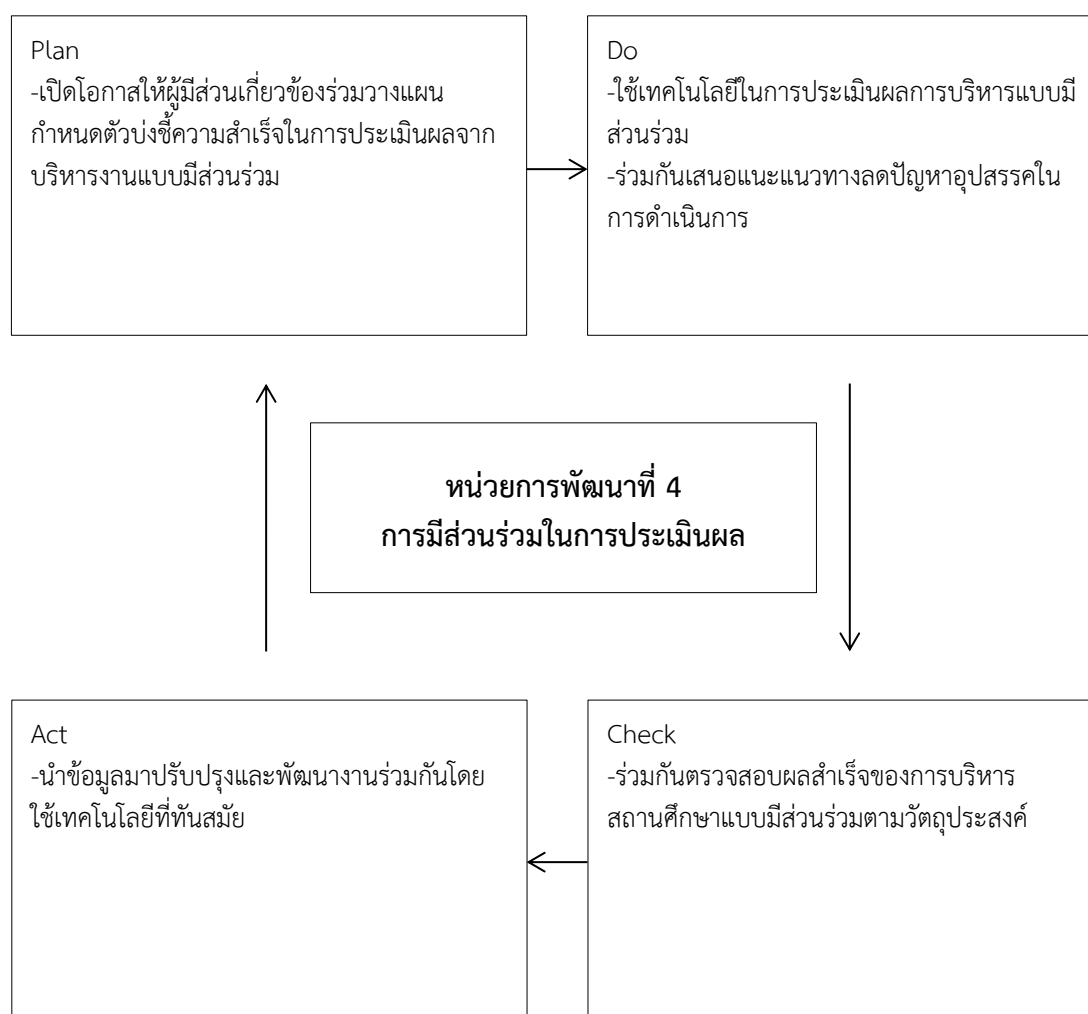
4.2 ใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม (D)

4.3 ร่วมกันเสนอแนะแนวทางลดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ (D)

4.4 ร่วมกันตรวจสอบผลสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมตามวัตถุประสงค์ (C)

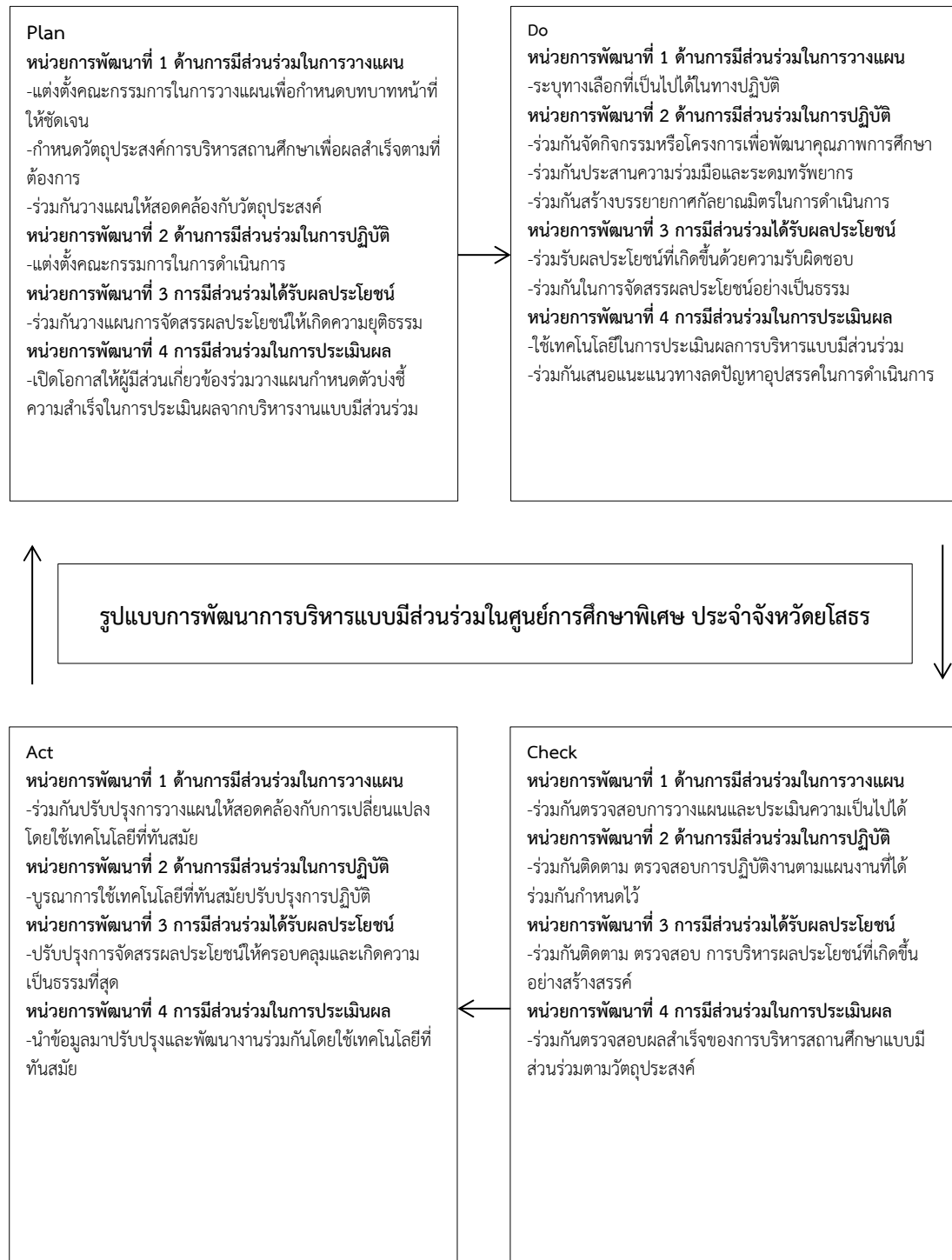
4.5 นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกันโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย (A)

หน่วยการพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 หน่วยการพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผลตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร
ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ดังภาพประกอบ 5

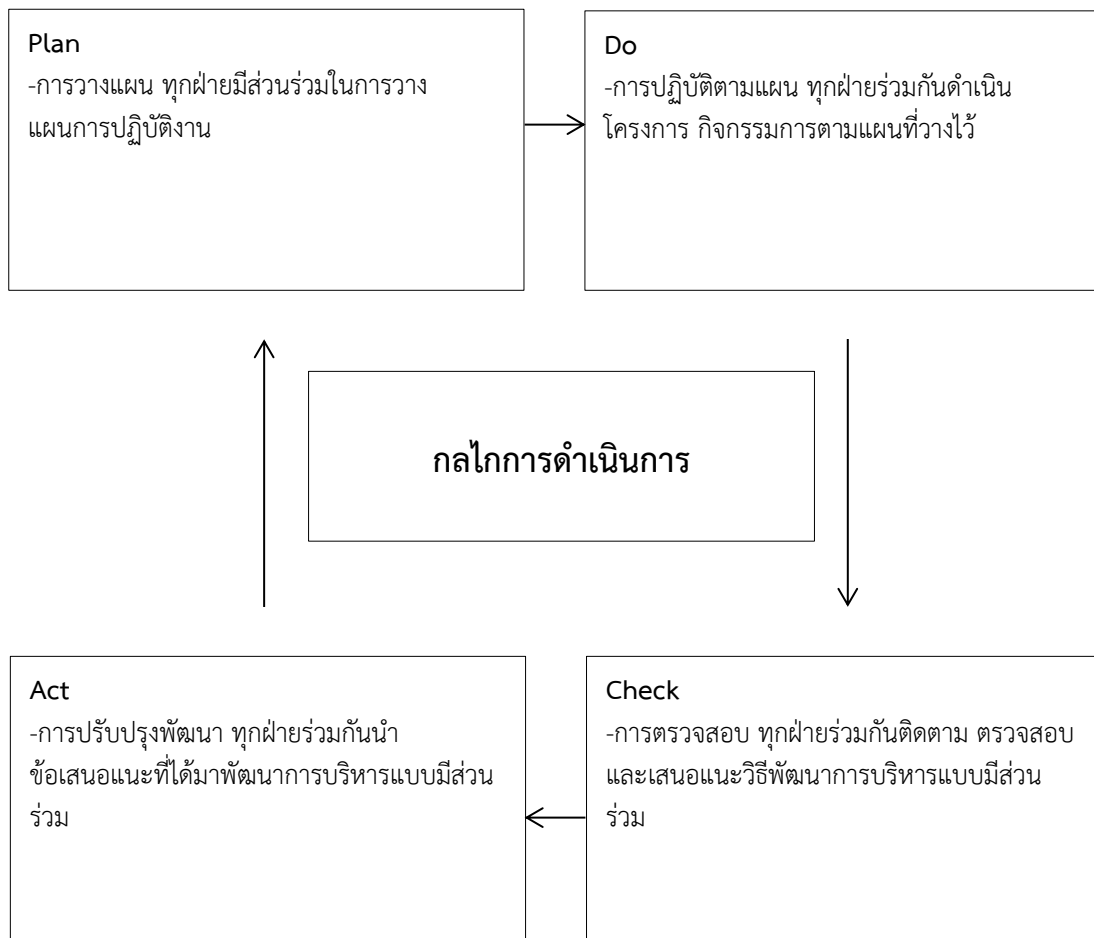
ภาพประกอบ 5 รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธรตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA

ส่วนที่ 3 กลไกการดำเนินการ

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ให้ประสบความสำเร็จขับเคลื่อนโดยใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง PDCA ประกอบด้วย

- 3.1 การวางแผน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน
- 3.2 การปฏิบัติตามแผน ทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินโครงการ กิจกรรมการตามแผนที่วางไว้
- 3.3 การตรวจสอบ ทุกฝ่ายร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ และเสนอแนะวิธีพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม
- 3.4 การปรับปรุงพัฒนา ทุกฝ่ายร่วมกันนำข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม

กลไกของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดังภาพประกอบ 6

ภาพประกอบ 6 กลไกของรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ส่วนที่ 4 แนวทางการประเมิน

4.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.2 ประเมินสภาพการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.3 ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การวัดและประเมินผลตามรูปแบบการพัฒนาระบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดังตาราง 1

ตาราง 1 การประเมินผล ตัวชี้วัดความสำเร็จ วิธีการประเมิน และเครื่องมือที่ใช้

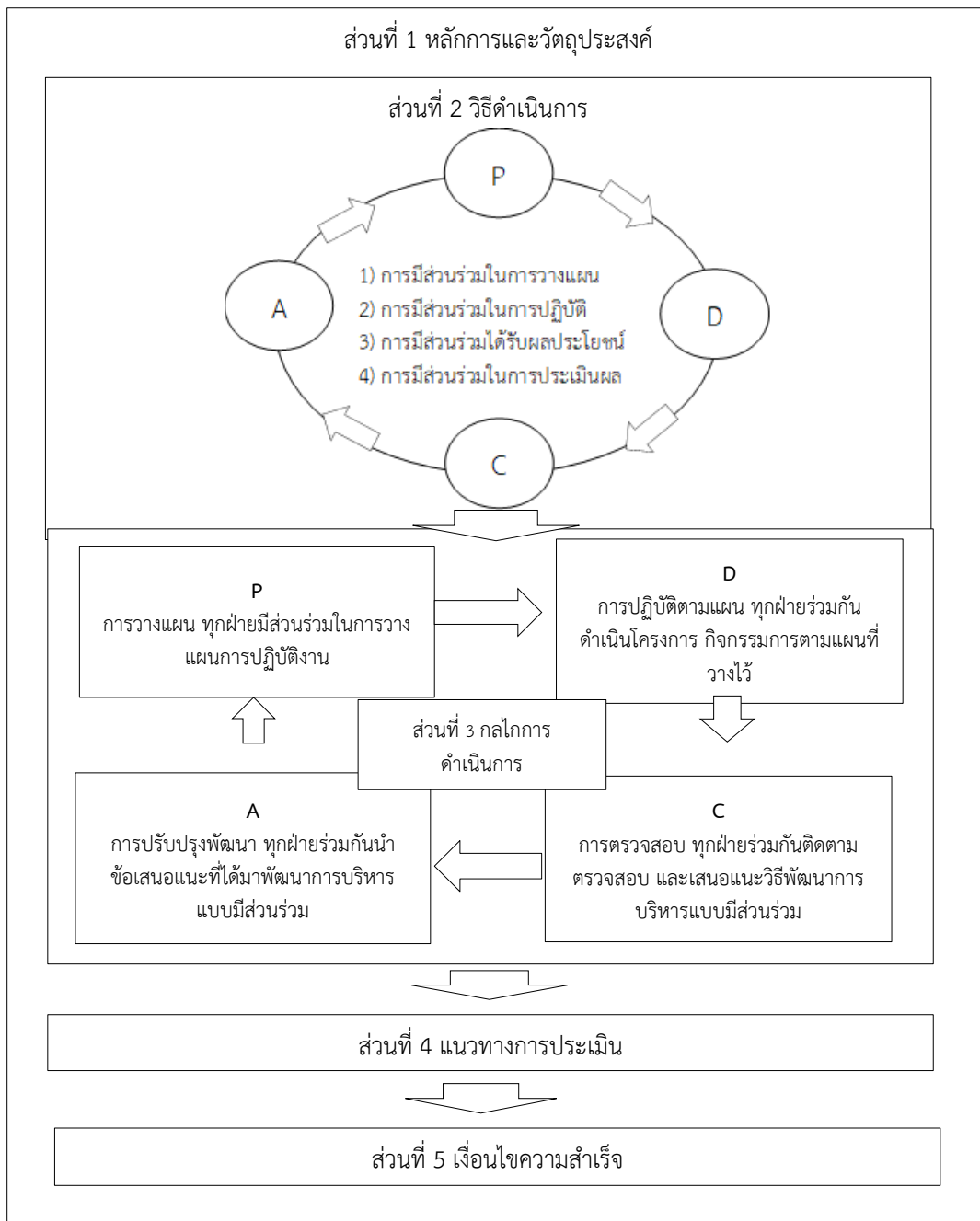
การประเมินผล	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
1. การประเมินผลความรู้ความเข้าใจ	ร้อยละ 80 ของร่วมพัฒนา หลังการพัฒนามีความรู้ความเข้าใจ สูงขึ้นก่อนการพัฒนา	ทดสอบ	แบบทดสอบ
2. การประเมินสภาพการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ร้อยละ 80 ของร่วมพัฒนา หลังการพัฒนามีสภาพตามรูปแบบฯ สูงขึ้นก่อนการพัฒนา	-นิเทศ/เสวนา สะท้อนผล -ประเมินตาม รายการ	แบบสอบถาม เพื่อประเมิน สภาพฯ
3. การประเมินความพึงพอใจการพัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ร้อยละ 80 ของร่วมพัฒนา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากขึ้นไป	ประเมินตาม รายการ	แบบสอบถาม เพื่อประเมิน ความพึงพอใจ

ส่วนที่ 5

เงื่อนไขความสำเร็จ

- 5.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเป็นอย่างดี
- 5.2 เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5.3 บริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวงจรคุณภาพเดมมิ่งอย่างต่อเนื่อง

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร
 ดังภาพประกอบ 7

ภาพประกอบ 7 รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ข้อเสนอแนะการพัฒนาตาม รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ดำเนินการแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อมสำหรับการพัฒนา

1.1 ประชุมผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่าย เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ ความสำคัญ ประโยชน์และความจำเป็นที่นำรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มาใช้

1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

1.3 คณะกรรมการดำเนินการจัดเตรียมการประชุมเชิงปฏิบัติการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการดำเนินการดังนี้

1) เชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถและประสบผลสำเร็จด้านบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับระดับชาติ

2) ผู้วิจัยเชิญชวนครูและบุคลากรทางการศึกษาในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มเป้าหมายตอบรับเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

2. ขั้นพัฒนาตามรูปแบบ

2.1 การศึกษาด้วยตัวเอง ผู้วิจัยนำเอกสารที่ได้พัฒนาขึ้น ให้กลุ่มเป้าหมายศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ ประกอบ กำหนดระยะเวลาภายใน 12 ชั่วโมง โดยมอบภาระงานให้ส่งสรุปบทเรียนที่ได้ศึกษาเอกสาร จำนวน 4 หน้า ส่งในวันสุดท้ายของการเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ ความสำคัญ ประโยชน์และความจำเป็นที่นำเอารูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มาใช้ จำนวน 3 วัน 18 ชั่วโมง มีการประเมินสภาพการดำเนินการก่อนการพัฒนา และในรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการด้วยการบรรยาย การสาธิต การลงมือปฏิบัติ การนำเสนอผลงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสรุปอภิปรายผลโดยคณะวิทยากร มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 การลงทะเบียน ปฐมนิเทศกลุ่มเป้าหมาย เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียดขั้นตอนการพัฒนาและความสำคัญจำเป็นของการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

2.2.2 การประเมินสภาพการดำเนินการก่อนการพัฒนา ด้วยแบบสอบถามสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยผู้รับการพัฒนาทำแบบสอบถามก่อนเริ่มการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2.3 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ ความสำคัญ ประโยชน์และความจำเป็นที่นำเอารูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มาใช้ จำนวน 3 วัน ในรูปแบบการบรรยาย การสาธิต การลงมือปฏิบัติ การนำเสนอผลงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสรุปอภิปรายผล โดยคณะวิทยากร

2.2.4 การประเมินความรู้ความเข้าใจหลังการพัฒนา (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ แบบทดสอบเป็นชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนการพัฒนา (Pre-test)

รูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร มีเนื้อหาการพัฒนา จำนวน 4 หน่วยการพัฒนา เวลาที่ใช้ในการพัฒนาในการประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 18 ชั่วโมง มีรายละเอียด ดังนี้

1 กิจกรรมสำหรับวิทยากร

1.1 ชี้นำ

- 1.1.1 กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างวิทยากรกับผู้เข้ารับการพัฒนา
- 1.1.2 สร้างความตระหนักถึงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูยุคดิจิทัล
- 1.1.3 ชี้แจง และทำความเข้าใจ เกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินการพัฒนา

1.2 ชั้นกิจกรรม

1.2.1 วิทยากรบรรยายให้ความรู้ตามเนื้อหาในหน่วยการพัฒนาที่กำหนดไว้ในตารางหลักสูตรการประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.2.2 ผู้ที่เข้ารับการพัฒนาร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1.2.3 วิทยากรและผู้เข้ารับการพัฒนา ร่วมกันสรุปเนื้อหาจากการทำกิจกรรมในแต่ละหน่วยการพัฒนา

1.2.4 วิทยากรอธิบายการปฏิบัติกิจกรรม และให้ที่เข้ารับการพัฒนาดำเนินการและแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจ

1.2.5 ผู้ที่เข้ารับการพัฒนา ระดมความคิด ช่วยกันคิดพร้อมทั้งร่วมกันถอดบทเรียน

1.3 ชั้นสรุป

1.3.1 ผู้ที่เข้ารับการพัฒนาเสนอแนวคิดจากการร่วมกันดำเนินกิจกรรมเป็นกลุ่มโดยแบ่งหน้าที่ในการนำเสนอ

1.3.2 วิทยากรและผู้เข้ารับการพัฒนาร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการดำเนินกิจกรรม

2 กิจกรรมสำหรับผู้เข้ารับการพัฒนา

2.1 การประเมินความรู้ความเข้าใจก่อนการพัฒนา (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

2.2 กิจกรรมสร้างความเข้าใจตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร เพื่อให้เกิดความเข้าใจในวัตถุประสงค์และกระบวนการพัฒนา

2.3 ผู้เข้ารับการพัฒนาศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อที่กำหนด ในแต่ละหน่วยการพัฒนา

2.4 ผู้เข้ารับการพัฒนากลับมาสรุปองค์ความรู้ที่ได้ในแบบบันทึก สรุปองค์ความรู้ในแต่ละหน่วยการพัฒนา

2.5 ผู้เข้ารับการพัฒนาถอดบทเรียน พร้อมบันทึกในใบกิจกรรมในแต่ละหน่วยการพัฒนา

2.6 การประเมินความรู้ความเข้าใจหลังการพัฒนา (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ

กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ดังตาราง 2

ตาราง 2 การพัฒนาด้วยวิธีการประชุมเชิงปฏิบัติ

วันที่	09.00 – 10.00	10.00 – 11.00	11.00 – 12.00	12.00 – 13.00	13.00 – 14.00	14.00 – 15.00	15.00 – 16.00	16.00 – 17.00
1	ปฐมนิเทศ Pre-test	หน่วยพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน		พักกลางวัน	หน่วยพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน			
	หน่วยพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ		หน่วยพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ					
2	หน่วยพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์		หน่วยพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล		Post-test			

2.3 การศึกษาดูงาน สถานศึกษาที่มีผลสำเร็จในการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำนวน 1 วัน 6 ชั่วโมง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและทักษะประสบการณ์การพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร โดยการเลือกแบบเจาะจง คือ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 10 ประจำจังหวัดอุบลราชธานี

2.4 การบูรณาการแบบสอดแทรกการปฏิบัติงาน จำนวน 84 ชั่วโมง ประกอบด้วย การวางแผน การพัฒนาการปฏิบัติงาน การนิเทศติดตาม และการประเมินผลการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.4.1 เรียนรู้ตามสภาพจริง โดยผู้เข้ารับการพัฒนาฝึกปฏิบัติการในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร ที่ตนเองปฏิบัติหน้าที่

2.4.2 หลังสิ้นสุดการฝึกปฏิบัติ ผู้เข้ารับการพัฒนาต้องร่วมกันสะท้อนผลการพัฒนาตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

2.4.3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงาน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติของผู้ที่เข้ารับพัฒนาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

3.4 ขั้นปรับปรุงพัฒนา

3.4.1 คณะกรรมการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร นำผลจากการประเมินผลจากการปฏิบัติงานไปปรับปรุงแก้ไขหรือเพิ่มเติมการปฏิบัติงานและจัดทำเอกสารประกอบการปฏิบัติงาน

3.4.2 คณะกรรมการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร สรุปผลการดำเนินการให้ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับทราบต่อไป

3.4.3 ครูและบุคลากรทางการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร นำผลการประเมินและข้อมูลย้อนกลับไปพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

หน่วยการพัฒนา

หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน

1. หลักการและวัตถุประสงค์

1.1 หลักการ

1.1.1 เป็นรูปแบบที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

1.1.2 เป็นพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามบริบทสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

1.1.3 เป็นการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนในยุคดิจิทัล ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

1.2 วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

2.2 เพื่อเสริมสร้างการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

2.3 เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

2. วิธีดำเนินการ

2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการวางแผนเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน

2.2 กำหนดวัตถุประสงค์การบริหารสถานศึกษาเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ

2.3 ร่วมกันวางแผนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

2.4 ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

2.5 ร่วมกันตรวจสอบการวางแผนและประเมินความเป็นไปได้

2.6 ร่วมกันปรับปรุงการวางแผนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

3. กลไกการดำเนินการ

3.1 การวางแผน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

3.2 การปฏิบัติตามแผน ทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินโครงการ กิจกรรมการตามแผนที่วางไว้ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

3.3 การตรวจสอบ ทุกฝ่ายร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ และเสนอแนะวิธีพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

3.4 การปรับปรุงพัฒนา ทุกฝ่ายร่วมกันนำข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

4. แนวทางการประเมิน

4.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

4.2 ประเมินสภาพการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

4.3 ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

5. เงื่อนไขความสำเร็จ

5.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเป็นอย่างดี

5.2 เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5.3 บริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวงจรคุณภาพเดมมิ่งอย่างต่อเนื่อง

หน่วยการพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

1. หลักการและวัตถุประสงค์

1.1 หลักการ

1.1.1 เป็นรูปแบบที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

1.1.2 เป็นพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามบริบทสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

1.1.3 เป็นการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนในยุคดิจิทัล ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

1.2 วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

2.2 เพื่อเสริมสร้างการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

2.3 เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

2. วิธีดำเนินการ

2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการ คำนึงถึงความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.3 ร่วมกันประสานความร่วมมือและระดมทรัพยากรด้วยวิธีการที่หลากหลายตามบริบทอย่างสร้างสรรค์

2.4 ร่วมกันสร้างบรรยากาศกัลยาณมิตรในการดำเนินการ

2.5 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้

2.6 บูรณาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยปรับปรุงการปฏิบัติ

3. กลไกการดำเนินการ

3.1 การวางแผน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

3.2 การปฏิบัติตามแผน ทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินโครงการ กิจกรรมการตามแผนที่วางไว้ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

3.3 การตรวจสอบ ทุกฝ่ายร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ และเสนอแนะวิธีพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

3.4 การปรับปรุงพัฒนา ทุกฝ่ายร่วมกันนำข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

4. แนวทางการประเมิน

4.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

4.2 ประเมินสภาพการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

4.3 ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

5. เงื่อนไขความสำเร็จ

5.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเป็นอย่างดี

5.2 เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5.3 บริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวงจรคุณภาพเดมมิ่งอย่างต่อเนื่อง

หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

1. หลักการและวัตถุประสงค์

1.1 หลักการ

1.1.1 เป็นรูปแบบที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

1.1.2 เป็นพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามบริบทสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

1.1.3 เป็นการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนในยุคดิจิทัล ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

1.2 วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

2.2 เพื่อเสริมสร้างการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

2.3 เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

2. วิธีดำเนินการ

2.1 ร่วมกันวางแผนการจัดสรรผลประโยชน์ให้เกิดความยุติธรรม

2.2 ร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นด้วยความรับผิดชอบ

2.3 ร่วมกันในการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม

2.4 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ การบริหารผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์

2.5 ปรับปรุงการจัดสรรผลประโยชน์ให้ครอบคลุมและเกิดความเป็นธรรมที่สุด

3. กลไกการดำเนินการ

3.1 การวางแผน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

3.2 การปฏิบัติตามแผน ทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินโครงการ กิจกรรมการตามแผนที่วางไว้ ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

3.3 การตรวจสอบ ทุกฝ่ายร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ และเสนอแนะวิธีพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

3.4 การปรับปรุงพัฒนา ทุกฝ่ายร่วมกันนำข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

4. แนวทางการประเมิน

4.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจการพัฒนาระบบการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

4.2 ประเมินสภาพการพัฒนาระบบการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

4.3 ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาระบบการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

5. เงื่อนไขความสำเร็จ

5.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเป็นอย่างดี

5.2 เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5.3 บริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวงจรคุณภาพเดมมิ่งอย่างต่อเนื่อง

หน่วยการพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1. หลักการและวัตถุประสงค์

1.1 หลักการ

1.1.1 เป็นรูปแบบที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1.1.2 เป็นพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามบริบทสถานศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1.1.3 เป็นการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนในยุคดิจิทัล ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1.2 วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2.2 เพื่อเสริมสร้างการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2.3 เพื่อเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

2. วิธีดำเนินการ

2.1 เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวางแผนกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการประเมินผลจากบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

2.2 ใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2.3 ร่วมกันเสนอแนะแนวทางลดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ

2.4 ร่วมกันตรวจสอบผลสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมตามวัตถุประสงค์

2.5 นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกันโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

3. กลไกการดำเนินการ

3.1 การวางแผน ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนการปฏิบัติงาน ด้านการมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์

3.2 การปฏิบัติตามแผน ทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินโครงการ กิจกรรมการตามแผนที่วางไว้ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3.3 การตรวจสอบ ทุกฝ่ายร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ และเสนอแนะวิธีพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

3.4 การปรับปรุงพัฒนา ทุกฝ่ายร่วมกันนำข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

4. แนวทางการประเมิน

4.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

4.2 ประเมินสภาพการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

4.3 ประเมินความพึงพอใจต่อการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

5. เงื่อนไขความสำเร็จ

5.1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเป็นอย่างดี

5.2 เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5.3 บริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวงจรคุณภาพเดมมิ่งอย่างต่อเนื่อง

**แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อน-หลังการพัฒนา pre-test / post-test
การบริหารแบบมีส่วนร่วม**

- คำชี้แจง 1. แบบทดสอบมีทั้งหมด 20 ข้อ 20 คะแนน กำหนดเวลา 20 นาที
2. โปรดทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับตัวเลือกที่ท่านเห็นว่าถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดคือการบริหารแบบมีส่วนร่วม

- ก. เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนะและดำเนินการ
- ข. ผู้บริหารดำเนินการบริหารจัดการโดยสั่งการเป็นหลัก
- ค. ครูร่วมกับผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้
- ง. ผู้บริหารศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ

2. ผู้บริหารท่านใด มีการบริหารจัดการการศึกษาที่ดีที่สุด

ก. นาย A อำนวยความสะดวกเพื่อจัดการเรียนการสอน พิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนคำนึงถึงความสะดวกในด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ และบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน

ข. นาย B อำนวยความสะดวกเพื่อจัดการเรียนการสอน กำหนดนโยบาย เป้าหมายอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม เสริมสร้าง การกระตุ้นยั่วยุ และการรวมพลังต่าง ๆ ในองค์กรทางการศึกษา

ค. นาย C กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้กับสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา ด้วยเจตนาธรรมที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

ง. นาย D มุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหาร มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และผลงานให้มีการจัดให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีประโยชน์อย่างไร

- ก. ผู้บริหารมีตัวเลือกในการปฏิบัติมากยิ่งขึ้น
- ข. ลดการเรียกร้องผลประโยชน์ต่าง ๆ จากผู้บริหาร
- ค. เกิดความร่วมมือระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายปฏิบัติการสูงขึ้น
- ง. เป็นการตัดสินใจยอมรับในการปฏิบัติงานตามแนวคิดของผู้บริหาร

4. การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญที่มุ่งเน้นให้เกิดเรื่องใดมากที่สุด

- ก. มุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ที่รอบด้าน
- ข. มุ่งเน้นให้การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาเป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดไว้
- ค. มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ง. มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

5. ผู้บริหารที่แสดงออกถึงท่าทีที่ ใ่ว่างใจต่อผู้ร่วมงานมีวิธีการจูงใจผู้ร่วมงานโดยการมอบรางวัล แต่บางครั้งมีการบังคับ และยอมรับความคิดเห็นจากผู้ร่วมงาน แต่งานทุกอย่างถูกกำหนดโดยผู้บริหารเท่านั้น ถือเป็นการบริหารโดยใช้ทฤษฎี ระบบใด

- ก. ระบบเผด็จการ
- ข. ระบบเผด็จการมีศิลป์
- ค. ระบบการปรึกษาหารือ
- ง. ระบบกลุ่มที่มีส่วนร่วม

6. ข้อใดไม่แสดงถึงการมีส่วนร่วม

- ก. เปิดโอกาสให้ทุกคนได้ซักถามปัญหาหรือข้อสงสัย
- ข. ผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงาน
- ค. ประสานงานด้านต่าง ๆ ในการทำงานอย่างสร้างสรรค์
- ง. บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ในการทำงาน

7. การวางแผนร่วมกันมีประโยชน์อย่างไร

- ก. ทุกฝ่ายได้ร่วมกันให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน
- ข. ทุกคนได้รับประโยชน์และยอมรับการดำเนินการร่วมกัน
- ค. ช่วยระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
- ง. ก และ ข ถูก

8. บุคคลใดที่มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักการบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

- ก. นาย A เปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ร่วมกัน
- ข. นาย B ใ่ว่างใจและยอมให้ผู้ร่วมงานเข้ามามีส่วนในการตัดสินใจ มีการปรึกษาหารือหรือข้อเสนอแนะเพื่อประกอบเป็นแนวทางการพัฒนาการศึกษา
- ค. นาย C การที่ผู้บริหารจะเชื่อมั่นในความคิดเห็นของตนเอง โดยให้ความใ่ว่างใจต่อผู้ร่วมงานน้อย การตัดสินใจจะมาจากผู้บริหารระดับสูงเท่านั้น ให้
- ง. นาย D การร่วมกันค้นหาปัญหา และใช้เทคโนโลยีในท้องถิ่นการบริหารจัดการ รวมทั้งการรับผลประโยชน์ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชุมชน

9. ข้อใดไม่ใช่การมีส่วนร่วมในการวางแผน

- ก. วิเคราะห์และระบุทางเลือกในการปฏิบัติ การระบุและประเมินการปฏิบัติอย่างรอบคอบ การเลือกทางเลือกที่บรรลุวัตถุประสงค์และอธิบายถึงขั้นตอนที่ต้องการปฏิบัติเพื่อให้สามารถติดตามทางเลือกของการปฏิบัติได้
- ข. กำหนดตำแหน่งที่ต้องการประเมินสถานการณ์ปัจจุบันที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ วิธีการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์นั้นรู้ถึงจุดแข็งของงานที่ต้องการ และจุดอ่อนที่ต้องแก้ปัญหา
- ค. จัดเตรียมแผนงานร่วมกันพัฒนาหลักฐานโดยคำนึงถึงสถานะในอนาคต เป็นการสร้างภาพทางเลือกเกี่ยวกับอนาคต เพื่อที่จะระบุสิ่งที่จะช่วยให้เกิดความก้าวหน้าต่อวัตถุประสงค์
- ง. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานว่าเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารงานให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้

10. สิ่งใดถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของการมีส่วนร่วมประเมินผล

- ก. การประเมินความสำเร็จของงาน
- ข. การติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ
- ค. การประเมินปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน
- ง. การประเมินผลเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานครั้งต่อไป

11. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

ก. การรับผลประโยชน์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้ว ยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่ม และมีความรับผิดชอบด้วย

ข. การนำแผนการดำเนินงานไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ ได้รับการฝึกอบรมตามความต้องการเพื่อนำความรู้และทักษะมาใช้ในการสร้างผลงานที่ดี

ค. การจัดสรรผลประโยชน์ผลของกิจกรรม ที่เกิดขึ้นจากการนำแผนมาปฏิบัติ ผลประโยชน์นี้รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของบริหารงานด้วย

ง. การคิดเกณฑ์ในการประเมินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของกระบวนการประเมินที่จะกลายเป็นปัจจัยนำเข้าไปในกระบวนการวางแผนต่อไป

12. ข้อใดคือการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ

- ก. นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาางานร่วมกัน
- ข. ร่วมสนับสนุนทางด้านทรัพยากร
- ค. ร่วมรับผิดชอบการดำเนินการ
- ง. ตรวจสอบถึงความสำเร็จ

13. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

- ก. นำแผนการดำเนินงานไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามความต้องการ
- ข. นำความรู้มาใช้ในการสร้างผลงานที่ดี และทำกิจกรรมร่วมกัน
- ค. ร่วมรับผิดชอบการดำเนินการ
- ง. การประเมินผล

14. การบริหารและการจัดการของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรมีการพัฒนาแบบใด

- ก. จัดครูให้เพียงพอกับชั้นเรียน
- ข. พัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น
- ค. มีระบบบริหารคุณภาพที่เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม
- ง. ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดประสบการณ์

15. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลหมายถึงข้อใด

ก. ร่วมกันติดตามประเมินผล ตลอดเวลาที่ทำงานร่วมกันประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบถึงปัญหาอุปสรรคและร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา

ข. สร้างโอกาสให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เล่นและปฏิบัติอย่างมีความสุข

ค. ประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงและนำผลการประเมินพัฒนาการเด็กไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์และพัฒนาเด็ก

ง. จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลเต็มศักยภาพ

16. ข้อใดเป็นการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

- ก. ตรวจสอบถึงความสำเร็จ
- ข. ติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ
- ค. ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ
- ง. ร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์

17. ข้อใดเป็นการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

- ก. ตรวจสอบถึงความสำเร็จ
- ข. ติดตามการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ
- ค. ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ
- ง. ร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์

18. การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการประเมินผลควรคำนึงถึงเรื่องใดเป็นสำคัญ

- ก. การปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกัน
- ข. ตรวจสอบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ
- ค. การติดตามการดำเนินงานที่พัฒนาอย่างสม่ำเสมอ
- ง. การติดตามและประเมินผลเพื่อตรวจสอบความสำเร็จ

19. ผู้บริหารในข้อใดมีการบริหารแบบมีส่วนร่วม

- ก. นาย A ประชุมครูและคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อวางแผนการดำเนินงาน
- ข. นาย B ดำเนินการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อรับเงินสนับสนุน
- ค. นาย C ตรวจสอบผลสำเร็จการประเมินโครงการ
- ง. นาย D มอบทุนการศึกษาให้แก่แก่นักเรียนยากจน

20. ปัจจัยข้อใดที่ทำให้การมีส่วนร่วม เข้าไปมีบทบาท ในการควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

- ก. ปัจจัยด้านองค์การ
- ข. ปัจจัยด้านทัศนคติ
- ค. ปัจจัยด้านบุคคล
- ง. ปัจจัยด้านชุมชน

เฉลยแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อน-หลังการพัฒนา pre-test / post-test

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1	ก	11	ก
2	ข	12	ข
3	ค	13	ง
4	ง	14	ค
5	ข	15	ก
6	ข	16	ง
7	ค	17	ก
8	ก	18	ก
9	ง	19	ก
10	ง	20	ก

แบบสอบถามการประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมใน
ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามการประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายกำพล พากักดี

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ชื่อ.....

ประเมินวันที่.....

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมใน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นที่ ตรงกับความเห็นจริงตามระดับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
หน่วยการพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน					
1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการวางแผนเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน					
1.2 กำหนดวัตถุประสงค์การบริหารสถานศึกษาเพื่อผลสำเร็จตามที่ต้องการ					
1.3 ร่วมกันวางแผนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
1.4 ระบุทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ					
1.5 ร่วมกันตรวจสอบการวางแผนและประเมินความเป็นไปได้					
1.6 ร่วมกันปรับปรุงการวางแผนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย					
หน่วยการพัฒนาที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ					
2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินการ คำนึงถึงความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคลเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ					
2.2 ร่วมกันจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา					

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
2.3 ร่วมกันประสานความร่วมมือและระดมทรัพยากรด้วยวิธีการที่หลากหลายตามบริบทอย่างสร้างสรรค์					
2.4 ร่วมกันสร้างบรรยากาศกัลยาณมิตรในการดำเนินการ					
2.5 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผนงานที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้					
2.6 บูรณาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยปรับปรุงการปฏิบัติ					
หน่วยการพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์					
3.1 ร่วมกันวางแผนการจัดสรรผลประโยชน์ให้เกิดความยุติธรรม					
3.2 ร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นด้วยความรับผิดชอบ					
3.3 ร่วมกันในการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม					
3.4 ร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ การบริหารผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นอย่างสร้างสรรค์					
3.5 ปรับปรุงการจัดสรรผลประโยชน์ให้ครอบคลุมและเกิดความ เป็นธรรมที่สุด					
หน่วยการพัฒนาที่ 4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล					
4.1 เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมวางแผนกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการประเมินผลจากบริหารงานแบบมีส่วนร่วม					
4.2 ใช้เทคโนโลยีในการประเมินผลการบริหารแบบมีส่วนร่วม					
4.3 ร่วมกันเสนอแนะแนวทางลดปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ					
4.4 ร่วมกันตรวจสอบผลสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมตามวัตถุประสงค์					
4.5 นำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนางานร่วมกันโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

ลงชื่อ.....
 (.....)

ผู้ประเมิน

แบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายกำพล พากักดี

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน
 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. วุฒิการศึกษา
 ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
2. ประสบการณ์การทำงาน
 1-5 ปี 6-10 ปี 11 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในศูนย์
 การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาการบริหารแบบมี
 ส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นที่
 ตรงกับความเห็นจริงตามระดับความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
1. กระบวนการการพัฒนา					
1.1 กิจกรรมการพัฒนาตามหน่วยการพัฒนาที่มีความเหมาะสม					
1.2 ความเหมาะสมของระยะเวลาการพัฒนา					
1.3 ลำดับขั้นตอนกิจกรรมพัฒนามีความเหมาะสม					
2. วิธีการปฏิบัติตามรูปแบบ					
2.1 หน่วยพัฒนาที่ 1 การมีส่วนร่วมในการวางแผน					
2.2 หน่วยพัฒนาที่ 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ					
2.3 หน่วยพัฒนาที่ 3 การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์					
2.4 หน่วยพัฒนาที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล					

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
3. คุณภาพการพัฒนา					
3.1 ท่านได้รับความรู้ แนวคิด ทักษะและประสบการณ์การบริหารแบบมีส่วนร่วม					
3.2 ท่านสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากการพัฒนาตามรูปแบบไปใช้ในการบริหารแบบมีส่วนร่วม					
3.3 ท่านได้รับความรู้ตรงตามความคาดหวัง					
3.4 หลักสูตรการพัฒนาเอื้อต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วม					
3.5 ประโยชน์ที่ท่านได้รับจากการพัฒนาตามรูปแบบ					
3.5 ประโยชน์ที่ท่านได้รับจากการพัฒนาตามรูปแบบ					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บรรณานุกรม

- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2555). *แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาต้นแบบการเรียนรวม*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- Cohen, J.M. , & Uphoff, N.T. (1981). *Rural Development Participation: Concept and Measure for Project Design Implementation and Evaluation: Rural Development Committee Center for international Studies*. New York: Cornell University Press.
- Owens, R. (2001). *Organizational Behavior in Schools*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall Inc.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล	นายกำพล พากักดี
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดยโสธร

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ศธ ๐๔๐๐๗.๕๔๐/๒๔๐

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดยโสธร
๙๙ ม. ๘ ถนนแจ้งสนิท
ต.ตาดทอง อ.เมือง จ.ยโสธร ๓๕๐๐๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รูปแบบการพัฒนากิจการบริการแบบมีส่วนร่วมใน
ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดยโสธร จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายกำพล พากักดี ตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดยโสธร ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ จำนวน 1 เรื่อง “รูปแบบการพัฒนากิจการบริการแบบมีส่วนร่วมในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดยโสธร” เพื่อประกอบการขอมือหรือเลื่อน วิทยฐานะ เชี่ยวชาญ สายงานบริหารสถานศึกษา ซึ่งผลงานทางวิชาการดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานของท่านเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในหน่วยงานของท่านให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลนั้น

ดังนั้น ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดยโสธร จึงใคร่ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการมายังหน่วยงานของท่าน และผู้สนใจนำไปประยุกต์ใช้ในโอกาสต่อไป และขอความกรุณาท่านได้ตอบรับ การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการดังกล่าวที่ส่งมาพร้อมนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายกำพล พากักดี)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดยโสธร

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายกำพล พากักติ
วันเกิด	วันที่ 30 เดือนเมษายน พ.ศ. 2515
สถานที่เกิด	ตำบลทุ่งวัง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	161 หมู่ 1 ตำบลย่อ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดชัยภูมิ 35110
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร
วิทยฐานะ	ผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดยโสธร สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2528	ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านทุ่งวัง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
พ.ศ. 2534	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตึกมัธยม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
พ.ศ. 2538	ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกพลศึกษา สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์
พ.ศ. 2548	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
พ.ศ. 2559	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ค.ด.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี